

Urząd Statystyczny w Szczecinie

Statistical Office in Szczecin

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO W 2015 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF ZACHODNIOPOMORSKIE
VOIVODSHIP IN 2015**

Maj 2016 May

WYDAWCA *EDITOR*

Urząd Statystyczny w Szczecinie *Statistical Office in Szczecin*
ul. J. Matejki 22, 70-530 Szczecin
tel. 91 459 77 00, faks 91 434 05 95, e-mail: SekretariatUSszc@stat.gov.pl
<http://szczecin.stat.gov.pl>

ZESPÓŁ REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Dominik Rozkrut

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*

Renata Wronkowska

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Anna Bilaska, Agnieszka Brzezińska, Aniela Litke, Magdalena Mojsiewicz, Janina Ofiarska,
Dagmara Pawlikowska, Małgorzata Radlińska, Mirosława Szewczyk, Magdalena Wegner

SEKRETARZ *SECRETARY*

Ewa Kacperczyk

OPRACOWANIE PUBLIKACJI *PUBLICATION PREPARATION*

Jolanta Janik, Krzysztof Juszcak, Marzena Kamińska, Mariola Kaszubowska,
Artur Kwit, Iwona Majewska, Bartosz Sidwa, Krystyna Szostak

SKŁAD KOMPUTEROWY I GRAFIKA *TYPE SETTING AND GRAPHIC*

Zachodniopomorski Ośrodek Badań Regionalnych

PROJEKT OKŁADKI *COVER DESIGN*

Lidia Motrenko-Makuch

ISSN 2084-705X

Publikacja dostępna w Internecie *Publication available at website*

<http://szczecin.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.
When publishing SO data please indicate source.

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Szczecinie prezentuje, opracowaną po raz piąty przez zespół pracowników Zachodniopomorskiego Ośrodka Badań Regionalnych publikację „Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego w 2015 r.”. Opracowanie bazuje na założeniu, że podstawą właściwej oceny kondycji danej jednostki terytorialnej jest rzetelna informacja statystyczna, która ze względu na swoje właściwości posiada unikatowy walor obiektywizmu. Dla uzyskania jak najszerszego obrazu kształtowania się zjawisk społeczno-ekonomicznych, autorzy podjęli próbę analitycznego opisu zjawisk ważnych z punktu widzenia regionu oraz wzbogacili przedstawione zagadnienia o graficzną i tabelaryczną formę prezentacji danych statystycznych. Zamieszczenie informacji retrospektywnych miało na celu podniesienie wartości poznawczej wydawnictwa oraz ułatwienie obiektywnej oceny stopnia wykorzystania szans rozwojowych województwa w poszczególnych obszarach. Czytelnicy odnajdą w opracowaniu także wybrane informacje zaprezentowane w ujęciu ogólnopolskim oraz odnoszące się do innych województw, co pozwala na określenie pozycji naszego regionu na tle pozostałych. Aby ułatwić odbiorcom interpretację przedstawionych danych, treść opracowania uzupełniono o syntetyczne informacje dotyczące podstawowych założeń metodycznych oraz wyjaśnienia definicyjne. Zawarty w *Raporcie* szeroki zakres informacji obejmujących między innymi demografię, rynek pracy, rolnictwo, przemysł, wyniki finansowe i nakłady inwestycyjne nie odzwierciedla nawet w niewielkim stopniu całości zasobów statystyki publicznej, zatem na końcu każdego z rozdziałów tematycznych Czytelnicy odnajdą wskazówki dotyczące dodatkowych źródeł danych prezentujących zjawiska w szerszym wymiarze.

Wyrażamy nadzieję, że *Raport* będzie stanowić cenne źródło wiedzy o naszym regionie oraz pozwoli na promowanie roli statystyki publicznej w zaspokajaniu potrzeb informacyjnych wszystkich grup odbiorców. Wierzimy, że dostarczając wyjątkowo współcześnie cenionego dobra, jakim jest rzetelna informacja przyczyniamy się do racjonalizacji działań zmierzających do maksymalnego wykorzystania zasobów gospodarczych oraz potencjału mieszkańców województwa zachodniopomorskiego. Będziemy wdzięczni za wszelkie sugestie wspierające nasze dążenia do dostarczania odbiorcom użytecznych i wartościowych opracowań. Zapraszamy również do współpracy z Zachodniopomorskim Ośrodkiem Badań Regionalnych, w kompetencjach którego pozostaje zapewnienie wszystkim zainteresowanym dostępu do danych statystycznych charakteryzujących obszar naszego województwa.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
Szczecinie

dr Dominik Rozkrut

Szczecin, maj 2016 r.

PREFACE

The Statistical Office in Szczecin presents “Report on the socio-economic situation of Zachodniopomorskie Voivodship in 2015” which has been prepared for the fifth time by employees of the West Pomeranian Centre for Regional Surveys. The publication is based on the assumption that a proper evaluation of a condition of a given territorial unit requires reliable statistical information whose inherent properties ensure objectivity. In order to provide the widest description of occurring social and economic phenomena authors of the publication prepared an analytic description of phenomena important for the region and supplemented the presented issues with graphs and tables. Including retrospective information was aimed at increasing the merits of the publication and facilitating carrying out an objective assessment of utilization of development chances in given fields. Readers will also find in the publication selected information regarding Poland and other voivodships, which allows comparing our region to the other ones. Moreover, the content of the publication has been supplemented with synthetic information about underlying methodological assumptions and explaining definitions to facilitate interpretation of presented data. The thematic scope of *the Report* covering, inter alia, demography, labour market, agriculture, industry, financial results and investment outlays presents only a small section of vast resources of public statistics. Therefore, additional sources of data presenting the phenomena in a wider context are included at the end of each thematic chapter.

We hope that *the Report* will constitute a useful source of information about our region and will emphasize importance of public statistics resources in meeting information needs of all recipients. We believe that by providing reliable information which is a highly valuable good we contribute to rationalisation of activities aiming at the fullest use of economic resources and potential of residents of Zachodniopomorskie Voivodship. We will be grateful for all suggestions which support our endeavours to provide useful and valuable publications. We would also like to encourage you to contact the West Pomeranian Centre for Regional Surveys which is responsible for disseminating statistical data characterising our voivodship.

Director
of the Statistical Office
in Szczecin

Dominik Rozkrut, Ph. D.

Szczecin, May 2016

SPIS TREŚCI

		Strona <i>Page</i>
Przedmowa	<i>Foreword</i>	3
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	11
PODSTAWOWE TENDENCJE	<i>BASIC TRENDS</i>	17
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA	<i>DIVISION AND AREA OF VOIVODSHIP</i>	23
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU	<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	24
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW	<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	25
LUDNOŚĆ	<i>POPULATION</i>	28
RYNEK PRACY	<i>LABOUR MARKET</i>	34
WYNAGRODZENIA	<i>WAGES AND SALARIES</i>	48
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE	<i>SOCIAL BENEFITS</i>	51
CENY	<i>PRICES</i>	55
ROLNICTWO	<i>AGRICULTURE</i>	60
PRZEMYSŁ	<i>INDUSTRY</i>	72
BUDOWNICTWO	<i>CONSTRUCTION</i>	77
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	<i>HOUSING CONSTRUCTION</i>	80
RYNEK WEWNĘTRZNY	<i>INTERNAL MARKET</i>	85
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘ- BIORSTW NIEFINANSOWYCH	<i>FINANCIAL RESULTS OF NON-FINANCIAL ENTERPRISES</i>	88
NAKŁADY INWESTYCYJNE	<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	91
GOSPODARKA MORSKA	<i>MARITIME ECONOMY</i>	94

SPIS TABLIC

		Nr <i>No.</i>	Strona <i>Page</i>
Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2015 r.	<i>Selected data for voivodship and Poland in 2015</i>	1	24
Ludność na podstawie bilansów	<i>Population based on balances</i>	2	28
Ludność według województw	<i>Population by voivodships</i>	3	29
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I-XII	<i>Vital statistics and net migration per 1000 population in the period I-XII</i>	4	31
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	5	34
Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie zachodniopomorskim	<i>Average monthly paid employment in the enterprise sector in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	6	35
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia	<i>Registered unemployed persons and unemployment rate</i>	7	36
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim	<i>Registered unemployed persons and unemployment rate in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	8	40

CONTENTS

LIST OF TABLES

		Nr No.	Strona Page
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale	<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	9	43
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	10	48
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie zachodniopomorskim	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	11	49
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits</i>	12	51
Świadczenia społeczne w województwie zachodniopomorskim	<i>Social benefits in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	13	52
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	14	55
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie zachodniopomorskim	<i>Price indices of consumer goods and services in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	15	57
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	16	58
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	17	63
Przemysł	<i>Industry</i>	18	72
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie zachodniopomorskim	<i>Indices of sold production of industry in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	19	74
Budownictwo	<i>Construction</i>	20	77
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie zachodniopomorskim	<i>Indices of construction and assembly production in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	21	78
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Housing construction</i>	22	80
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie zachodniopomorskim	<i>Dwellings completed in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	23	82
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie zachodniopomorskim	<i>Dwellings for which permits have been issued in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	24	84
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	25	85
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie zachodniopomorskim	<i>Indices of retail sale in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	26	86
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises ..</i>	27	90
Nakłady inwestycyjne	<i>Investment outlays</i>	28	92
Morska flota transportowa w województwie zachodniopomorskim	<i>Maritime cargo-carrying fleet in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	29	94
Przewozy ładunków morską flotą transportową według rodzajów żeglugi i zasięgów pływania w województwie zachodniopomorskim w 2015 r.	<i>Maritime transport by type and range of shipping in Zachodniopomorskie Voivodship in 2015</i>	30	96
Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunkowych	<i>Cargo traffic in seaports by group of cargo ..</i>	31	98

		Nr No.	Strona Page
Obroty ładunkowe w portach morskich województwa zachodniopomorskiego według relacji, portów i grup ładunkowych w 2015 r.	<i>Cargo traffic in seaports of Zachodniopomorskie Voivodship by direction, seaport and group of cargo in 2015</i>	32	100
Statki transportowe wchodzące do portów morskich województwa zachodniopomorskiego w 2015 r.	<i>Cargo-carrying ship arrivals at seaports of Zachodniopomorskie Voivodship in 2015</i>	33	103
Flota rybacka województwa zachodniopomorskiego w 2015 r.	<i>Fishing fleet in Zachodniopomorskie Voivodship in 2015</i>	34	104
Kontenery w międzynarodowym obrocie morskim w województwie zachodniopomorskim w 2015 r.	<i>International maritime traffic of containers in Zachodniopomorskie Voivodship in 2015</i>	35	104
Obroty ładunków tranzytowych według rodzajów tranzytu, grup ładunkowych i portów w województwie zachodniopomorskim w 2015 r.	<i>Transit traffic by type of transit, group of cargo and seaport in Zachodniopomorskie Voivodship in 2015</i>	36	104
Ruch pasażerów w wybranych portach morskich województwa zachodniopomorskiego według kraju rozpoczęcia lub zakończenia podróży w 2015 r.	<i>Passenger movements in selected seaports of Zachodniopomorskie Voivodship by place of departure or destination in 2015</i>	37	105
Przewozy pasażerów statkami pasażerskimi morskiej i przybrzeżnej floty transportowej w województwie zachodniopomorskim w 2015 r.	<i>Coastal passenger transport in Zachodniopomorskie Voivodship in 2015</i> .	38	106
SPIS WYKRESÓW	LIST OF GRAPHS	Nr No.	Strona Page
Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2015 r.	<i>Natural increase per 1000 population in 2015</i>	1	25
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2015 r.	<i>Internal net migration for permanent residence per 1000 population in 2015</i>	2	25
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2015 r.	<i>Employment rate by LFS in 2015</i>	3	25
Stopa bezrobocia według BAEL w 2015 r.	<i>Unemployment rate by LFS in 2015</i>	4	26
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2015</i>	5	26
Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2015 r.	<i>Decrease of prices of consumer goods and services in 2015</i>	6	26
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2015 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2015</i>	7	26
Mieszkania oddane do użytkowania w 2015 r.	<i>Dwellings completed in 2015</i>	8	27
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2015 r. ...	<i>Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2015</i>	9	27
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2015 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2015</i>	10	27
Przyrost naturalny na 1000 ludności	<i>Vital statistics per 1000 population</i>	11	30
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in Zachodniopomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	12	31

		Nr No.	Strona Page
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności	<i>Internal net migration for permanent residence per 1000 population</i>	13	32
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Internal net migration for permanent residence per 1000 population in Zachodniopomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	14	33
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	15	34
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	<i>Structure of average paid employment by PKD 2007 sections</i>	16	35
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	17	38
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	18	38
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	19	39
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Registered unemployment rate</i>	20	41
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Registered unemployment rate in Zachodniopomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	21	41
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter</i>	22	43
Współczynnik aktywności zawodowej	<i>Activity rate</i>	23	44
Struktura pracujących według wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale	<i>Structure of employed persons by age in Zachodniopomorskie Voivodship in the 4th quarter</i>	24	45
Wskaźnik zatrudnienia	<i>Employment rate</i>	25	45
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale	<i>Structure of unemployed persons by age in Zachodniopomorskie Voivodship in the 4th quarter</i>	26	46
Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w IV kwartale 2015 r.	<i>Structure of unemployed persons by duration of job search in the 4th quarter 2015</i>	27	46
Stopa bezrobocia	<i>Unemployment rate</i>	28	47
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons</i>	29	47
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	30	48
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2015 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in selected sections in 2015</i>	31	49
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	32	53
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension</i>	33	54
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	34	56
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie zachodniopomorskim w 2015 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in Zachodniopomorskie Voivodship in 2015 ..</i>	35	58

		Nr No.	Strona Page
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha</i>	36	65
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha</i>	37	65
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha agricultural land ...</i>	38	66
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land</i>	39	67
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed)</i>	40	67
Zmiana wielkości skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)	<i>Change in procurement of total animals for slaughter (in terms of meat, including fats)</i>	41	68
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk</i>	42	68
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and market place prices of agricultural products</i>	43	69
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia .	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley</i>	44	70
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu ...	<i>Indices of sold production of industry</i>	45	73
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2015 r.	<i>Structure of sold production of industry by PKD 2007 sections in 2015</i>	46	73
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry</i>	47	75
Struktura przeciętnego zatrudnienia w prze- myśle według sekcji PKD 2007 w 2015 r.	<i>Structure of average paid employment in industry by PKD 2007 sections in 2015 .</i>	48	76
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa	<i>Indices of sold production of construction</i>	49	78
Dynamika produkcji budowlano-montażowej	<i>Indices of construction and assembly production</i>	50	78
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007	<i>Structure of construction and assembly production by PKD 2007 divisions</i>	51	79
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction</i>	52	79
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed</i>	53	81
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population</i>	54	81
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa ...	<i>Structure of number of dwellings completed by form of construction</i>	55	81
Mieszkania oddane do użytkowania w wo- jewództwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Dwellings completed in Zachodniopomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	56	82
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 miesz- kania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space per dwelling completed</i>	57	83
Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań	<i>Indices of number of permits issued for dwellings</i>	58	83
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started</i>	59	84
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	60	86

		Nr No.	Strona Page
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities</i>	61	88
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity</i>	62	88
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator</i>	63	89
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate</i>	64	89
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem .	<i>Indices of total investment outlays</i>	65	91
Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe	<i>Structure of investments outlays for fixed assets</i>	66	93
Morska flota transportowa według nośności (DWT) w 2015 r.	<i>Cargo-carrying sea fleet by deadweight in 2015</i>	67	95
Morska flota transportowa według wieku statków w 2015 r.	<i>Maritime cargo-carrying fleet by age in 2015</i>	68	95
Struktura przewozów morską flotą transportową według grup ładunkowych w województwie zachodniopomorskim	<i>Structure of maritime transport by cargo group in Zachodniopomorskie Voivodship</i>	69	96
Struktura obrotów ładunkowych w portach morskich województwa zachodniopomorskiego	<i>Structure of cargo traffic in seaports of Zachodniopomorskie Voivodship</i>	70	99
Struktura obrotów ładunkowych według grup ładunkowych w województwie zachodniopomorskim w 2015 r.	<i>Structure of cargo traffic by cargo group in Zachodniopomorskie Voivodship in 2015</i>	71	99
Struktura obrotów ładunków tranzytowych w portach morskich województwa zachodniopomorskiego na tle obrotów w polskich portach	<i>Structure of transit traffic in seaports of Zachodniopomorskie Voivodship against the background of traffic in seaports of Poland</i>	72	101
Struktura ruchu pasażerów w portach morskich województwa zachodniopomorskiego w 2015 r.	<i>Structure of passenger traffic in Zachodniopomorskie Voivodship in 2015 .</i>	73	102
ANEKS	APPENDIX	Nr No.	Strona Page
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM	<i>SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP ..</i>	I	107
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY	<i>SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS</i>	II	111

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2015 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami, w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raportcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego w 2015 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

GENERAL NOTES

1. *Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In description of voivodship information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 31 December 2015.*

2. *Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments to replace the formerly applied PKD 2004.*

In the publication “Report on the socio-economic situation of Zachodniopomorskie Voivodship in 2015”, the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. *The item “**Industry**” was introduced, as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.*

4. *Data according to NACE Rev. 2 sections as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.*

5. *Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.*

6. *The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

7. *The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service), on their own-account in order to earn a profit.*

8. *Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.*

9. *In the publication data in regard to:*

1) ***average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;*

- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

- 2) ***sold production of industry and construction*** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 3) ***financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments*** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmie się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów); w związku z tym dane za 2010 r. z zakresu: użytkowania gruntów, jak również powierzchni zasiewów, plonów ziemiopłodów oraz pogłowia zwierząt gospodarskich zostały skorygowane w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.

12. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2012 r. – z lat 2011 i 2012;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006-2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

13. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Do **przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

sekcje
sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

11. *As of 2010 agricultural surveys do not include owners of agricultural land not conducting agricultural activity or owners of agricultural holdings of less than 1 ha conducting small-scale agricultural activity (below specified thresholds); for this reason, data for 2010 on land use, net sown area, crops and livestock have been corrected compared to the previous editions of the Report.*

12. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) *agricultural output – average national current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2012 – the prices from 2011 and 2012, are assumed;*
- 2) *sold production of industry:*
 - *2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006-2010,*
 - *2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.*

13. **Relative numbers (indices, percentages)** are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

14. When computing, **per capita data (1000 population etc.)** as of the end of the year, the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 June.

15. *Some data are provisional and may be change in subsequent editions of the publication.*

16. *Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.*

17. *The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:*

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje (dok.) <i>sections (cont.)</i>	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy <i>divisions</i>	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

18. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

ZNAKI UMOWNE SYMBOLS

- Kreska (-) — oznacza, że zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero (0) — zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5.
magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit.
- (0,0) — zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.
- Kropka (.) — oznacza zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.
- Znak x — wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- Znak Δ — oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do publikacji, ust. 17 na str. 13.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the publication, item 17 on page 13.
- Znak * — oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
data revised.
- Znak # — oznacza, że dane nie mogą być publikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.
- „W tym“ — oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
„Of which“ — *indicates that not all elements of the sum are given.*

WAŻNIEJSZE SKRÓTY ABBREVIATIONS

zł — złoty
<i>złoty</i>	m ³ — metr sześcienny
<i>cubic metre</i>
tys. — tysiąc
<i>thousand</i>	dt — decytona
<i>deciton</i>
mln — milion
<i>million</i>	szt — sztuka
<i>piece</i>
t — tona
<i>tonne</i>	pkt — punkt
<i>point</i>
l — litr
<i>litre</i>	dam ³ — dekametr sześcienny
<i>cubic dekametre</i>
m — metr
<i>metre</i>	PKD — Polska Klasyfikacja Działalności
<i>NACE Classification</i>
mb — metr bieżący
<i>current metre</i>	PKWiU — Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług
<i>PRODCOM</i>
m ² — metr kwadratowy
<i>square metre</i>	

PODSTAWOWE TENDENCJE

Sytuację społeczno-gospodarczą województwa zachodniopomorskiego w 2015 r. charakteryzowały następujące zjawiska:

- liczba **ludności**, podobnie jak struktura ludności według płci, w ostatnich latach nie ulegała większym zmianom. Skutkiem spadku liczby urodzeń przy jednoczesnym wzroście liczby zgonów było zmniejszenie się współczynnika przyrostu naturalnego w 2015 r. (piąty rok z rzędu przybrał on wartość ujemną). W 2015 r. zwiększyła się liczba zawartych związków małżeńskich. Województwo zachodniopomorskie pod względem gęstości zaludnienia zajmowało 13. lokatę w kraju;
- notowano wzrost (wobec spadku w 2014 r.) **przeciętnego miesięcznego zatrudnienia** w sektorze przedsiębiorstw, przy czym skala tego wzrostu była mniejsza niż w Polsce. Najbardziej zwiększyło się przeciętne zatrudnienie w sekcji *transport i gospodarka magazynowa*, natomiast największy spadek zaobserwowano w *administrowaniu i działalności wspierającej*;
- liczba **zarejestrowanych bezrobotnych** oraz **stopa bezrobocia rejestrowanego** według stanu w końcu 2015 r. była niższa niż w analogicznym okresie 2014 r. (przy czym w kraju zaobserwowano wolniejszy spadek liczby bezrobotnych, a stopa bezrobocia zmniejszyła się w mniejszym stopniu niż w województwie). Podobnie jak w latach ubiegłych w strukturze bezrobotnych zarejestrowanych według wieku dominowały osoby między 25 a 34 rokiem życia. W porównaniu z 2014 r. zmniejszyła się liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy;
- wyniki **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** przeprowadzonego w IV kwartale 2015 r. wskazują na zmianę sytuacji na rynku pracy. W odniesieniu do analogicznego okresu 2014 r. nastąpił nieznaczny spadek liczby osób biernych zawodowo (jedynie wśród mężczyzn) przy jednoczesnym, szybszym spadku liczby osób aktywnych zawodowo. W wyniku zmian na rynku pracy zwiększyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi. Stopa bezrobocia była niższa niż w IV kwartale 2014 r.;
- **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku, a dynamika tego wzrostu była wyższa niż w kraju. W 2015 r. najwyższe przeciętne wynagrodzenie brutto osiągnęto w sekcji *informacja i komunikacja*, natomiast najniższe – w *zakwaterowaniu i gastronomii*. Pod względem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia województwo zachodniopomorskie zajęło 7. miejsce w kraju (w 2014 r. – 8.);
- liczba **emerytów** i **rencistów** była wyższa niż w 2014 r., zwiększyła się również przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto. Wysokość przeciętnej emerytury i renty z ZUS w województwie kształtowała się poniżej średniej krajowej, natomiast przeciętne świadczenie otrzymywane przez rolników indywidualnych było wyższe niż średnio w kraju;

- odnotowano spadek **cen towarów i usług konsumpcyjnych** i był on mniejszy od notowanego w Polsce (pomimo wzrostów występujących w większości grup towarów i usług). Niższe – zarówno w województwie, jak i w kraju – niż w 2014 r. ceny zaobserwowano w grupach „transport”, „odzież i obuwie”, „żywność i napoje bezalkoholowe”. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w kraju wyniósł 99,1 – ceny w stosunku do 2014 r. zmniejszyły się o 0,9%;
- na rynku **rolnym** w 2015 r., w porównaniu z poprzednim rokiem, nastąpił wzrost produkcji zbóż podstawowych z mieszankami i ziemniaków, natomiast spadek produkcji zaobserwowano w przypadku upraw rzepaku i rzepiku ogółem oraz buraków cukrowych. Na przestrzeni trzech analizowanych lat plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, rzepaku i rzepiku ogółem i ziemniaków w województwie były wyższe od przeciętnych uzyskiwanych w kraju. W zakresie pogłowia głównych gatunków zwierząt gospodarskich w 2015 r. odnotowano spadek pogłowia we wszystkich gatunkach zwierząt w stosunku do roku poprzedniego. W porównaniu z poprzednim rokiem najwyższy spadek liczebności zaobserwowano w pogłowie drobiu ogółem, a najniższy w pogłowie trzody chlewnej. W 2015 r., w porównaniu z 2014 r. obserwowano wzrost skupu ziemniaków, żywca wołowego i drobiowego. Pszenicy, żyta, żywca wieprzowego oraz mleka skupiono mniej niż w 2014 r. Odnotowano ponadto spadek cen większości produktów rolnych zarówno w skupie (z wyjątkiem pszenicy), jak i na targowiskach (z wyjątkiem owsa). W 2014 r., w odniesieniu do 2013 r., nastąpił wzrost globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała wyższa wartość produkcji roślinnej i zwierzęcej.
- w **przemysle** utrzymał się obserwowany w ostatnich latach wzrost produkcji sprzedanej, a jego dynamika była wyższa niż w 2014 r. Uzyskany wzrost był wynikiem znacznego zwiększenia produkcji sprzedanej w sekcji *przetwórstwo przemysłowe* (spośród wszystkich sekcji przemysłu spadek odnotowano jedynie w *górnictwie i wydobywaniu*). Zarówno w województwie, jak i w kraju nieznacznemu wzrostowi przeciętnego zatrudnienia w przemyśle towarzyszył wzrost wydajności pracy mierzony wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego;
- odnotowano zwiększenie się produkcji sprzedanej **budownictwa** (wzrost ten był większy niż odnotowany przed rokiem i większy niż w Polsce). Wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w 2015 r. była wyższa niż w 2014 r. (wzrost ten był większy niż w kraju). W omawianym okresie odnotowano również wzrost wydajności pracy w budownictwie, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia;

- w **budownictwie mieszkaniowym** zaobserwowano spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania. Wyższa niż w 2014 r. była natomiast liczba mieszkań na budowę których uzyskano pozwolenie oraz tych, których budowę rozpoczęto. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była większa niż w 2014 r. W strukturze mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa ponad połowę stanowiły mieszkania zrealizowane przez inwestorów indywidualnych;
- **sprzedaż detaliczna** była (podobnie jak w 2014 r.) wyższa niż przed rokiem, wzrost zanotowano również w **sprzedaży hurtowej** (w kraju utrzymał się wzrost zarówno sprzedaży detalicznej, jak i hurtowej, przy czym jego dynamika była: niższa niż w 2014 r. – dla sprzedaży detalicznej; wyższa – dla sprzedaży hurtowej);
- **wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych** uzyskane w 2015 r. były lepsze od zrealizowanych w 2014 r., z wyjątkiem wyniku na pozostałej działalności operacyjnej. Poprawiła się większość podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych;
- po spadku notowanym rok wcześniej zaobserwowano wzrost **nakładów inwestycyjnych** przedsiębiorstw (w kraju utrzymał się wzrost nakładów w skali roku). Niemal 4-krotnie zwiększyła się łączna wartość kosztorysowa nowych inwestycji;
- morską flotą transportową polscy przewoźnicy przewieźli więcej ładunków niż w 2014 r. Przewozy ładunków polskiego handlu zagranicznego dokonane przez polskich przewoźników morskich były wyższe w porównaniu z poprzednim rokiem. Zmniejszyły się natomiast (w skali roku) przewozy pasażerów w komunikacji międzynarodowej. Niższe niż w 2014 r. były obroty ładunkowe w **portach morskich** województwa zachodniopomorskiego oraz obroty ładunków tranzytowych.

BASIC TRENDS

In 2015 the socio-economic situation in Zachodniopomorskie Voivodship was characterised by the following phenomena:

- the number of **population**, alike the structure of population by sex, did not undergo substantial changes in the previous years. A decrease in the number of births and an increase in the level of deaths resulted in a decline in the natural increase rate in 2015 (for the fifth consecutive year its value was negative). A rise in the number of contracted marriages was observed in 2015. Zachodniopomorskie Voivodship held 13th ranking among all regions with regard to the population density;
- a rise was observed (after a fall in 2014) in the **average monthly paid employment** in the enterprise sector. However, the rate of increase was smaller than in Poland. The biggest increase was observed in *Transportation and storage*, while the biggest decrease in *Administrative and support service activities*;
- the number of **registered unemployed persons** and the **registered unemployment rate** went down as of the end of 2015 in comparison to the corresponding period of 2014 (a slower fall in the number of registered unemployed persons was observed in Poland and a drop of unemployment rate was slower than in the voivodship). As in the previous years, persons aged 25-34 had the biggest share in the structure of registered unemployment by age. In comparison to 2014, the number of unemployed persons per job offer decreased;
- the results of the **Labour Force Survey (LFS)** conducted in the 4th quarter of 2015 reflect changes on the labour market. In comparison with the corresponding period of 2014, the number of inactive persons slightly decreased (only among men), while at the same time a faster decline in the number of active persons was noted. The dependency ratio increased due to changes on the labour market. The unemployment rate was lower than in the 4th quarter of 2014;
- **average monthly gross wages and salaries** in the enterprise sector increased over a year. Moreover, their dynamics were higher than in Poland. In 2015, the highest average gross wages and salaries were paid in the section *Information and communication*, while the lowest in *Accommodation and catering*. The amount of average monthly wages and salaries gave Zachodniopomorskie Voivodship 7th ranking in Poland (in the year 2014 – 8th);
- the number of **pensioners** and **retirees** increased in comparison to the previous year, the average monthly gross retirement pay and pension were higher as well. The average monthly retirement pay and pension paid by the Social Insurance Institution (ZUS) in the voivodship were lower than a national average, while the ones received by individual farmers were higher;

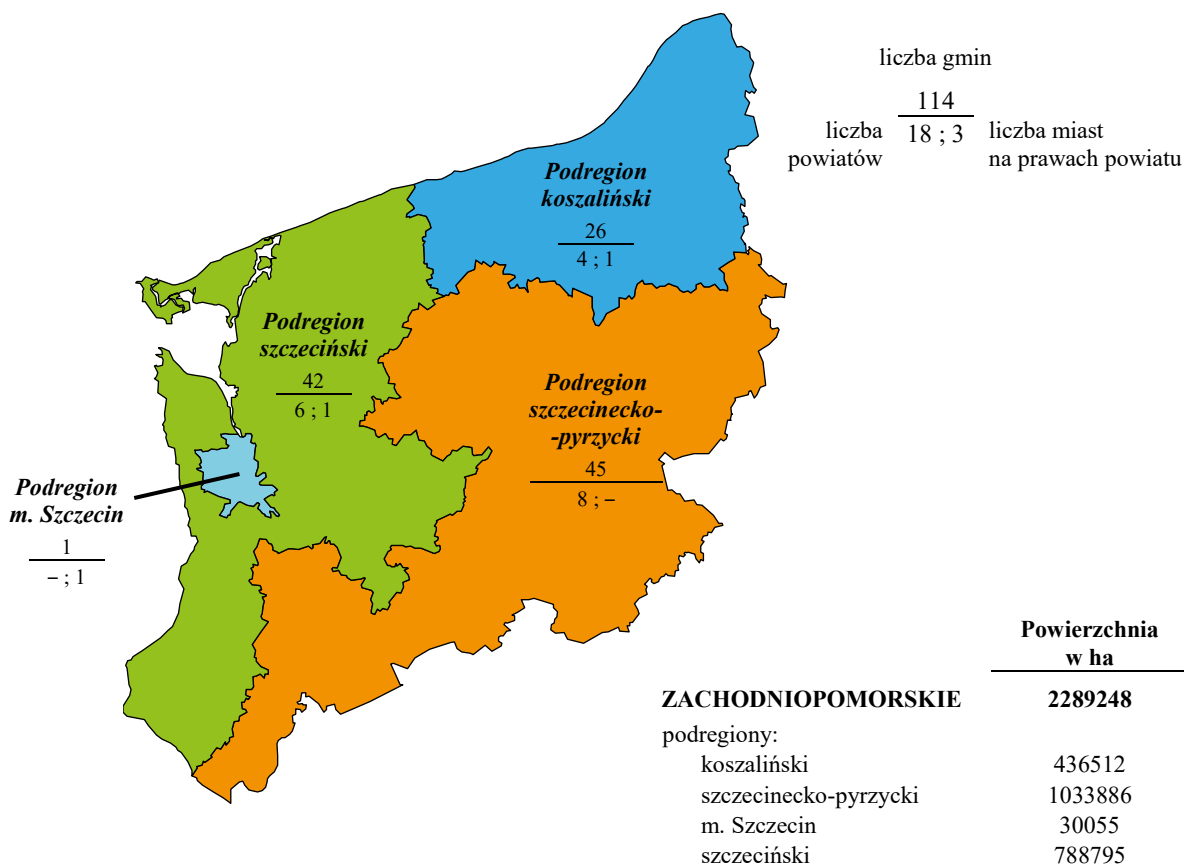
-
- the average annual **price index of consumer goods and services** decreased and was lower than the one observed in Poland (despite increases in the majority of categories of goods and services). Lower prices than in 2014, both in the voivodship and Poland, were noted, i.a., in groups *transport, clothing and footwear, food and non-alcoholic beverages*. The average annual price index of consumer goods and services in Poland amounted to 99.1– prices decreased by 0.9% in comparison to 2014;
 - in the year 2015 the production of basic cereals, cereals mixed and potatoes on the **agricultural** market increased, while the production of total rape and turnip rape as well as sugar beets was lower than in the previous year. Over the last three years yields of basic cereals, cereals mixed total rape and turnip rape as well as potatoes in Zachodniopomorskie Voivodship were higher than the average in Poland. As for the main livestock species in 2015, there was a decrease in the livestock of all species in comparison to the previous year. The biggest fall was noted in poultry stock, while the lowest in pig stock. An increased procurement of potatoes, cattle and poultry for slaughter was recorded in 2015. Smaller amounts of wheat, rye, pigs for slaughter and milk were purchased than in 2014. A drop in procurement and market place prices of the majority of agricultural products was observed (except for procurement prices of wheat and market prices of oats). The global agricultural production (in constant prices) increased in 2014 in comparison with the previous year due to higher value of crop and livestock production;
 - a rise in sold production of **industry** observed over the last years was continued and its dynamics were higher than in 2014. This growth resulted from substantially increased volume of sold production in section *manufacturing* (the only section of industry in which a decrease was noted was *mining and quarrying*). Both in the voivodship and in Poland a slight increase in the average paid employment in industry was accompanied by an increase in productivity measured in the value of sold production per employee;
 - an increase in the sold production of **construction** was noted (it was higher than the one in the previous year and in Poland). The value of sold production of construction and assembly was higher in 2015 than in 2014 (this growth was higher than in Poland). Productivity in the construction sector grew, while the average paid employment went down in the analysed period;
 - the number of dwellings completed in **housing construction** decreased. However the number of dwellings which construction was started and for which construction permits were granted were higher than in 2014. Average usable floor space of a completed dwelling was bigger than in the previous year. Dwellings of private construction reached over 50% of all dwellings completed;
 - **retail trade** was higher than in the previous year (as in 2014), **wholesale trade** increased as well (in Poland an increase in retail and wholesale trade was maintained, its dynamics were lower for retail trade and higher for wholesale trade in comparison to 2014);

- **the financial results of non-financial enterprises** were better in 2015 than the ones in 2014, except for other operating activities results. The majority of basic economic and financial indicators improved;
- **investment outlays** of enterprises increased in 2015 after a decrease experienced in the previous year (in Poland an annual increase was maintained). Moreover, cost estimate value of commenced investments went up almost fourfold;
- Polish carriers shipped more cargo with maritime cargo-carrying fleet than in 2014. The cargo transport of Polish foreign trade performed by Polish maritime carriers was higher than in the previous year. However, the annual passenger transport in international traffic was on the decrease. Cargo traffic in **seaports** of Zachodniopomorskie Voivodship as well as transit cargo traffic were lower than in the previous year.

PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

Podregion koszaliński	Podregion szczecinecko-pyrzycki	Podregion m. Szczecin	Podregion szczeciński
Miasto na prawach powiatu:		Miasto na prawach powiatu:	Miasto na prawach powiatu:
Powiaty:	Powiaty:	Powiaty:	Powiaty:
białogardzki kołobrzeski koszaliński sławieński	choszczeński drawski łobeski myśliborski pyrzycki szczecinecki świdwiński wałeczki	m. Szczecin	goleniowski gryficki kamiński policki stargardzki
m. Koszalin			m. Świnoujście

Według stanu w dniu 31 XII 2015 r. województwo zachodniopomorskie zajmowało powierzchnię 22892 km² (2289248 ha), co stanowi 7,3% powierzchni kraju. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 75 osób (13. lokata w kraju). W miastach mieszkało 68,6% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

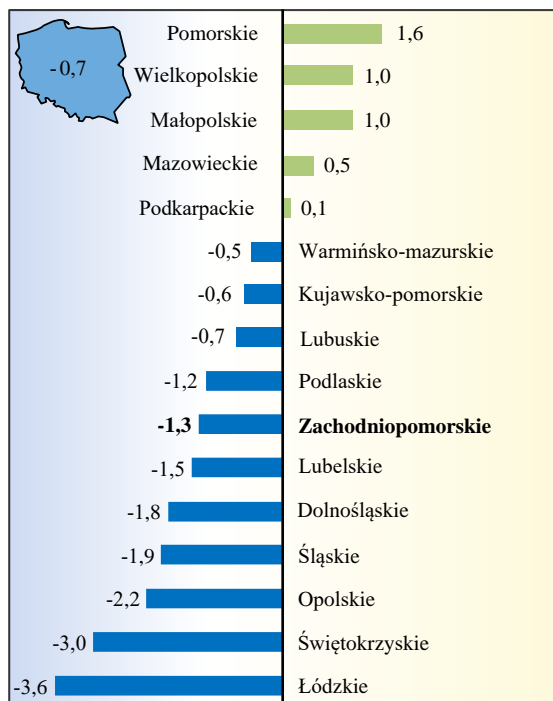
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2015 r.

Wyszczególnienie	Polska	woj. zachodniopomorskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	75
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,67	-1,27
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności ^a	-0,41	-1,27
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^b w %	56,2	51,9
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^b w %	51,9	48,0
Stopa bezrobocia według BAEL ^b w %	7,5	7,5
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	4121,41	3738,87
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1980,96	1912,38
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1179,63	1258,98
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2014=100) w %	99,1	99,7
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie Rolnym w 2013 r. ^c w ha	10,22	28,79
Obsada bydła ^d na 100 ha użytków rolnych w szt.	41,0	12,2
Obsada trzody chlewnej ^d na 100 ha użytków rolnych w szt.	80,0	35,2
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł	476779	433798
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł	471462	441286
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,8	3,1
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1089	1290
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	22	28
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	82,9	83,8
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,7	95,1
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (2014=100, ceny bieżące) w %	113,7	116,7
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2013 r. w zł	43020	35838

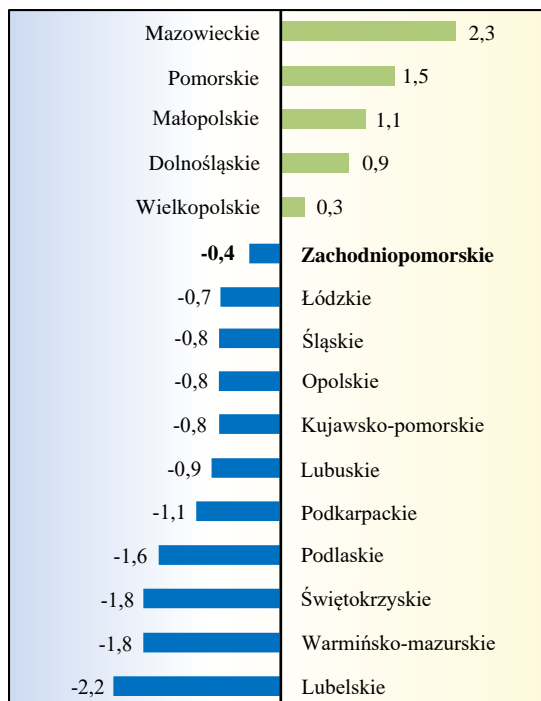
^a Przy obliczaniu salda migracji uwzględniono: w przypadku migracji wewnętrznych – dane za 2015 rok, w przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 roku ze względu na niedostateczną jakość danych za 2015 rok (brak kompletności). ^b Przeciętne w roku; uwzględniono zmiany metodologiczne, wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy i więcej (dotychczas – powyżej 3 miesięcy); dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 rok. ^c Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata. ^d Stan w czerwcu.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

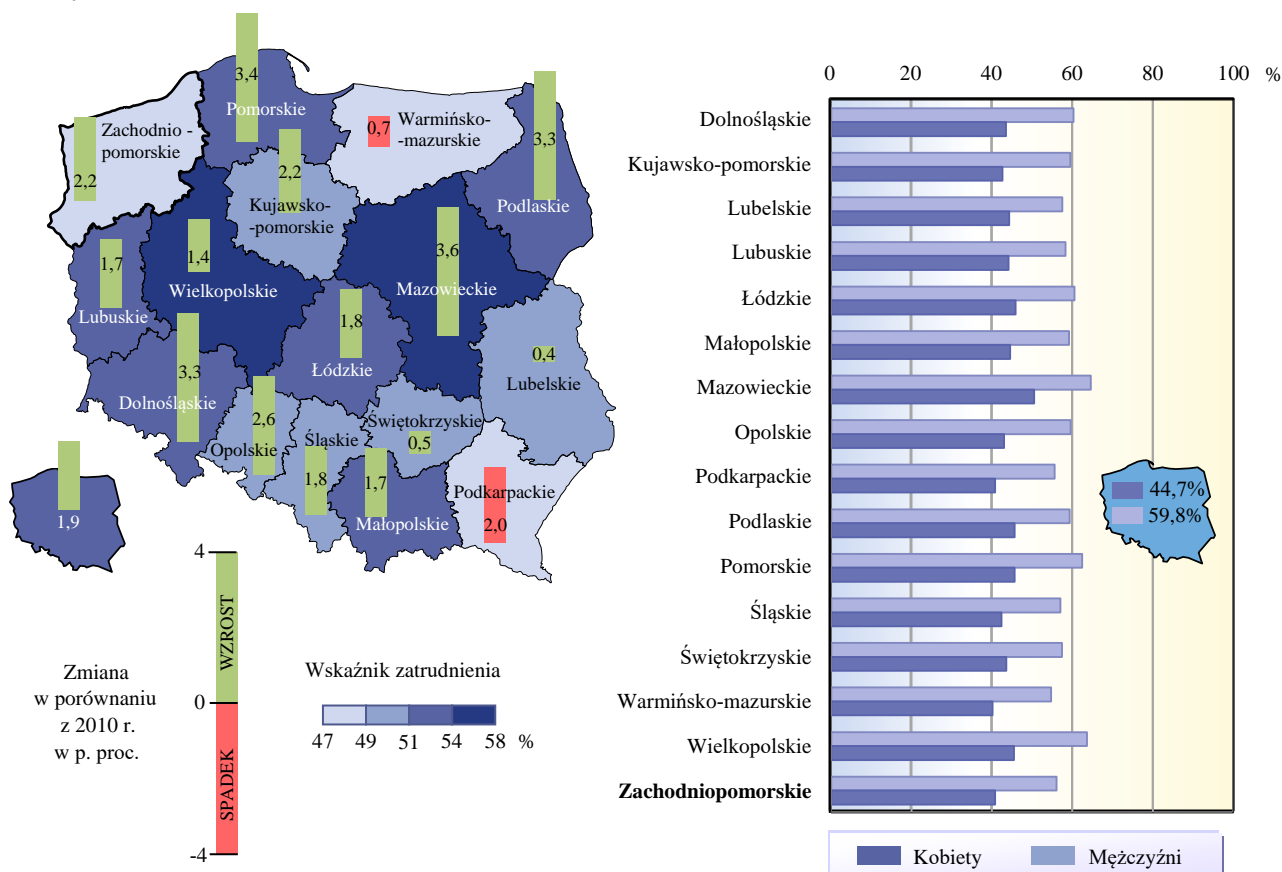
Wyk. 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2015 r.

Wyk. 2. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2015 r.

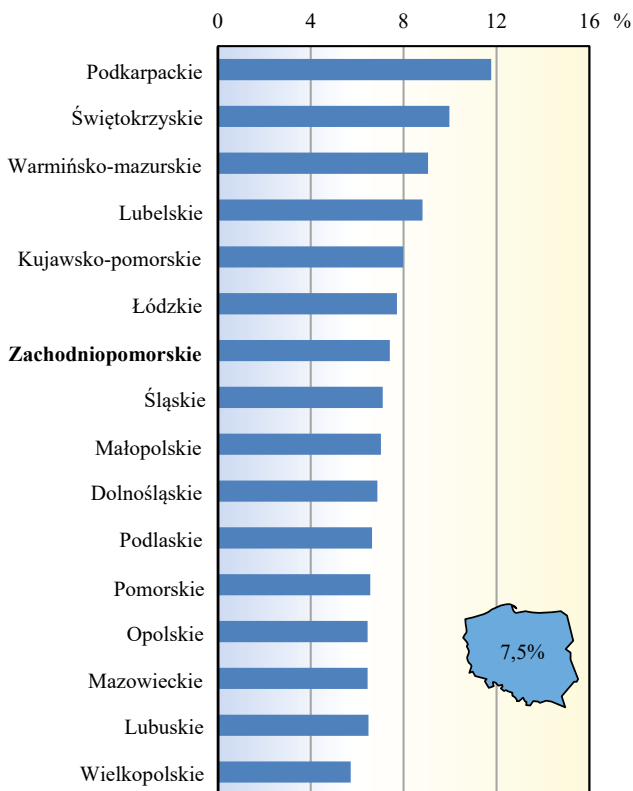

Wyk. 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2015 r.

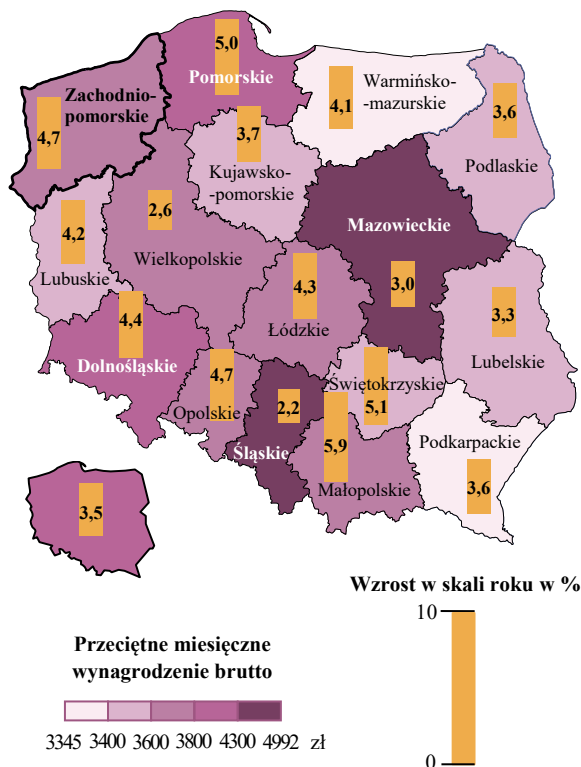
a Przeciętny w roku, patrz nota str. 42.

Wyk. 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2015 r.

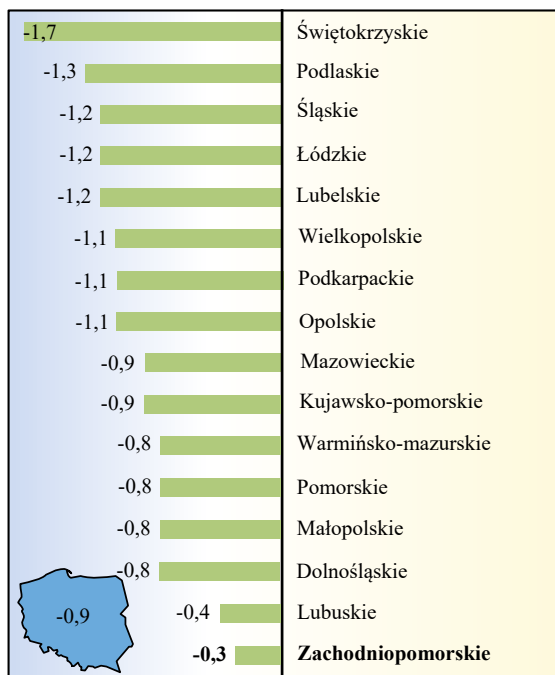
^a Przeciętna w roku, patrz nota str. 42.

Wyk. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r.

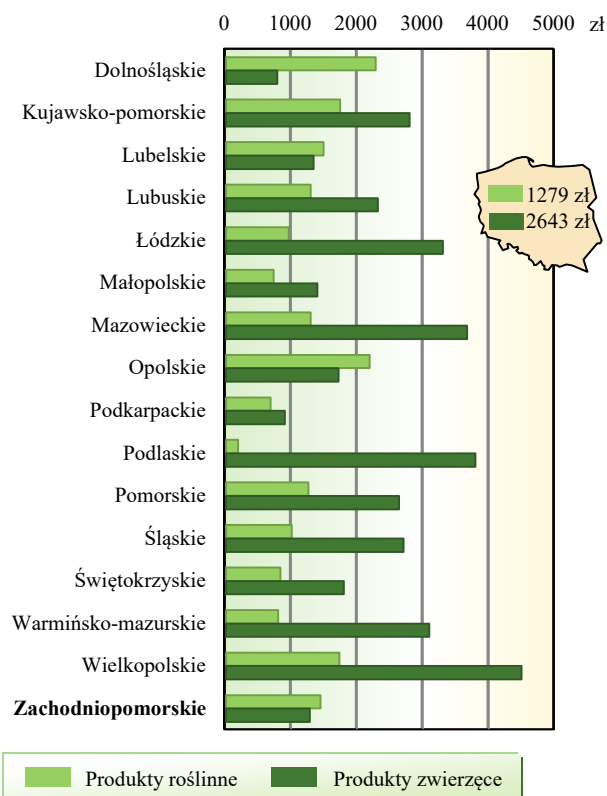

Wyk. 6. Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2015 r.

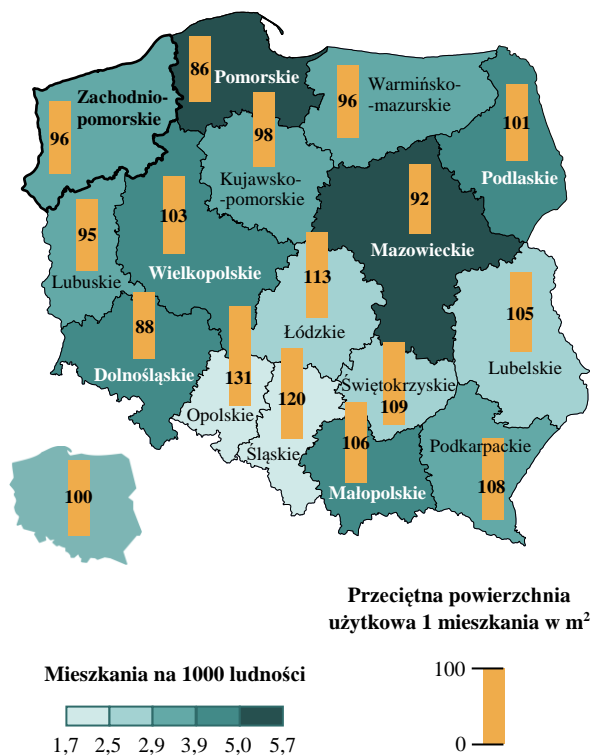
W skali roku w %

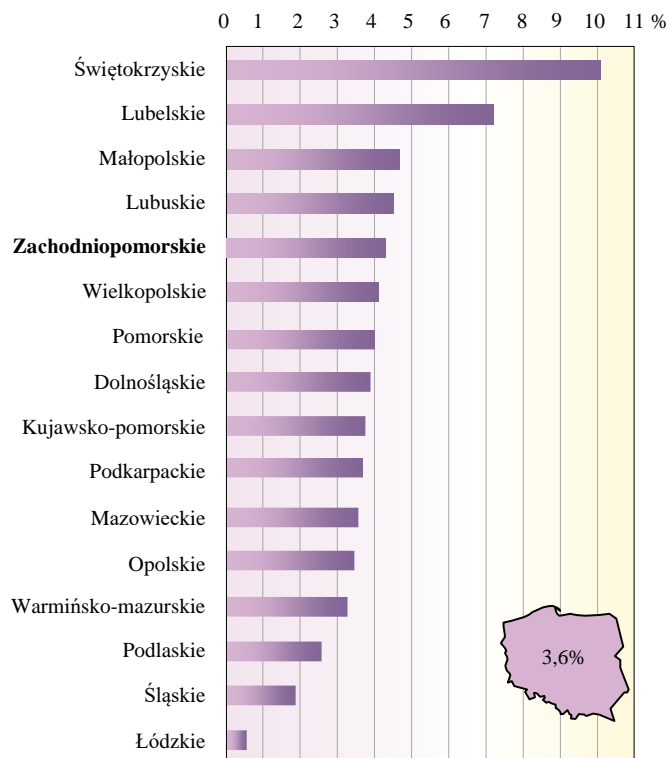
Wyk. 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2015 r.

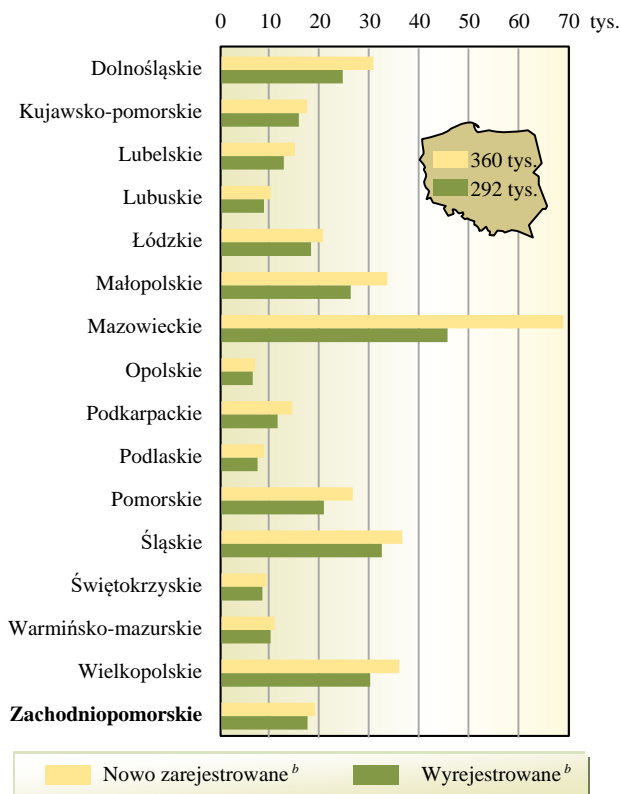
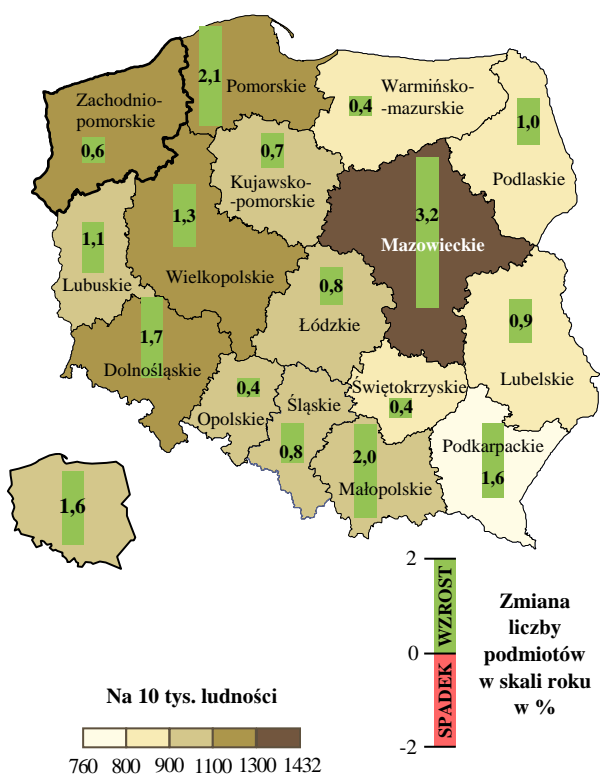
Wyk. 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2015 r.

Wyk. 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2015 r.

Wyk. 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2015 r. Stan w dniu 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku. W podziale według województw – bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejscu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON.

LUDNOŚĆ

W 2015 r. liczba urodzeń była niższa niż w 2014 r., natomiast liczba zgonów zwiększyła się, co przełożyło się na spadek (w dalszym ciągu ujemnego) przyrostu naturalnego. Podobnie jak w 2014 r., saldo migracji wewnętrznych ludności na pobyt stały w 2015 r. przyjęło wartość ujemną.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2015 r. ludność województwa zachodniopomorskiego liczyła 1710482 osoby, tj. o 4949 osób mniej niż w 2014 r. i o 13259 osób mniej niż w 2010 r. Populacja województwa stanowi 4,5% ogółu ludności Polski. Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) w końcu 2015 r. w województwie wyniosła 75,

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzypisowych sporządza się metodą bilansową, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie. Wyjątek stanowi 2015 r., w przypadku którego dla migracji zagranicznych przyjęto dane za 2014 r.

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym, że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

zaś w Polsce – 123 i kształtowała się na poziomie analogicznym do notowanego w poprzednich latach. Wskaźnik ten wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa – nadal najniższy notowano w powiecie drawskim, a najwyższy w m. Szczecinie.

Tabl. 2. **Ludność na podstawie bilansów**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Stan w dniu 30 VI			
w tys.	38517	38484	38455
w tym kobiety	19869	19861	19847
Miasta	23448	23245	23203
Wieś	15068	15239	15252
Stan w dniu 31 XII:			
w tysiącach	38530	38479	38437
na 1 km ²	123	123	123
w tym kobiety:			
w tysiącach	19877	19859	19839
na 100 mężczyzn	107	107	107
Miasta: w tysiącach	23429	23216	23166
w %	60,8	60,3	60,3
Wieś: w tysiącach	15101	15262	15271
w %	39,2	39,7	39,7

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE			
Stan w dniu 30 VI			
w tys.	1724	1718	1714
w tym kobiety	884	882	880
Miasta	1190	1181	1176
Wieś	534	537	538
Stan w dniu 31 XII:			
w tysiącach	1724	1715	1710
na 1 km ²	75	75	75
w tym kobiety:			
w tysiącach	884	880	878
na 100 mężczyzn	105	105	106
Miasta: w tysiącach	1189	1178	1173
w %	69,0	68,7	68,6
Wieś: w tysiącach	535	538	538
w %	31,0	31,3	31,4

Tabl. 3. Ludność według województw
Stan w dniu 31 XII

Województwa	Ludność w tys.			Średnioroczne tempo przyrostu/ubytku liczby ludności w %	
	2010	2014	2015	2014	2015
P o l s k a	38529,9	38478,6	38437,2	-0,04	-0,11
Dolnośląskie	2917,2	2908,5	2904,2	-0,05	-0,15
Kujawsko-pomorskie	2098,7	2090,0	2086,2	-0,12	-0,18
Lubelskie	2178,6	2147,7	2139,7	-0,39	-0,37
Lubuskie	1023,2	1020,3	1018,1	-0,11	-0,22
Łódzkie	2542,4	2504,1	2493,6	-0,36	-0,42
Małopolskie	3336,7	3368,3	3372,6	0,23	0,13
Mazowieckie	5267,1	5334,5	5349,1	0,33	0,27
Opolskie	1017,2	1000,9	996,0	-0,35	-0,49
Podkarpackie	2127,9	2129,2	2127,7	-0,01	-0,07
Podlaskie	1203,4	1191,9	1188,8	-0,25	-0,26
Pomorskie	2275,5	2302,1	2307,7	0,27	0,24
Śląskie	4634,9	4585,9	4570,8	-0,29	-0,33
Świętokrzyskie	1282,5	1263,2	1257,2	-0,40	-0,47
Warmińsko-mazurskie ...	1453,8	1444,0	1439,7	-0,20	-0,30
Wielkopolskie	3446,7	3472,6	3475,3	0,16	0,08
Zachodniopomorskie ...	1723,7	1715,4	1710,5	-0,20	-0,29

Struktura ludności według płci w województwie zachodniopomorskim od kilku lat nie ulega większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważają kobiety, których odsetek w końcu grudnia 2015 r., podobnie jak w końcu lat 2010-2014, wyniósł 51,3%. W Polsce tendencja jest podobna – kobiety w 2015 r. stanowiły 51,6%. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

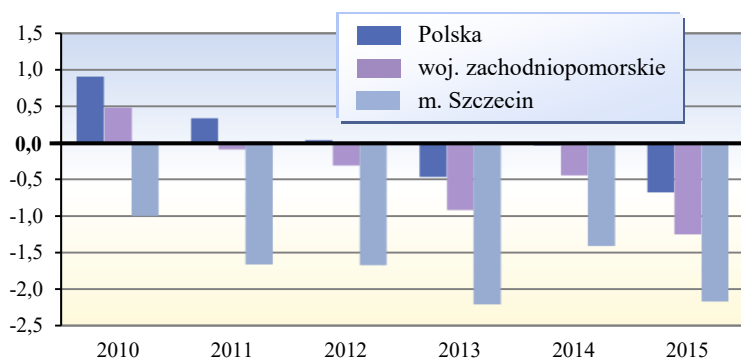
mężczyzn) w 2015 r. wyniósł 106 i był wyższy o 1 niż w 2014 r. (w latach wcześniejszych przyjmował wartość 105) – w Polsce zaś na przestrzeni ostatnich lat przyjmował wartość 107.

W województwie zachodniopomorskim w 2015 r. zarejestrowano 15088 urodzeń żywych, tj. o 442 mniej niż w 2014 r. oraz o 2252 mniej niż w 2010 r. **Współczynnik urodzeń żywych** wyniósł 8,80‰ i był niższy w stosunku do notowanego w 2014 r. (9,04‰) oraz w 2010 r. (10,06‰).

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI).

W 2015 r. w województwie zmarło 17266 osób, tj. o 987 osób więcej niż w 2014 r. oraz o 737 osób więcej niż w 2010 r. Ogólny **współczynnik zgonów** wyniósł 10,07‰, podczas gdy w 2014 r. – 9,48‰, a w 2010 r. – 9,59‰. W stosunku do 2014 r. i 2010 r. zmniejszyła się umieralność niemowląt. **Współczynnik zgonów niemowląt** (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 3,58‰, wobec 5,34‰ w 2014 r. i 5,25‰ w 2010 r.

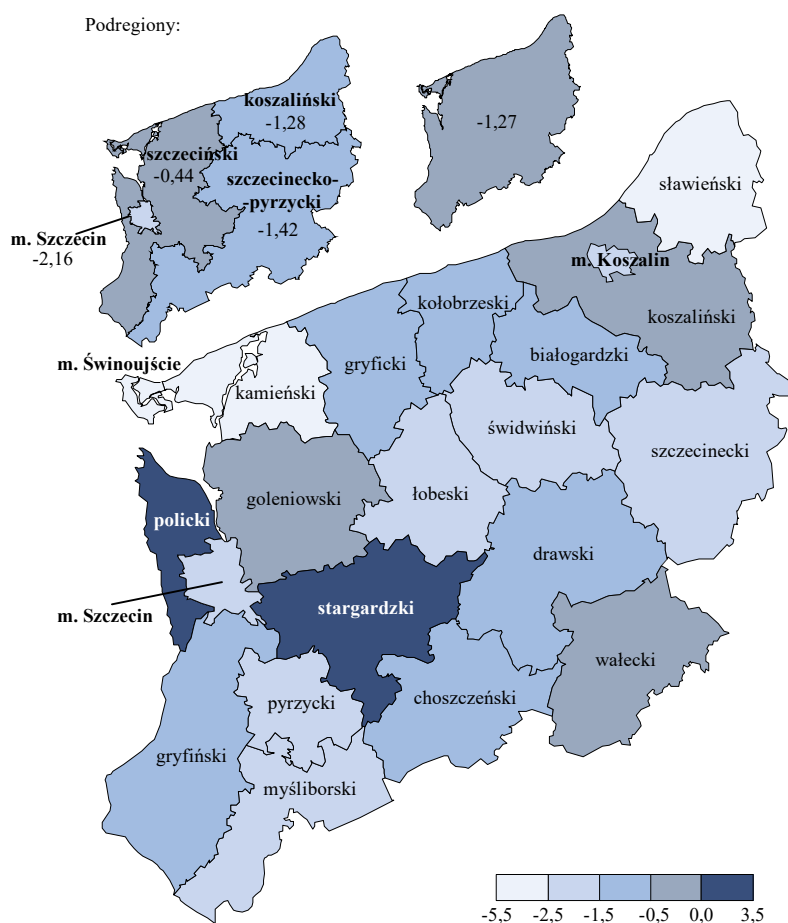
Wyk. 11. **Przyrost naturalny na 1000 ludności**

W województwie zachodniopomorskim w 2015 r. zanotowano ujemny **przyrost naturalny**. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ukształtowała się na poziomie minus 2178, podczas gdy w 2014 r. wyniosła minus 749, a w 2010 r. była dodatnia – wyniosła 811. Współczynnik

przyrostu naturalnego osiągnął wartość minus 1,27‰ i był niższy niż w analogicznym okresie 2014 r. (minus 0,44‰), a także w 2010 r. (0,47‰). Omawiany wskaźnik dla Polski w 2015 r. osiągnął wartość minus 0,67‰, w 2014 r. minus 0,03‰, natomiast w 2010 r. – 0,90‰.

Wyk. 12. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2015 r.**

W województwie zachodniopomorskim współczynnik przyrostu naturalnego przyjął najwyższą wartość w powiecie polickim. Najniższe wartości zanotowano w m. Świnoujściu oraz w powiatach kamieńskim i sławieńskim.

W zachodniopomorskich urządach stanu cywilnego w 2015 r. zarejestrowano 8339 nowo zawartych małżeństw, tj. o 156 więcej niż w 2014 r., ale o 1182 mniej niż w 2010 r. **Współczynnik małżeństw**, który w omawianym okresie osiągnął poziom 4,78‰ był wyższy niż w 2014 r. (4,76‰), ale niższy niż w 2010 r. (5,52‰). W latach 2010, 2012, 2013, 2014 i 2015 liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była wyższa w Polsce niż średnio w województwie.

Tabl. 4. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I-XII**

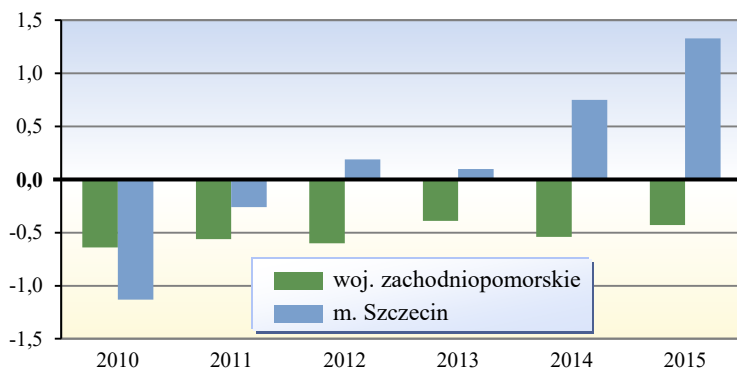
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Małżeństwa	5,93	4,90	4,91
Urodzenia żywe	10,73	9,75	9,60
Zgony	9,83	9,78	10,27
w tym niemowląt ^a	4,98	4,22	4,00
Przyrost naturalny ^b	0,90	-0,03	-0,67
Saldo migracji wewnętrznych	x	x	x
Saldo migracji zagranicznych	-0,05	-0,41	.

^a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Tabl. 4. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I-XII (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE			
Małżeństwa	5,52	4,76	4,78
Urodzenia żywe	10,06	9,04	8,80
Zgony	9,59	9,48	10,07
w tym niemowląt ^a	5,25	5,34	3,58
Przyrost naturalny ^b	0,47	-0,44	-1,27
Saldo migracji wewnętrznych	-0,64	-0,54	-0,43
Saldo migracji zagranicznych.....	0,10	-0,85	.
M. SZCZECIN			
Małżeństwa	5,03	4,50	4,78
Urodzenia żywe	9,12	8,75	8,75
Zgony	10,12	10,16	10,91
w tym niemowląt ^a	7,21	6,16	2,81
Przyrost naturalny ^b	-1,00	-1,41	-2,16
Saldo migracji wewnętrznych	-1,13	0,75	1,33
Saldo migracji zagranicznych.....	0,42	-1,03	.

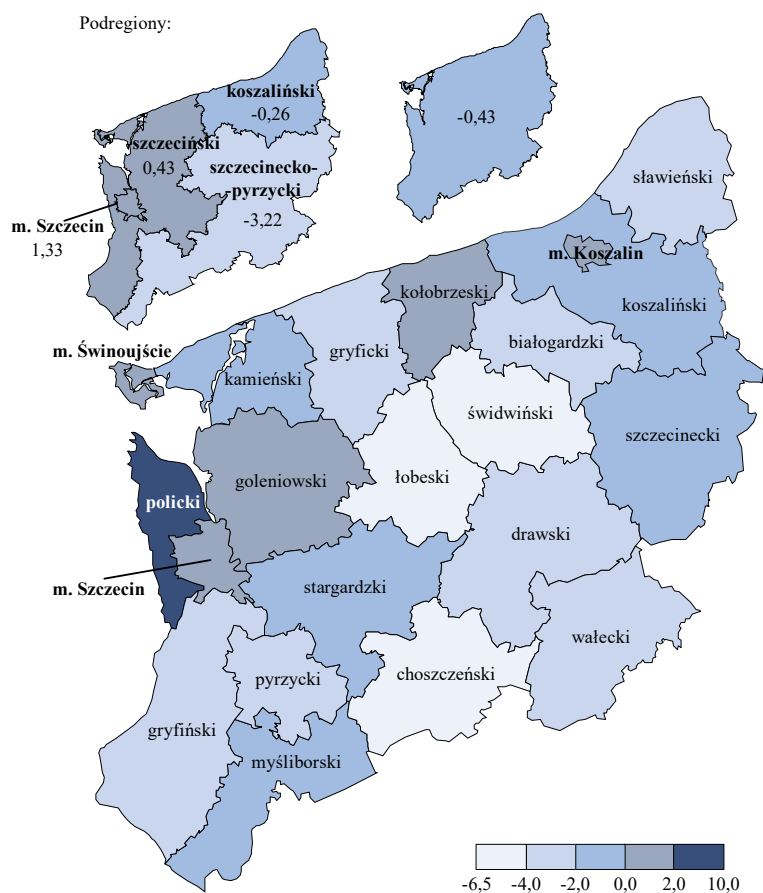
a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. *b* Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Wyk. 13. **Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności**

czym saldo migracji na pobyt stały w powiecie polickim było zdecydowanie wyższe niż w pozostałych powiatach. Najniższą wartość salda migracji na pobyt stały na 1000 ludności odnotowano w powiatach świdwińskim i choszczeńskim.

Analizując saldo migracji wewnętrznych ludności na pobyt stały w województwie zachodniopomorskim według powiatów w 2015 r. należy stwierdzić, iż przyjęło ono wartości dodatnie w 6 powiatach, tj.: goleniowskim, kołobrzeskim i polickim oraz miastach powiatowych Koszalinie, Szczecinie i Świnoujściu, przy

Wyk. 14. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2015 r.

Dane prezentujące ludność w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie zachodniopomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co rok,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie zachodniopomorskim” – publikacja dostępna co rok (również w wersji książkowej),
jak również w Banku Danych Lokalnych.

RYNEK PRACY

▪ PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

W 2015 r. w województwie zachodniopomorskim zaobserwowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (w 2014 r. odnotowano spadek w skali roku).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie zachodniopomorskim w 2015 r. ukształtowało się na poziomie 167,1 tys. osób, tj. o 0,9% wyższym w stosunku do 2014 r. (wobec spadku o 0,4% odpowiednio w 2014 r.). W kraju odnotowano wzrost zatrudnienia w porównaniu z 2014 r. o 1,3% (po wzroście odpowiednio o 0,6% w 2014 r.).

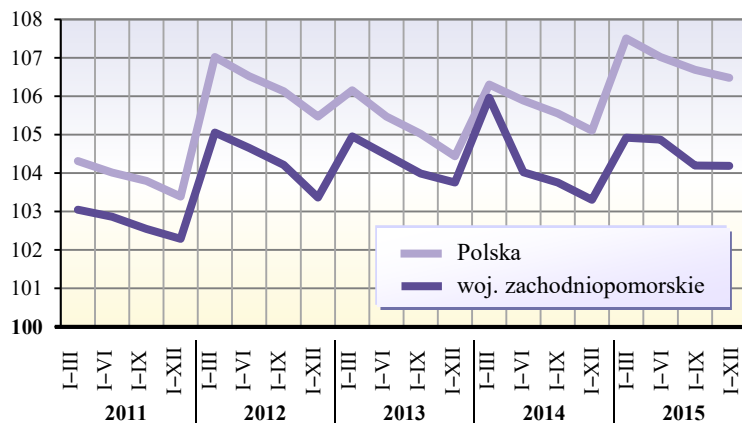
Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 5. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w tysiącach		2010 = 100	2014 = 100	
Polska	5260,9	5529,5	5601,6	106,5	101,3
woj. zachodniopomorskie	160,4	165,7	167,1	104,2	100,9
m. Szczecin.....	43,9	42,8	42,5	97,0	99,3

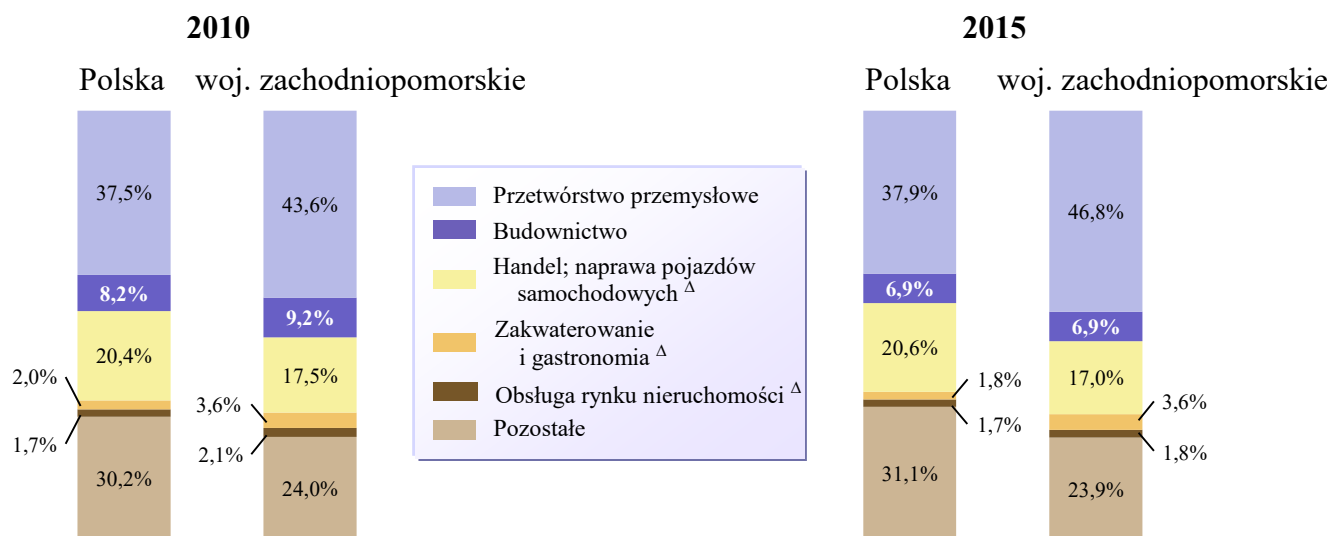
Wyk. 15. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**

Analogiczny okres 2010 = 100

W 2015 r. udział sektora prywatnego ukształtował się na poziomie 89,5% i zwiększył się w porównaniu z 2014 r. o 0,5 p. proc. W jednostkach sektora prywatnego przeciętne zatrudnienie wyniosło 149,6 tys. osób i było wyższe o 1,4% w stosunku do zanotowanego w 2014 r. Przeciętne zatrudnienie w sektorze publicznym w 2015 r. wyniosło 17,6 tys. osób, tj. o 3,9% mniej niż w 2014 r.

Wyk. 16. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

Przeciętne zatrudnienie w przetwórstwie przemysłowym wyniosło 78,2 tys. osób i stanowiło 46,8% przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. W porównaniu z 2014 r. udział tej sekcji zwiększył się o 1,2 p. proc., a w porównaniu z 2010 r. – o 3,2 p. proc.

Tabl. 6. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie zachodniopomorskim

Wyszczególnienie	2014				2015				w tys.
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	101,0	99,6	99,8	99,6	99,0	100,8	100,4	100,9	167,1
w tym:									
Przemysł	102,8	99,8	100,2	100,1	99,8	103,3	103,0	103,1	85,7
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	102,9	99,5	99,9	99,8	99,8	103,7	103,3	103,4	78,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Δ	102,7	103,1	104,1	103,3	101,0	100,7	100,7	100,6	5,5
Budownictwo	91,3	92,0	94,7	92,6	91,6	91,2	88,5	91,0	11,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Δ ..	98,8	98,9	98,8	98,3	101,8	101,8	102,2	103,3	28,4
Transport i gospodarka magazynowa	100,5	101,0	100,7	101,8	103,6	104,3	103,6	104,3	13,2
Zakwaterowanie i gastronomia Δ	102,2	102,4	102,8	104,3	93,7	94,6	93,9	92,6	6,0
Informacja i komunikacja ..	101,7	100,9	101,5	102,3	103,5	104,5	103,4	103,8	4,1
Obsługa rynku nieruchomości Δ	105,5	107,0	104,3	104,8	98,3	96,6	96,1	95,1	3,0
Administrowanie i działalność wspierająca Δ	101,0	100,7	98,6	96,8	87,5	88,2	88,5	90,5	5,2

W porównaniu z 2014 r. przeciętne zatrudnienie zwiększyło się m. in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 4,3%), informacji i komunikacji (o 3,8%), przetwórstwie przemysłowym (o 3,4%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 3,3%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 0,6%), natomiast spadek przeciętnego zatrudnienia zanotowano m. in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,5%), budownictwie (o 9,0%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,4%), a także w obsłudze rynku nieruchomości (o 4,9%).

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu 2015 r. zanotowano spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych (największy wśród osób w wieku 24 lat i mniej). Liczba ofert pracy (wg stanu w końcu roku) była wyższa niż w 2014 r.

W końcu grudnia 2015 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego wyniosła 79,4 tys. osób i była niższa zarówno od zanotowanej w 2014 r. (o 15,1 tys. osób, tj. o 16,0%), jak i w porównaniu z 2010 r. (o 30,6 tys. osób, tj. o 27,8%). Należy przypomnieć, że w 2014 r. liczba bezrobotnych w porównaniu z 2013 r. zmniejszyła się o 14,9%. Na koniec 2015 r. w Polsce liczba bezrobotnych była o 14,3% niższa niż w 2014 r. (wobec spadku o 15,4% w 2014 r.). W stosunku do 2010 r. spadek wyniósł 20,0% i był niższy niż w skali województwa.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 69, poz. 415, z późniejszymi zmianami).

Tabl. 7. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	1954,7	1825,2	1563,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	3042,0	2452,8	2368,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	2979,8	2786,2	2630,6
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	83	46	31
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,4	11,4*	9,8

^a W ciągu roku.

Tabl. 7. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	110,0	94,5	79,4
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	179,8	141,2	134,9
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	175,7	157,8	150,0
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	98	47	24
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	17,8	15,5*	13,3
M. SZCZECIN			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	16,5	16,2	11,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	30,3	24,9	23,3
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	28,1	27,2	27,9
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	57	45	14
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	9,7	9,3*	6,8

^a W ciągu roku.

W województwie zachodniopomorskim w końcu 2015 r., w odniesieniu do 2014 r., spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich (18) powiatach i wszystkich (3) miastach na prawach powiatu, przy czym największy – w m. Szczecinie (o 28,8%), a najmniejszy – w powiecie choszczeńskim (o 6,1%).

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

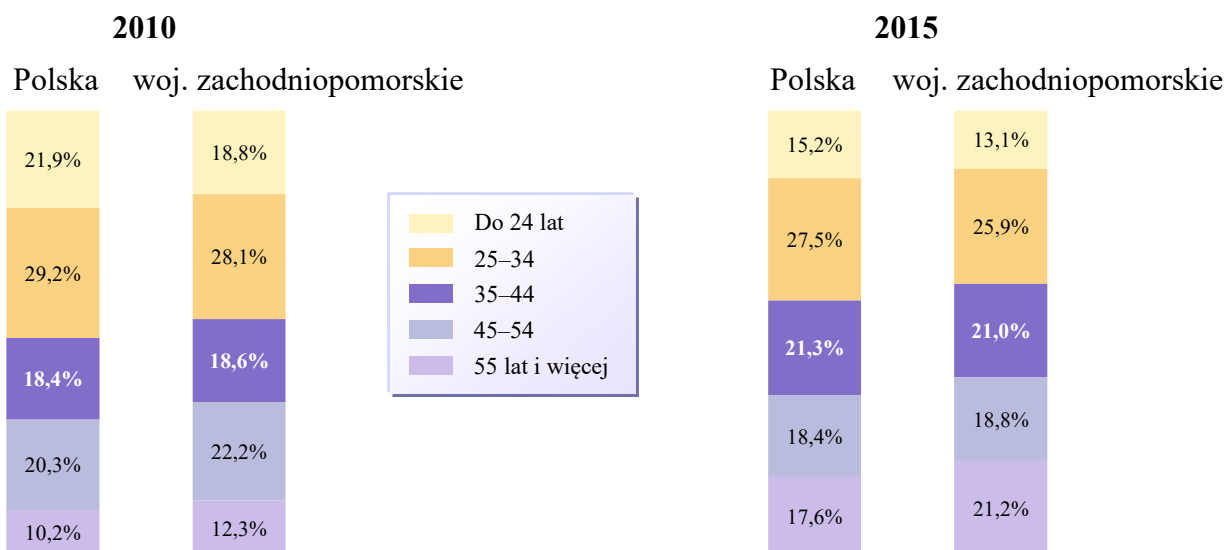
W końcu grudnia 2015 r. 83,9% ogólnej liczby bezrobotnych w regionie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2014 r. – 85,0%), 85,5% stanowiły osoby uprzednio pracujące (w 2014 r. – 84,2%), a 42,6% to mieszkańcy wsi (w 2014 r. – 40,9%).

W końcu 2015 r. w województwie zachodniopomorskim wśród bezrobotnych przeważały kobiety. Stanowiły one 54,0% ogólnej liczby zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, a ich liczba była o 13,9% niższa niż w 2014 r. (udział kobiet w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych zwiększył się w porównaniu z 2014 r. o 1,3 p. proc.).

Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2015 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (20,5 tys.), a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z 2014 r. (o 0,4 p. proc. do 25,9%). Największy spadek liczby bezrobotnych zanotowano w kategorii osób w wieku 24 lata i mniej (o 3,4 tys. osób w porównaniu z 2014 r.), a jej udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się o 1,5 p. proc. do 13,1%. Bezrobotni w wieku 55 lat i więcej w końcu 2015 r. stanowili 21,2% ogólnej liczby bezrobotnych i odsetek ten zwiększył się o 2,0 p. proc. w porównaniu z notowanym w końcu 2014 r.

Wyk. 17. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**

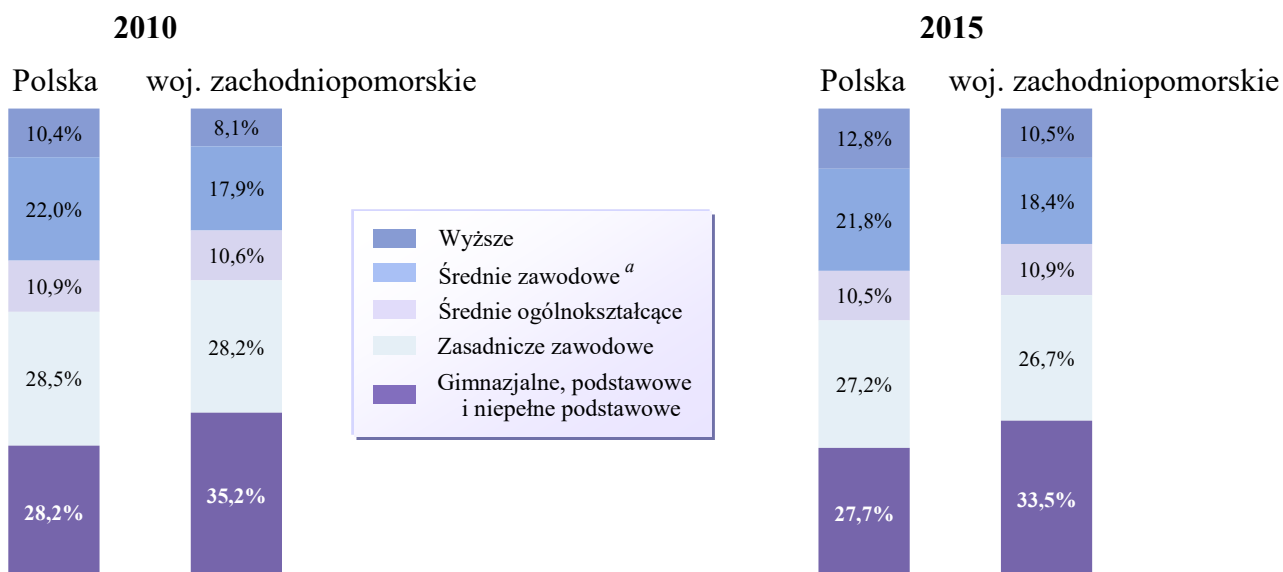
Stan w dniu 31 XII

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe (odpowiednio 33,5% i 26,7% ogólnej liczby bezrobotnych). Łączny udział obu wyżej wymienionych grup w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z 2014 r. o 0,3 p. proc. (w tym osób z najniższym wykształceniem – zwiększył się o 0,2 p. proc., a osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – zmniejszył się o 0,5 p. proc.). Coraz większe problemy na rynku pracy odczuwały również osoby z wykształceniem wyższym, których zbiorowość w ciągu 2015 r. zmniejszyła się (o 3,1%), jednak był to najniższy spadek spośród wszystkich kategorii wykształcenia. Odsetek bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe wzrósł o 0,3 p. proc. do poziomu 10,5%.

Wyk. 18. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**

Stan w dniu 31 XII

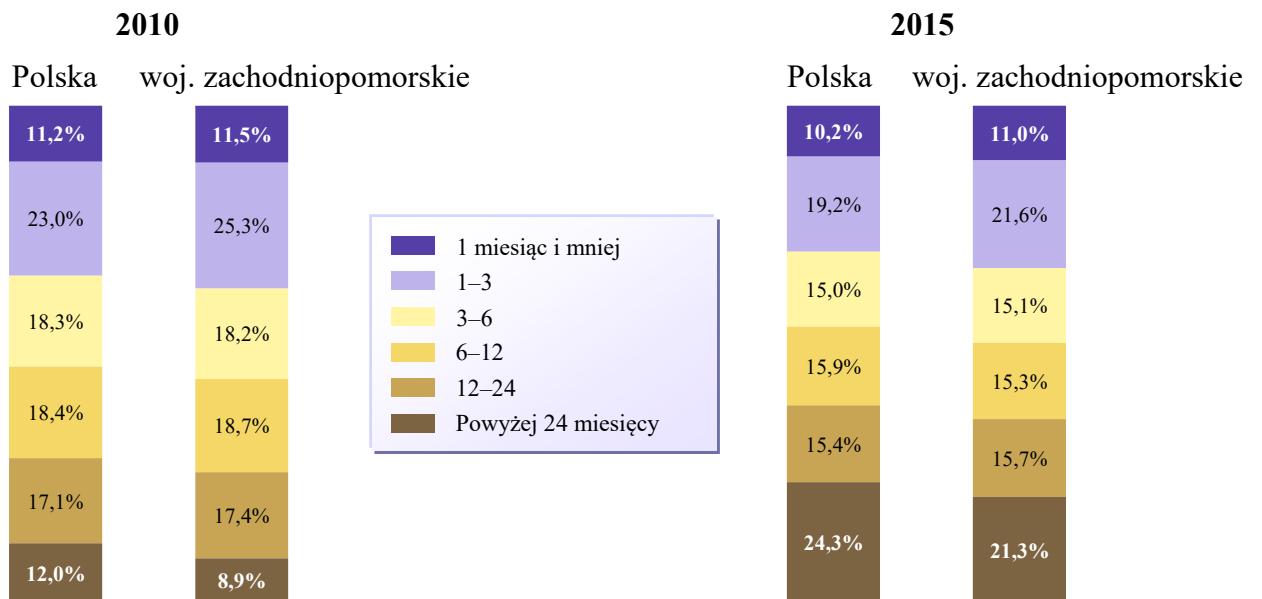

^a Łącznie z wykształceniem policealnym.

Spośród wszystkich kategorii bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy najmniejszy spadek (o 10,8%) w ujęciu rocznym odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy (udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł do 21,3%, tj. o 1,3 p. proc.). Najbardziej zmniejszył się udział osób pozostających bez pracy 12–24 miesięcy (do 15,7%, tj. o 1,4 p. proc.).

Wyk. 19. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a

Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby dotychczas niepracujące oraz z krótkim stażem (do 1 roku oraz 1–5 lat), które łącznie stanowiły ponad połowę ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio 14,5%, 19,6% i 21,5%). W porównaniu z 2014 r. najbardziej pogorszyła się sytuacja osób ze stażem do 1 roku, których odsetek wzrósł do poziomu 19,6% (tj. o 0,6 p. proc.). Podobnie jak w 2014 r. zmniejszył się (o 1,3 p. proc.) udział bezrobotnych bez stażu pracy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych.

W województwie zachodniopomorskim w końcu grudnia 2015 r. liczba bezrobotnych we wszystkich kategoriach osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy była niższa niż w 2014 r., w tym najbardziej zmniejszyła się w przypadku osób poniżej 25 roku życia (o 24,6%). Najliczniejszą grupę bezrobotnych w dalszym ciągu stanowiły osoby długotrwale bezrobotne – ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w 2015 r. wyniósł 55,4% (spadek o 0,5 p. proc.). Zmiany odnotowano w przypadku osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (ich odsetek wzrósł o 1,8 p. proc. do 31,4%), bezrobotnych do 25 roku życia (spadek o 1,5 p. proc. do 13,1%). Nie zmienił się udział niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych (4,9%).

Tabl. 8. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim**

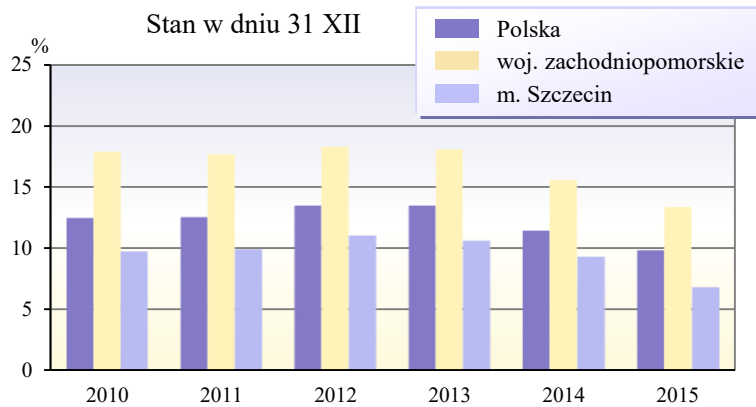
Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tysiącach osób	111,0	95,2	91,1	94,5	95,6	81,4	76,6	79,4
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	93,1	90,6	88,2	85,1	86,1	85,5	84,1	84,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tysiącach osób	37,8	27,2	36,0	40,2	36,9	27,2	33,6	37,2
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	89,8	92,1	94,1	94,5	97,7	99,9	93,1	92,7
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tysiącach osób	37,8	43,0	40,2	36,8	35,8	41,4	38,4	34,5
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	106,9	98,5	100,6	106,0	94,6	96,2	95,6	93,6
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ) w tysiącach osób	-0,1	-15,7	-4,1	3,3	1,1	-14,2	-4,8	2,8
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	17,9	15,7	15,2	15,5*	15,6	13,6	12,9	13,3

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie zachodniopomorskim we wszystkich miesiącach 2015 r. utrzymywała się na poziomie niższym, niż w analogicznych miesiącach 2014 r. Na koniec roku stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie o 2,2 p. proc. niższym od obserwowanego w 2014 r. W kraju w ciągu całego roku stopa bezrobocia była również niższa niż w 2014 r. (ale wraz z kolejnymi miesiącami różnica ta była coraz mniejsza). W końcu grudnia 2015 r. stopa bezrobocia w kraju wyniosła 9,8% i była niższa zarówno w porównaniu z 2014 r. (o 1,6 p. proc.), jak i 2010 r. (o 2,6 p. proc.). W województwie w końcu 2015 r. stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 13,3% i była o 2,2 p. proc. niższa niż w 2014 r. oraz o 4,5 p. proc. niższa w stosunku do 2010 r. W rankingu z innymi województwami zachodniopomorskie pod względem wysokości stopy bezrobocia plasowało się na 14 miejscu (najwyższą pozycję zajmowało województwo wielkopolskie ze stopą bezrobocia rejestrowanego równą 6,2%).

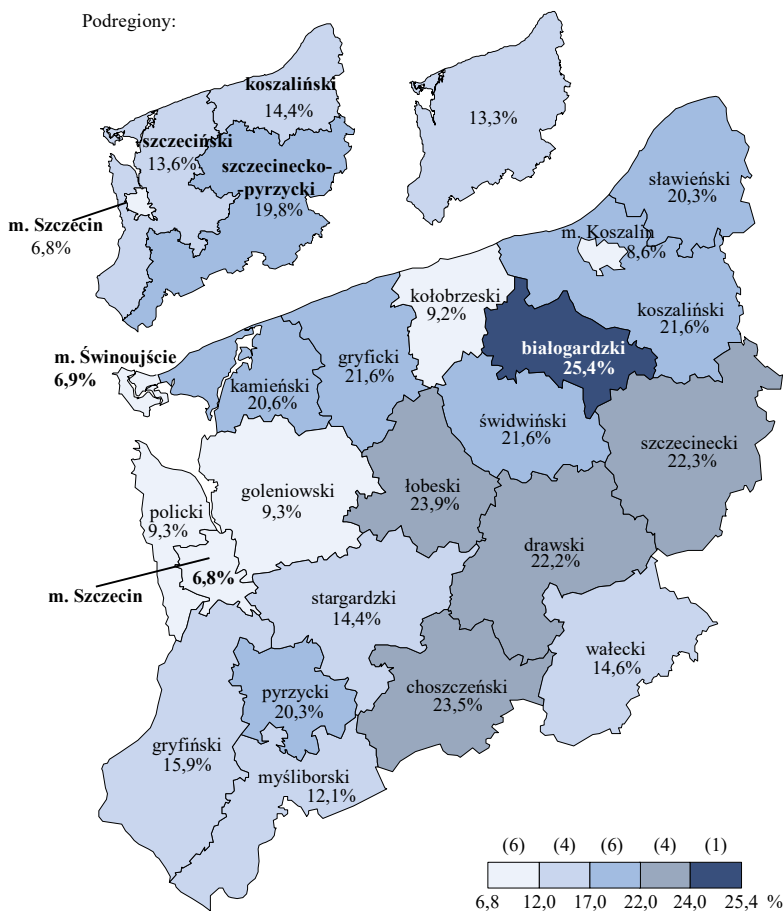
Spadek stopy bezrobocia w skali roku odnotowano we wszystkich (18) powiatach i wszystkich (3) miastach na prawach powiatu, a skala tego spadku kształtowała się od 3,0 p. proc. w powiatach myśliborskim i pyrzyckim do 1,2 p. proc. w powiecie kamieńskim.

Wyk. 20. Stopa bezrobocia rejestrowanego

towano w powiatach: białogardzkim (25,4%), łobeskim (23,9%), choszczeńskim (23,5%), szczecineckim (22,3%) oraz drawskim (22,2%), a najniższą – w m. Szczecinie (6,8%), m. Świnoujściu (6,9%) i w m. Koszalinie (8,6%).

Wyk. 21. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2015 r.

Stan w dniu 31 XII; W nawiasach podano liczbę powiatów.

Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością stopy bezrobocia w powiatach wyniosła 18,6 p. proc. i w skali roku zmniejszyła się o 0,4 p. proc. W końcu 2015 r. najwyższą stopę bezrobocia odno-

W 2015 r. w województwie zachodniopomorskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 134,9 tys. osób i była mniejsza niż przed rokiem (o 6,3 tys., tj. o 4,5%).

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych zwiększył się (o 1,1 p. proc.) w porównaniu z 2014 r. i wyniósł 85,3%. W skali roku zwiększył się udział rejestrujących się bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych (do 37,9%, tj. o 0,4 p. proc.).

Z ewidencji bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w ciągu 2015 r. skreślono 150,0 tys. osób, tj. o 5,0% mniej niż w 2014 r. Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 71,2 tys. osób (wobec 71,7 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 2,0 p. proc. do 47,5%.

W strukturze osób wykreślonych z ewidencji zmiany odnotowano również w przypadku osób, które rozpoczęły staż lub szkolenie u pracodawcy – ich odsetek zmniejszył się do 8,8%, tj. o 1,1 p. proc. Mniejszy niż w 2014 r. był również odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (spadek o 2,2 p. proc. do 26,4%) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (spadek o 0,2 p. proc. do 5,6%).

W 2015 r. w województwie zachodniopomorskim bilans bezrobotnych kształtował się korzystnie, tzn. w ciągu roku wyrejestrowano o 15,1 tys. osób więcej niż włączono do ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 90,0% i była taka sama jak w Polsce.

Powiatowe urzędy pracy w województwie zachodniopomorskim w ciągu całego 2015 r. miały do dyspozycji 69,4 tys. ofert pracy, tj. o 22,8% więcej niż w 2014 r. W końcu grudnia 2015 r. na 1 ofertę pracy przypadało 24 bezrobotnych (wobec 47 osób w 2014 r.) i wskaźnik ten był podobny do obserwowanego w skali kraju. Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w m. Świnoujściu (4 osoby na 1 ofertę pracy) oraz w powiecie kołobrzeskim (7 osób). W m. Szczecinie na 1 ofertę pracy przypadało 14 bezrobotnych (przed rokiem 45).

▪ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) ^a przeprowadzonego w IV kwartale 2015 r. w województwie zachodniopomorskim wskazują, że w porównaniu z 2014 r.:

- liczba pracujących zmniejszyła się,
- stopa bezrobocia była niższa,
- zmniejszył się wskaźnik zatrudnienia,
- zwiększyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi,
- zmniejszyła się liczba biernych zawodowo.

^a Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP'2011. Dane nie obejmują osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych oraz osób nieobecnych w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej.

W IV kwartale 2015 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w regionie liczyła 581 tys. osób, a biernych zawodowo – 533 tys. Ludność aktywną zawodowo tworzyli pracujący (539 tys. osób) i bezrobotni (42 tys.).

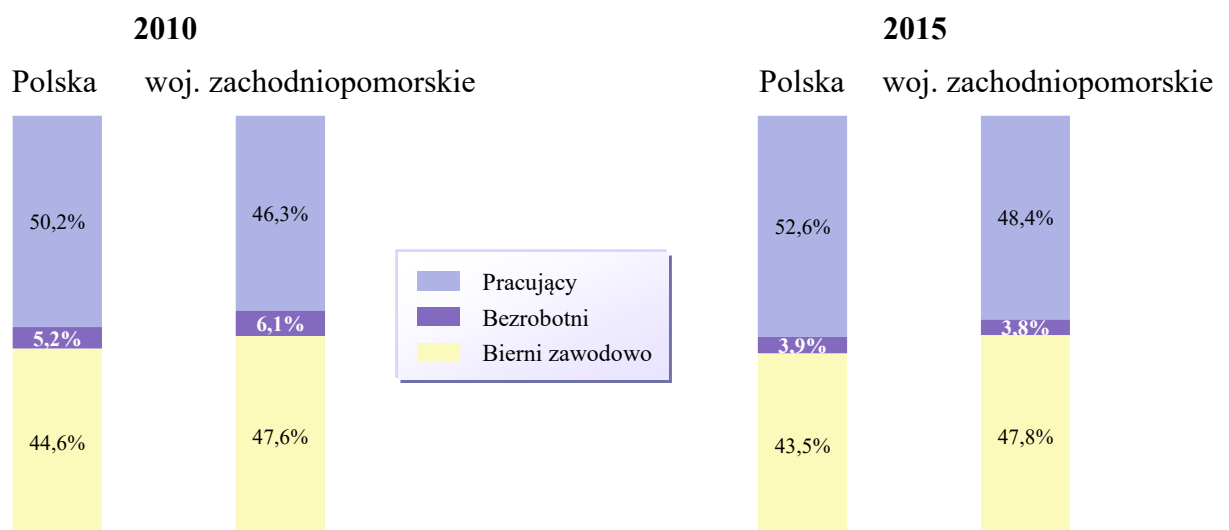
Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

Tabl. 9. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17427	17485
pracujący	15557	16018	16276
bezrobotni	1597	1410	1208
Bierni zawodowo w tys.	13826	13543	13478
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	56,3	56,5
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	51,7	52,6
Stopa bezrobocia w %	9,3	8,1	6,9
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	644	611	581
pracujący	569	561	539
bezrobotni	74	49	42
Bierni zawodowo w tys.	585	536	533
Współczynnik aktywności zawodowej w %	52,4	53,3	52,2
Wskaźnik zatrudnienia w %	46,3	48,9	48,4
Stopa bezrobocia w %	11,5	8,0	7,2

Struktura ludności według statusu na rynku pracy w IV kwartale 2015 r. uległa zmianie w stosunku do notowanej w 2010 i 2014 r. W odniesieniu do analogicznego okresu 2014 r. zmniejszył się o 0,6 p. proc. udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, a odsetek bezrobotnych obniżył się o 0,4 p. proc. W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. obserwowano wzrost udziału pracujących (o 2,1 p. proc.) i spadek odsetka bezrobotnych (o 2,3 p. proc.). Udział bezrobotnych w liczbie osób aktywnych zawodowo w IV kwartale 2015 r. wyniósł 7,2% i zmniejszył się zarówno w porównaniu z analogicznym okresem 2014 r., jak i 2010 r. (odpowiednio o 0,8 i o 4,3 p. proc.).

Wyk. 22. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale

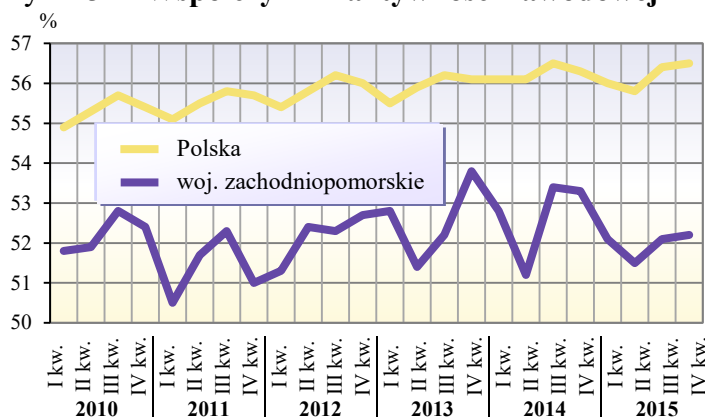

Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2015 r. zmniejszyła się w stosunku do zanotowanej w 2014 r. o 4,9%, natomiast w odniesieniu do sytuacji w 2010 r. – o 9,8%. Spadki te obserwowano zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

W województwie w IV kwartale 2015 r. współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 52,2% (jego wartość dla kraju wyniosła 56,5%). W regionie zaobserwowano spadek aktywności zawodowej, a opisujący ją współczynnik zmniejszył się w ujęciu rocznym o 1,1 p. proc., natomiast w odniesieniu

Wyk. 23. Współczynnik aktywności zawodowej

do analogicznego kwartału 2010 r. – zmniejszył się o 0,2 p. proc. (w skali kraju zaobserwowano wzrost odpowiednio o 0,2 i o 1,1 p. proc.). W analizowanym okresie w województwie zachodniopomorskim wyższą wartość wskaźnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (61,5%, wobec 43,6%).

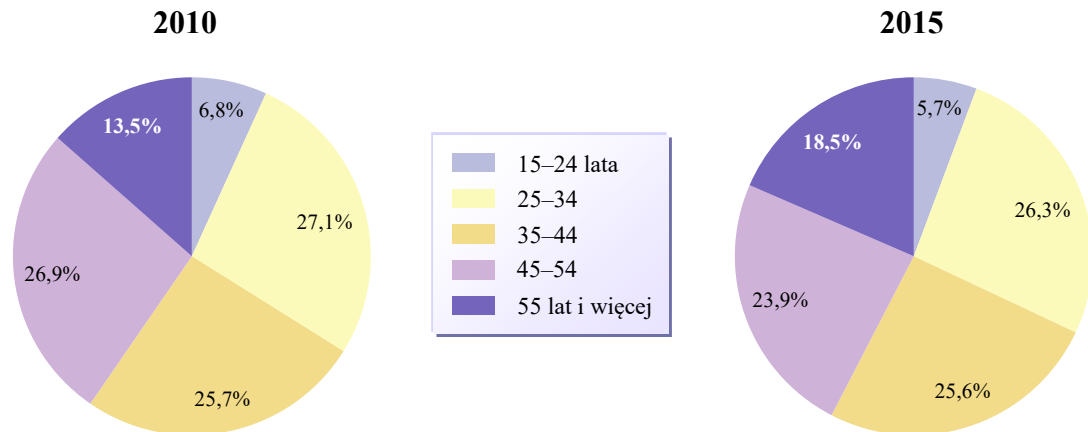
Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych) jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeśli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące prace nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2015 r. liczyła 539 tys. i zmniejszyła się o 22 tys. (o 3,9%) w porównaniu z 2014 r. W odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. omawiana populacja zmniejszyła się o 30 tys. osób (o 5,3%). W analizowanym okresie w populacji pracujących większy udział mieli mężczyźni (56,0%).

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2015 r. najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały osoby w wieku 15–24 lata (5,7%), a największy – osoby w wieku 25–34 lata (26,3%). Osoby w wieku 55 lat i więcej stanowiły 18,5% ogólnej liczby pracujących, natomiast udziały pozostałych grup wyodrębnionych ze względu na wiek mieściły się w granicach 23,9% – 25,6%.

Wyk. 24. **Struktura pracujących według wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale**

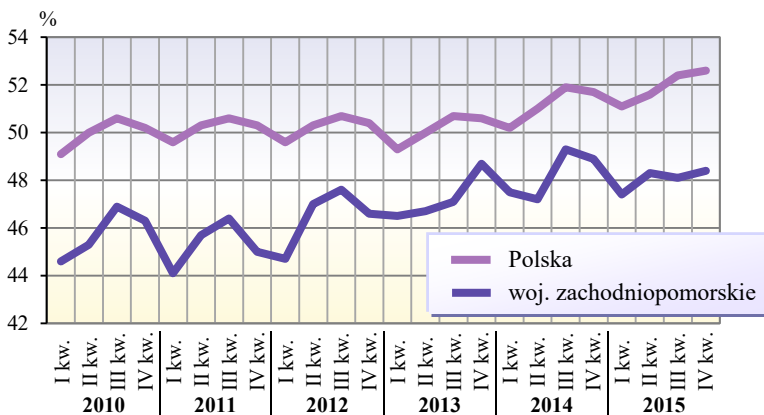

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2015 r. w województwie zachodniopomorskim wyniósł 48,4% i był o 4,2 p. proc. Niższy od zanotowanego w kraju. W odniesieniu do analogicznego kwartału 2014 r. zmniejszył się on o 0,5 p. proc. (w skali kraju wzrósł o 0,9 p. proc.).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

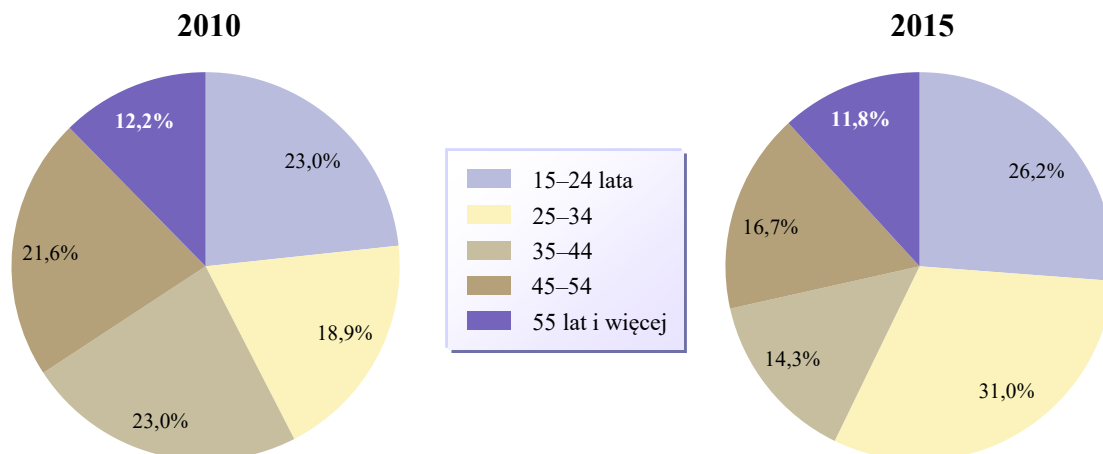
Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Wyk. 25. **Wskaźnik zatrudnienia**

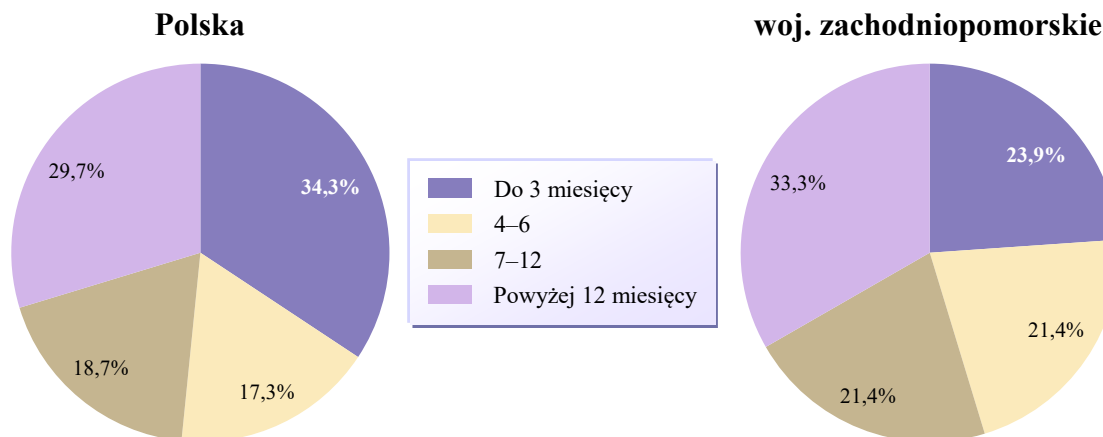

W IV kwartale 2015 r. liczba bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim wyniosła 42 tys. osób i zmniejszyła się zarówno w odniesieniu do analogicznego okresu 2010, jak i 2014 r. (odpowiednio o 32 tys. i o 7 tys. osób). Liczba bezrobotnych mężczyzn w porównaniu z 2014 r. zmniejszyła się o 10,7% do 25 tys., a kobiet – o 22,7% do 17 tys. osób. W IV kwartale 2015 r. w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w regionie większość (59,5%) stanowili mężczyźni.

Analiza bezrobotnych pod względem wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2015 r. wykazała, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby należące do przedziałów wiekowych 25–34 lata oraz 15–24 lata (odpowiednio 31,0% i 26,2% ogólnej liczby bezrobotnych). Najmniejsza zbiorowość obejmowała osoby 55-letnie i starsze (11,8%).

Wyk. 26. **Struktura bezrobotnych według wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale**

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2014 r. w województwie zachodniopomorskim wyniósł 13,5 miesiąca. Na przestrzeni roku okres ten wydłużył się o 3,0 miesiąca. W analizowanym okresie w regionie liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) wyniosła 14 tys. i stanowiła 33,3% ogólnej liczby bezrobotnych (wobec 28,6% w IV kwartale 2014 r.). W kraju w IV kwartale 2015 r. odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 29,7% i w porównaniu z zanotowanym w 2014 r. zmniejszył się o 5,5 p. proc.

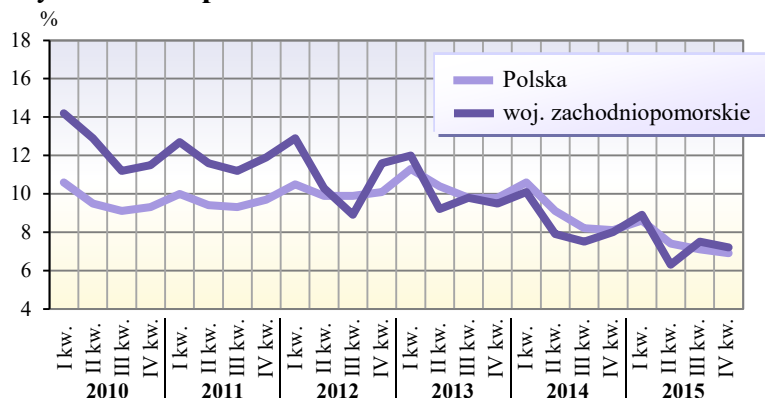
Wyk. 27. **Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w IV kwartale 2015 r.**

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2015 r. w województwie zachodniopomorskim ukształtowała się na poziomie 7,2% i była o 0,3 p. proc. wyższa od stopy bezrobocia w kraju. Na przestrzeni roku w regionie zmniejszyła się o 0,8 p. proc. (w Polsce – zmniejszyła się o 1,2 p. proc.), natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. odnotowano spadek stopy bezrobocia o 4,3 p. proc. (w kraju – o 2,4 p. proc.).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

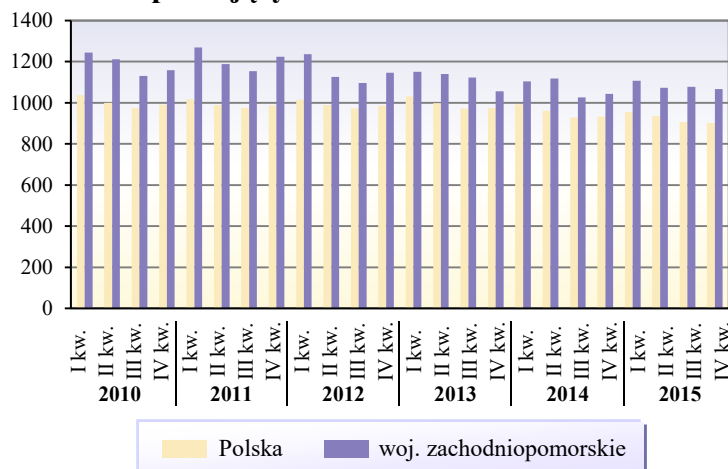
W IV kwartale 2015 r. w województwie stopa bezrobocia w przypadku mężczyzn wyniosła 7,6%, a wśród kobiet 6,7%.

Wyk. 28. Stopa bezrobocia

nieaktywnych zawodowo w województwie zachodniopomorskim zmniejszyła się o 0,6%, a w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. była niższa o 8,9%. W skali kraju w analogicznym okresie liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,5% i o 2,5%. Większość populacji osób nieaktywnych zawodowo w regionie tworzyły kobiety, których udział w IV kwartale 2015 r. wyniósł 61,5%.

Wyk. 29. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących

W IV kwartale 2015 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 533 tys. osób i stanowiła 47,8% ogólnej liczby mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,5%. Na przestrzeni roku liczba

nieaktywnych zawodowo w województwie zachodniopomorskim zmniejszyła się o 0,6%, a w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. była niższa o 8,9%. W skali kraju w analogicznym okresie liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,5% i o 2,5%. Większość populacji osób nieaktywnych zawodowo w regionie tworzyły kobiety, których udział w IV kwartale 2015 r. wyniósł 61,5%.

W IV kwartale 2015 r. na 1000 pracujących przypadało łącznie 1067 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. W 2014 r. obciążenie to wynosiło 1043 osoby, natomiast w 2010 r. – 1158 osób. W IV kwartale 2015 r. w regionie na 1000 pracujących przypadało więcej osób pozostających bez pracy niż w skali kraju (zjawisko to obserwowano również w latach 2010-2014).

Dane prezentujące rynek pracy w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie zachodniopomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał,
- „Bezrobocie rejestrowane w województwie zachodniopomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co rok,
- „Rynek pracy w województwie zachodniopomorskim” – publikacja dostępna co rok (również w wersji książkowej),

jak również w Banku Danych Lokalnych.

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2014 r. ukształtowało się na poziomie wyższym niż w 2014 r. Dynamika przeciętnego wynagrodzenia brutto zwiększała się w kolejnych kwartalnych okresach narastających 2015 r. W porównaniu z 2014 r. zwiększył się czas przepracowany w jednostkach sektora przedsiębiorstw, a przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto wzrosło w większym stopniu niż przed rokiem.

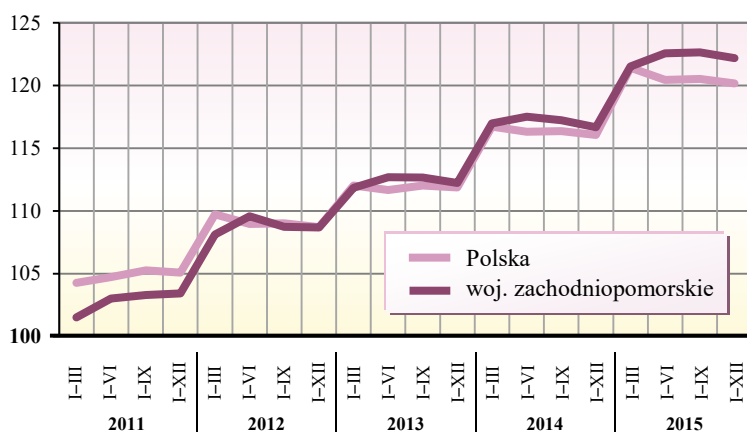
Tabl. 10. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w złotych			2010 = 100	2014 = 100
Polska	3429,64	3980,24	4121,41	120,2	103,5
woj. zachodniopomorskie	3059,96	3570,07	3738,87	122,2	104,7
m. Szczecin.....	3433,37	4074,29	4313,45	125,6	105,9

W 2015 r. w województwie zachodniopomorskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3738,87 zł i było wyższe niż w 2014 r. o 4,7%. W kraju przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 4121,41 zł, co oznacza wzrost o 3,5% w odniesieniu do zanotowanego w 2014 r.

Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Wyk. 30. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
Analogiczny okres 2010 = 100

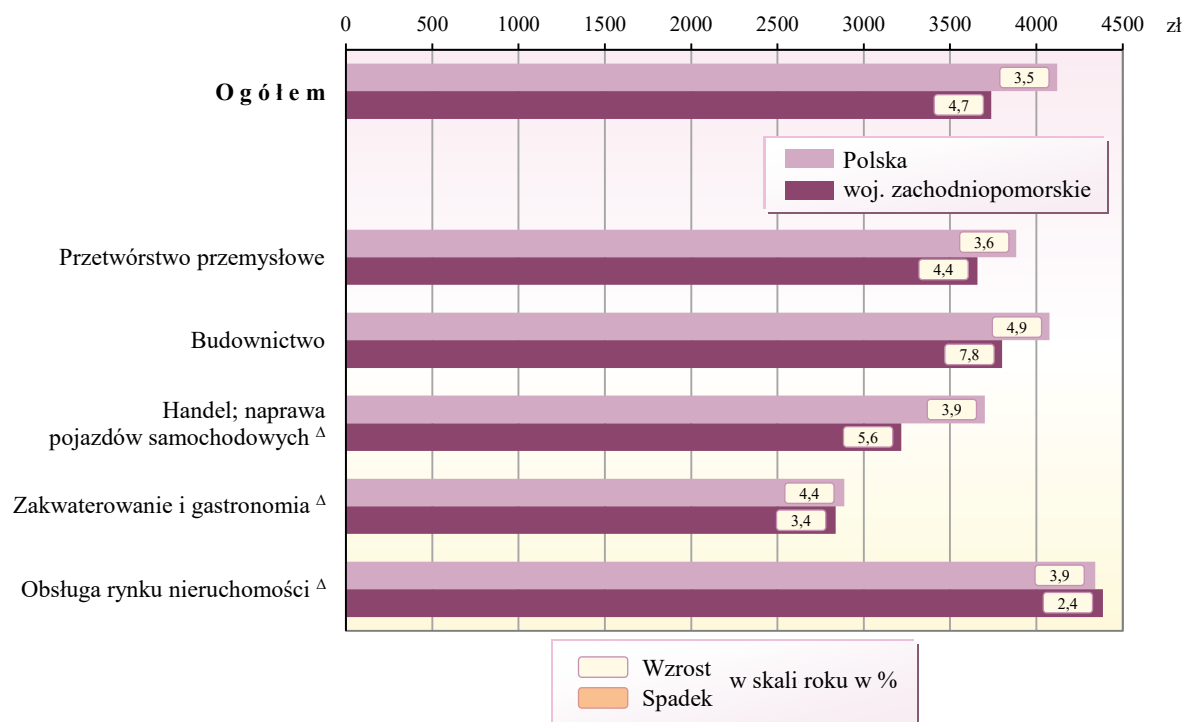

W województwie zachodniopomorskim w sektorze publicznym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto osiągnęło wartość 4767,84 zł i zwiększyło się o 4,7% w stosunku do 2014 r. W sektorze prywatnym przeciętne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie 3617,95 zł i było o 4,9% wyższe od zanotowanego w 2014 r.

Tabl. 11. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie zachodniopomorskim**

Sektory	2014				2015				w zł
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	104,6	104,3	104,0	104,0	103,9	104,3	104,6	104,7	3738,87
w tym:									
Przemysł	105,1	104,9	104,4	104,1	103,5	104,2	104,3	104,3	3730,75
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	105,5	105,0	104,6	104,2	103,5	104,3	104,4	104,4	3658,45
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	101,8	102,2	101,2	101,3	101,9	103,5	103,3	103,7	4074,66
Budownictwo	105,0	106,9	106,2	108,1	105,2	105,9	107,4	107,8	3800,97
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	103,7	103,3	103,4	103,0	104,4	104,0	104,8	105,6	3217,86
Transport i gospodarka magazynowa	102,7	101,8	102,0	102,6	102,8	104,6	104,1	103,8	3737,56
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	103,1	103,7	103,7	103,0	103,2	102,4	102,9	103,4	2838,15
Informacja i komunikacja	99,5	101,3	100,7	99,1	102,3	104,0	104,8	103,9	6089,52
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	102,9	102,0	104,7	105,9	103,3	104,3	103,3	102,4	4385,51
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	104,9	103,4	104,6	103,3	103,2	104,4	105,8	106,2	3448,13

W stosunku do 2014 r. najwyższy wzrost wynagrodzeń wystąpił w budownictwie (o 7,8%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,2%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,6%), przetwórstwie przemysłowym (o 4,4%), informacji i komunikacji (o 3,9%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 3,8%), a także w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,7%). Najmniejszy wzrost odnotowano w obsłudze rynku nieruchomości (o 2,4%).

Wyk. 31. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2015 r.**

W omawianym okresie najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w województwie zachodniopomorskim zanotowano w sekcjach: „informacja i komunikacja” oraz „obsługa rynku nieruchomości”; przekroczyły one odpowiednio o 62,9% i o 17,3% przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w regionie. Najniższe wynagrodzenia stwierdzono natomiast w zakwaterowaniu i gastronomii oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (odpowiednio o 24,1% i o 13,9% mniejsze od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

W 2015 r. w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie przepracowano łącznie 293,7 mln godzin, tj. o 0,3% więcej niż w 2014 r. Czas przepracowany zmniejszył się o 3,4% w sektorze publicznym, natomiast w sektorze prywatnym – wzrósł o 0,8%. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 134,9 mln (45,9% ogólnej ich liczby), a także handel; naprawa pojazdów samochodowych – 51,7 mln (17,6%), zaś najmniej w obsłudze rynku nieruchomości – 5,3 mln (1,8%) oraz w informacji i komunikacji – 7,3 mln (2,5%). Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r. wyniósł 146 godzin.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w tym okresie ukształtowało się na poziomie 25,53 zł, przy czym w sektorze publicznym osiągnęło wartość 33,31 zł, zaś w sektorze prywatnym – 24,64 zł. W porównaniu z 2014 r. zaobserwowano wzrost przeciętnego wynagrodzenia godzinowego brutto o 5,3% (w sektorze publicznym – o 4,2%, a w prywatnym – o 5,6%). Najwyższe przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto otrzymali zatrudnieni w sekcji informacja i komunikacja – 41,19 zł, a najniższe w zakwaterowaniu i gastronomii – 19,61 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,*
 - „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.*
-
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W 2015 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie wyższym niż w 2014 r. Zwiększenie się ogólnej liczby świadczeniobiorców było wynikiem jednoczesnego wzrostu liczby osób pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS, i spadku liczby osób otrzymujących świadczenia z KRUS. W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto w porównaniu z 2014 r., przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane przez ZUS, niż wypłacane rolnikom indywidualnym.

W 2015 r. w województwie zachodniopomorskim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 356,1 tys. osób i była wyższa od notowanej w 2014 r. (o 0,9 tys. osób, tj. o 0,3%), i niższa niż w 2010 r. (o 19,1 tys. osób, tj. o 5,1%). W kraju świadczenia otrzymywało przeciętnie 8476,9 tys. osób, czyli o 0,1% więcej niż w 2014 r. i o 4,4% mniej niż w 2010 r.

Tabl. 12. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w liczbach bezwzględnych		2010 = 100	2014 = 100	
POLSKA ^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	7491,4	7255,6	7273,8	97,1	100,3
rolników indywidualnych	1374,6	1211,6	1203,2	87,5	99,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1588,95	1922,92	1980,96	124,7	103,0
w tym emerytura	1698,35	2043,11	2096,55	123,4	102,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	954,68	1144,73	1179,63	123,6	103,0
w tym emerytura	996,18	1176,46	1209,81	121,4	102,8
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	375,1	355,2	356,1	94,9	100,3
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	343,0	327,8	329,1	95,9	100,4
rolników indywidualnych	32,1	27,4	27,0	84,1	98,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1536,89	1856,22	1912,38	124,4	103,0
w tym emerytura	1646,50	1969,33	2019,62	122,7	102,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1032,29	1225,84	1258,98	122,0	102,7
w tym emerytura	1085,93	1271,99	1302,89	120,0	102,4

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

W 2015 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie w ogólnej ich zbiorowości w Polsce wyniósł 4,2% i utrzymał się na poziomie sprzed roku. Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa zachodniopomorskiego stanowili 4,5% całej populacji, a biorąc pod uwagę liczbę wypłat z KRUS region znalazł się na 14-tej pozycji (z udziałem 2,2%).

W 2015 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało przeciętnie 329,1 tys. osób, tj. więcej niż w 2014 r. (o 0,4%) i mniej niż w 2010 r. (o 4,1%). W stosunku do 2014 r. zmniejszyła się przeciętna

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r., także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 5,7%), a także emerytów oraz osób pobierających renty rodzinne (o 0,3%). W 2015 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (69,8% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (13,5%).

Tabl. 13. Świadczenia społeczne w województwie zachodniopomorskim

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	356,4	356,5	355,4	355,2	355,6	355,9	356,0	356,1
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	98,8	99,0	98,9	99,0	99,8	99,8	100,2	100,3
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	328,7	328,9	327,9	327,8	328,6	328,9	329,0	329,1
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	99,1	99,2	99,1	99,2	100,0	100,0	100,3	100,4
rolników indywidualnych	27,7	27,6	27,5	27,4	26,9	26,9	27,0	27,0
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	96,3	96,4	96,5	96,6	97,3	97,7	98,4	98,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1825,28	1842,55	1851,46	1856,22	1885,06	1898,81	1905,85	1912,38
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	104,1	103,6	103,6	103,5	103,3	103,1	102,9	103,0
rolników indywidualnych	1217,45	1223,47	1225,01	1225,84	1240,98	1259,11	1260,09	1258,98
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	103,3	102,3	101,9	101,8	101,9	102,9	102,9	102,7

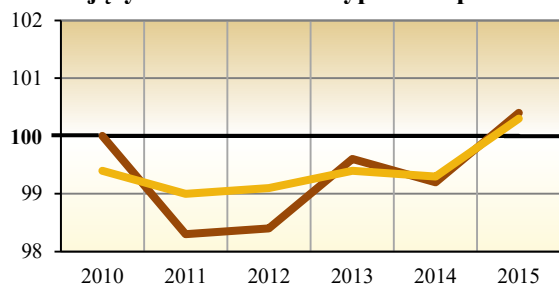
Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Przeciętna liczba osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych była niższa zarówno względem 2014 r. (o 1,3%), jak i 2010 r. (o 15,9%). Emerytury i renty z rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2015 r. pobierało 27,0 tys. osób.

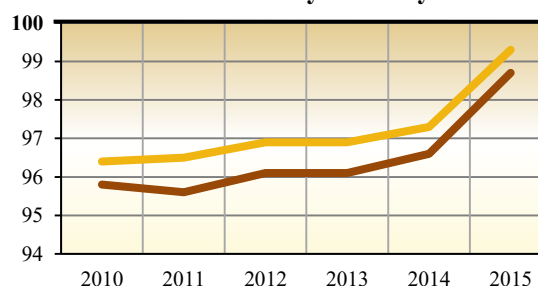
W ciągu ostatniego roku największy spadek zaobserwowano w przypadku liczby emerytów – o 1,5%, przeciętna liczba osób otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy spadła o 1,3%, a przeciętna liczba osób korzystających z rent rodzinnych wzrosła o 2,5%. Świadczeniobiorcy KRUS charakteryzowali się nieco odmienną strukturą. Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS dominowali emeryci, przy czym ich odsetek wyniósł 76,8%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 3,7% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

Wyk. 32. **Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów**
Rok poprzedni = 100

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS

Rolników indywidualnych

— Polska — woj. zachodniopomorskie

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m. in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W regionie w 2015 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1912,38 zł i była wyższa o 3,0% niż w 2014 r. (w kraju również zanotowano wzrost o 3,0%). To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się

na poziomie 1258,98 zł i zwiększyło się o 2,7% w porównaniu z 2014 r. (w kraju – o 3,0%).

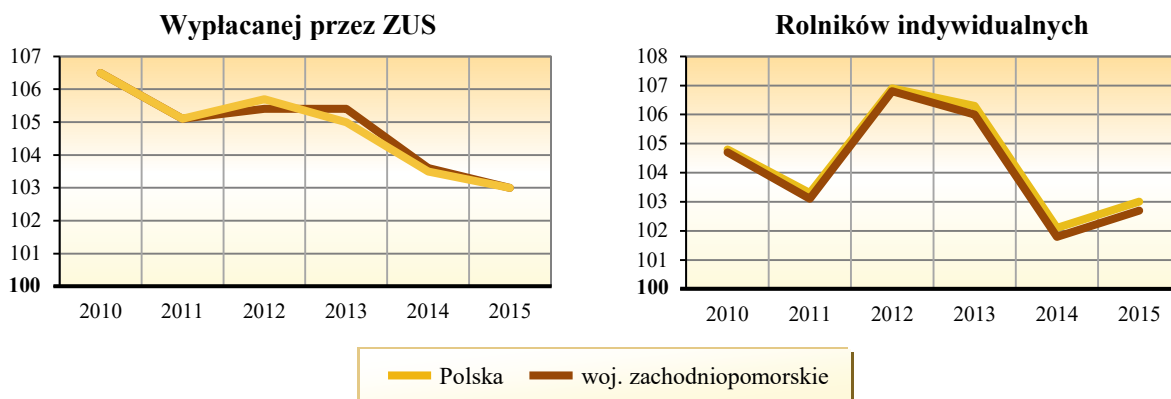
Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń. W województwie szybciej rosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez ZUS niż to samo świadczenie z KRUS. W ostatnim roku różnica wyniosła 0,3 p. proc. W kraju świadczenia te rosły w takim samym stopniu.

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Rozpatrując zaś poszczególne kategorie świadczeń największy wzrost w ciągu ostatniego roku odnotowano (zarówno w województwie jak i w kraju) w przypadku rent z tytułu niezdolności do pracy wypłacanych przez KRUS (odpowiednio po 4,1%).

Wyk. 33. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto

Rok poprzedni = 100

W 2015 r. wysokość przeciętnej emerytury i renty z ZUS w województwie kształtowała się poniżej średniej krajowej, natomiast przeciętne świadczenie otrzymywane przez rolników indywidualnych było wyższe niż średnio w kraju. Pod względem przeciętnej emerytury i renty z ZUS województwo plasowało się na 7 miejscu w kraju, a analogiczne świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych, podobnie jak rok wcześniej, było jednym z wyższych w Polsce (4 miejsce w kraju). W przypadku wypłat realizowanych przez KRUS odnotowano większe odchylenia od średniej krajowej w poszczególnych kategoriach świadczeń (wahały się one od 1,9% przy rentach z tytułu niezdolności do pracy do 14,5% w przypadku rent rodzinnych) w porównaniu z wypłatami z ZUS (gdzie renty z tytułu niezdolności do pracy były niższe od średniej krajowej o 2,2%, a renty rodzinne – o 3,9%).

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie zachodniopomorskim znajdują się w „Biuletynie statystycznym województwa zachodniopomorskiego” (publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu) oraz w Banku Danych Lokalnych.

CENY

W 2015 r. odnotowano wolniejszy niż w skali kraju spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu rocznym (po wzroście notowanym w 2014 r.), pomimo wzrostów występujących w większości grup towarów i usług – najwyższy spadek (podobnie jak w Polsce) odnotowano w cenach grupy „transport”. Zarówno w kraju, jak i w regionie wyższe niż w 2014 r. były ceny m. in. w grupach „zdrowie” i „napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe”.

Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie zachodniopomorskim w 2015 r. w odniesieniu do 2014 r. obniżyły się o 0,3% (w skali kraju odpowiednio o 0,9%). W województwie najbardziej potaniały towary i usługi związane z transportem (o 8,6%) oraz ceny odzieży i obuwia (o 5,0%). Więcej niż w 2014 r. płacono m. in. za „zdrowie” (o 2,7%), a także za „napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe” (o 1,8%). Podobne tendencje obserwowano w skali kraju.

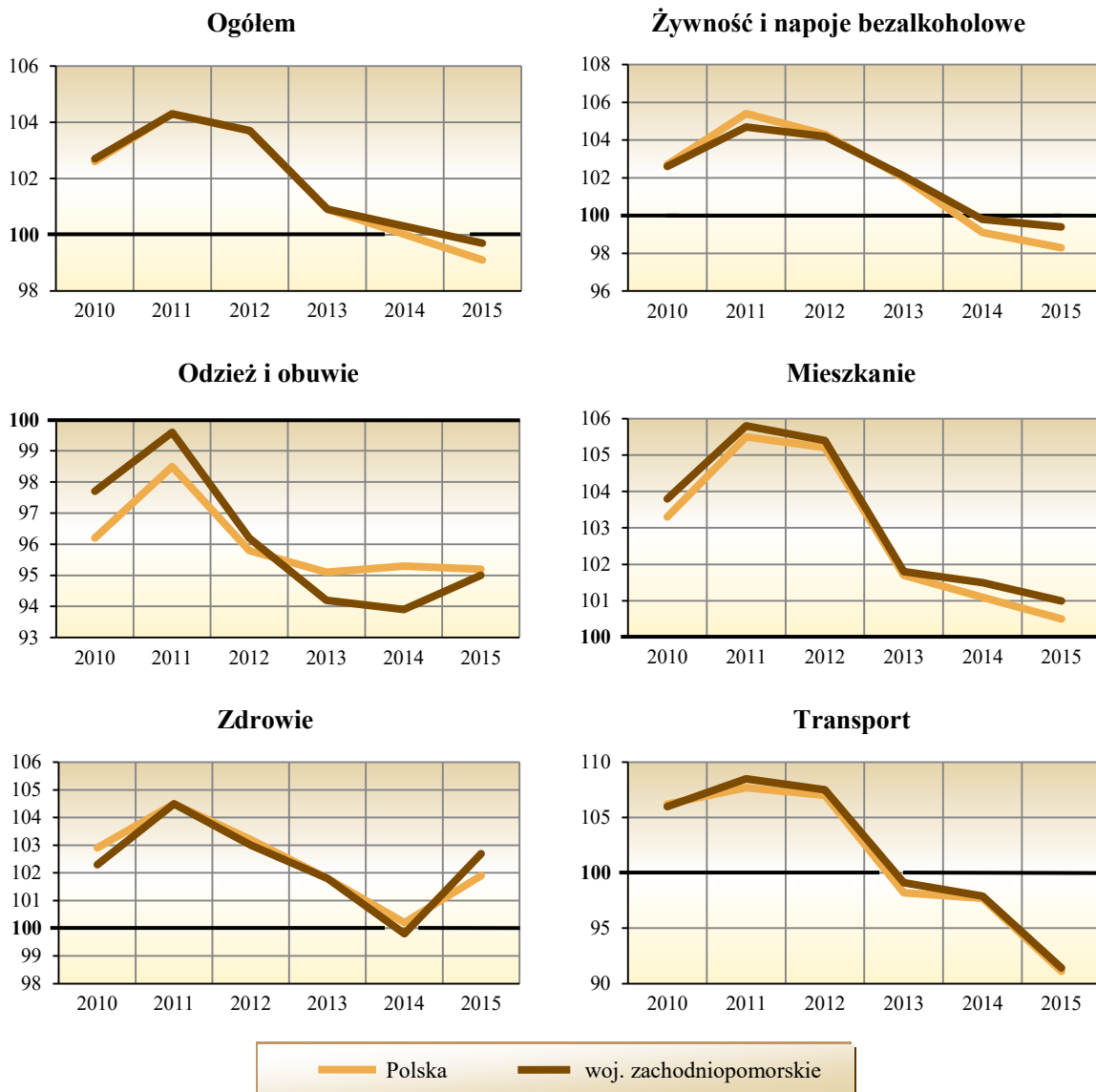
Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,6	100,0	99,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	99,1	98,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,3	103,7	101,2
Odzież i obuwie	96,2	95,3	95,2
Mieszkanie	103,3	101,1	100,5
Zdrowie	102,9	100,2	101,9
Transport	106,2	97,7	91,1
Rekreacja i kultura	99,7	101,0	100,7
Edukacja	102,7	96,2	101,1

Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE			
O g ó ł e m	102,7	100,3	99,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,6	99,8	99,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,0	104,2	101,8
Odzież i obuwie	97,7	93,9	95,0
Mieszkanie	103,8	101,5	101,0
Zdrowie	102,3	99,8	102,7
Transport	106,0	97,9	91,4
Rekreacja i kultura	100,5	102,0	100,8
Edukacja	102,2	91,5	101,2

Wyk. 34. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych**
Rok poprzedni = 100

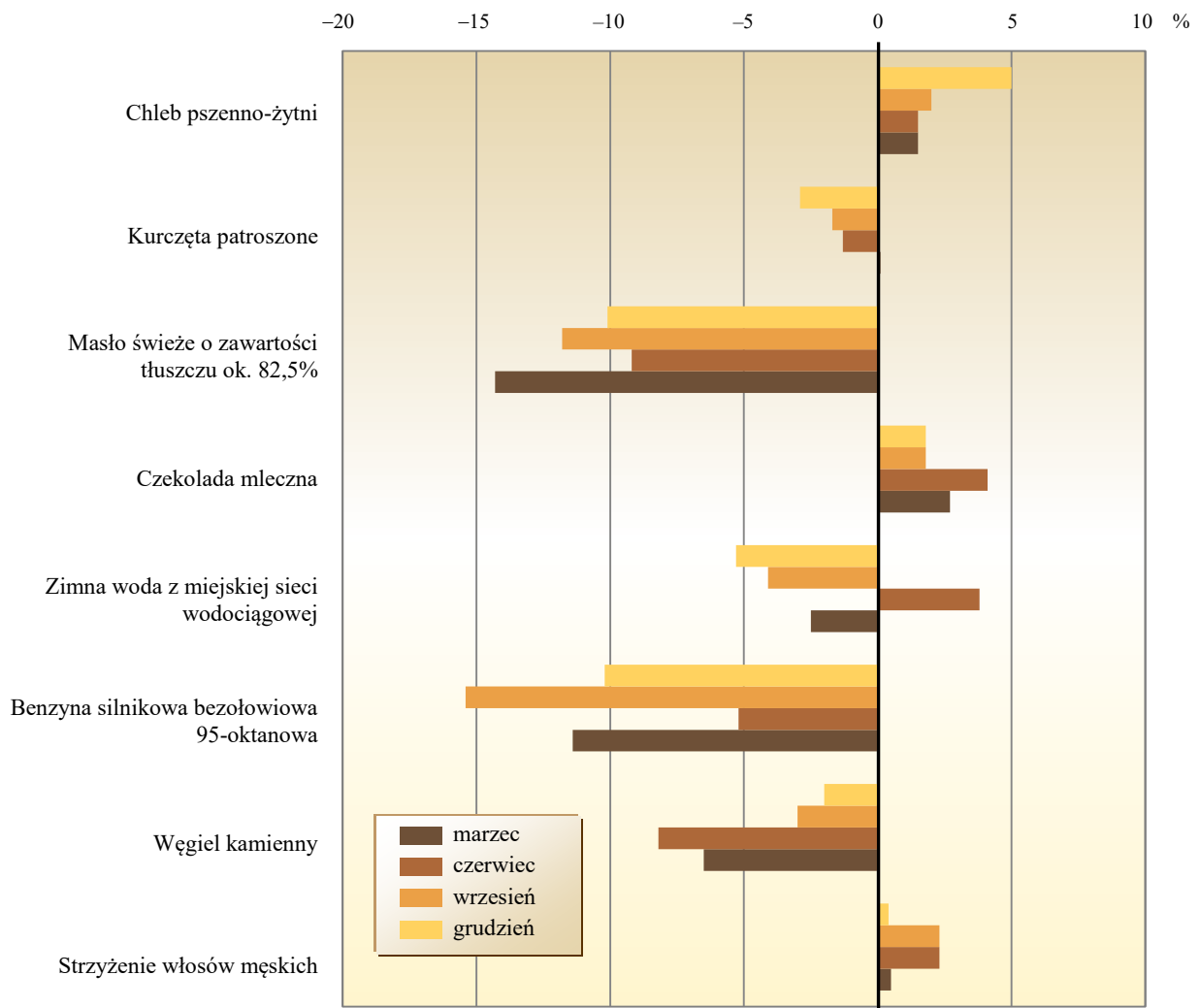
W 2015 r. największy spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do analogicznego okresu 2014 r. wystąpił w I kwartale (o 0,6%), w tym najbardziej potaniały towary i usługi w grupie „transport” (o 10,1%, był to jednocześnie największy spadek w ciągu roku), których ceny malały także w pozostałych kwartałach. Spadek cen we wszystkich kwartałach zanotowano ponadto w grupie „obuwie i odzież”. Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w pierwszej połowie 2015 r. były niższe niż w analogicznym okresie 2014 r., natomiast w drugiej połowie roku notowały wzrosty w ujęciu rocznym. Wzrost cen we wszystkich kwartałach zanotowano w grupach: „napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe”, „mieszkanie”, „zdrowie” oraz „edukacja”.

Tabl. 15. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie zachodniopomorskim**

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	100,7	100,5	100,0	100,0	99,4	99,8	100,0	99,5
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,5	100,3	98,6	99,0	97,9	99,1	100,3	100,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,5	104,4	104,4	104,5	103,4	102,0	101,4	100,5
Odzież i obuwie	93,5	94,8	93,3	93,8	93,7	94,4	96,0	96,1
Mieszkanie	102,0	101,7	101,1	101,4	101,2	101,4	101,1	100,3
Zdrowie	99,7	99,7	99,7	99,9	102,1	101,9	103,6	103,2
Transport	98,5	99,1	98,1	95,8	89,9	91,9	92,3	91,6
Rekreacja i kultura	103,8	101,4	101,7	101,4	102,4	101,5	100,7	98,8
Edukacja	87,0	87,1	91,4	101,9	101,7	101,4	100,9	100,6

W grudniu 2015 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2014 r. największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. W województwie zachodniopomorskim najbardziej potaniał ser dojrzewający (o 14,0%), masło świeże o zaw. tł. ok. 82,5% (o 10,2%) oraz kielbasa wędzona (o 7,9%). Więcej niż w grudniu 2014 r. płacono m. in. za warzywa i owoce, w tym marchew (o 46,8%), cebulę i ziemniaki (po 31,8%), jabłka (o 25,0%) i cytryny (o 15,9%). Droższy niż przed rokiem był również cukier biały kryształ (o 17,3%). Spośród artykułów i usług nieżywnościowych znacząco potaniały m. in.: bateria zlewozmywakowa (o 12,4%), koszula męska z elanobawełny (o 11,9%), olej napędowy (o 10,2%) i benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa (o 10,1%). Ceny m. in. talerzy głębokich porcelanowych, gazet (dzienników lokalnych) czy spodni (6-11 lat) z tkaniny typu jeans były wyższe niż w grudniu 2014 r. (odpowiednio o 10,8%, o 8,3% i o 6,7%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług notowane są raz w miesiącu, z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen przeprowadzane są dwa razy w miesiącu.

Wyk. 35. **Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie zachodniopomorskim w 2015 r.**Tabl. 16. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
	w złotych			XII 2014 = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,20	2,21	100,5
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,96	6,93	6,60	95,2
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,68	14,28	13,79	96,6
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	21,65	24,12	24,01	99,5
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,67	2,95	2,80	94,9
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,27	4,37	3,98	91,1
Cebula – za 1 kg	2,25	1,54	2,20	142,9
Ziemniaki – za 1 kg	1,43	0,82	1,19	145,1
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,94	2,07	2,44	117,9
Sok jabłkowy – za 1 l	3,64	3,72	3,63	97,6

Tabl. 16. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
	w złotych			XII 2014 = 100
POLSKA (dok.)				
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny (w latach 2010 i 2014 – z elanowełny) – za 1 kpl.	467,17	473,67	662,30	x
Półbuty męskie skórzane na podeszwie nie-skórzanej – za 1 parę	164,09	191,53	197,64	103,2
Proszek do prania – za 280 g (w latach 2010 i 2014 – za 400 g)	4,43	5,19	5,33	x
Ciepła woda – za 1 m ³	17,89	21,34	21,68	101,6
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	87,45	90,26	103,2
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,23	2,72	2,71	99,6
Bilet do kina	15,23	17,86	18,39	103,0
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,09	2,23	2,24	100,4
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,67	6,86	6,72	98,0
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	12,96	14,38	13,52	94,0
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	23,39	26,11	26,71	102,3
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,66	2,87	2,68	93,4
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,54	4,33	3,89	89,8
Cebula – za 1 kg	2,26	1,79	2,36	131,8
Ziemniaki – za 1 kg	1,52	0,88	1,16	131,8
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,99	2,14	2,51	117,3
Sok jabłkowy – za 1 l	3,66	4,05	3,87	95,6
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny (w latach 2010 i 2014 – z elanowełny) – za 1 kpl.	427,16	532,26	602,83	x
Półbuty męskie skórzane na podeszwie nie-skórzanej – za 1 parę	157,22	187,15	188,38	100,7
Proszek do prania – za 280 g (w latach 2010 i 2014 – za 400 g)	4,40	4,88	5,57	x
Ciepła woda – za 1 m ³	21,68	24,41	24,84	101,8
Wizyta u lekarza specjalisty	62,23	77,46	79,38	102,5
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,01	2,50	2,50	100,0
Bilet do kina	15,00	16,82	17,90	106,4

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

ROLNICTWO

▪ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Warunki agrometeorologiczne jesienią 2014 roku sprzyjały zachodniopomorskim rolnikom w prowadzeniu wszelkich prac polowych, jednak ciepła, słoneczna i na ogół bezdeszczowa pogoda we wrześniu niekorzystnie wpłynęła na stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby. Lokalnie notowano przesuszenie gleby, miejscami znaczne, które utrudniało wykonywanie jesiennych prac polowych, a przede wszystkim orkę przedsiewnych i siewów ozimin. Siewy zbóż ozimych pod zbiory 2015 przeprowadzano na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych i do końca drugiej dekady października siewy zakończono. Dobowe wahania temperatury powietrza w listopadzie sprzyjały hartowaniu się roślin. Pomimo lokalnych niedoborów wilgoci w okresie siewów i wschodów zboża ozime weszły w okres zimowego spoczynku na ogół w dobrej kondycji. Rzepak ozimy również zasiano w optymalnych terminach agrotechnicznych. Znacznym problemem w uprawie rzepaku był nadmierny wzrost roślin jesienią oraz występowanie szkodników i chorób, co zmuszało rolników do stosowania pestycydów jesienią łącznie z preparatami hamującymi wzrost. Dopłaty do materiału siewnego przez ARR przyczyniły się do tego, że rolnicy w ostatnich latach w większym stopniu korzystali z kwalifikowanego materiału siewnego, a wielu decydowało się na zasiewy nowych odmian nie stosowanych dotychczas w swoich gospodarstwach.

Przebieg pogody w miesiącach zimowych (grudzień, styczeń, luty) nie stwarzał na ogół zagrożeń dla upraw ozimych, chociaż wysoka jak na miesiące zimowe temperatura powietrza powodowała zakłócenia w ich zimowym spoczynku. Pod koniec lutego w niektórych miejscach obserwowano początki ruszenia wegetacji roślin, a lokalnie rozpoczęto pierwsze prace polowe.

Pogoda w marcu była na ogół korzystna dla rolnictwa w województwie zachodniopomorskim. W pierwszej dekadzie miesiąca ruszyła wegetacja roślin ozimych i trwałych użytków zielonych. Korzystne warunki agrometeorologiczne umożliwiły wykonywanie pierwszych wiosennych prac polowych. W drugiej i trzeciej dekadzie miesiąca, przystąpiono do siewów owsa, pszenicy jarej i jęczmienia jarego. Uwilgotnienie wierzchniej warstwy gleby na początku okresu wegetacyjnego zabezpieczało potrzeby wodne roślin.

W 2015 roku uprawy ozime, wieloletnie uprawy roślin motylkowych oraz drzewa owocowe przezimowały w województwie zachodniopomorskim na ogół bez strat, a ich stan został oceniony jako dobry. Obserwowano jednak zróżnicowanie w zaawansowaniu wegetacji oraz nieznaczne opóźnienie wegetacji z powodu panujących chłódów i występującego lokalnie niedoboru wilgoci w wierzchniej warstwie gleby.

Warunki agrometeorologiczne w kwietniu 2015 roku były na ogół niekorzystne dla rolnictwa w województwie zachodniopomorskim. Chłodne dni oraz niedobór opadów występujące w pierwszej i drugiej dekadzie miesiąca miały niekorzystny wpływ na rośliny, znacznie hamując ich tempo wzrostu i rozwoju. Wiosna 2015 roku należała do wyjątkowo wietrznych. Silne wiatry nie tylko uniemoż-

liwiały terminowego wykonania oprysków, ale były też przyczyną powstawania erozji wietrznej. Niewielkie opady, brak okrywy roślinnej i silne wiatry powodowały pojawianie się nad polami chmury pyłu i piasku – zjawisko bardzo niekorzystne, wskutek wywiewania cząstek mineralnych i organicznych, następuje degradacja próchnicy i utrata części cennych składników mineralnych. Silne wiatry są także zagrożeniem dla płytko zasianych roślin, co może być przyczyną niepełnych wschodów i braków w obsadzie (dotyczy to głównie gleb lżejszych).

W pierwszej i drugiej dekadzie kwietnia w województwie zachodniopomorskim prowadzono rozpoczęte pod koniec marca siewy zbóż jarych, a pod koniec miesiąca na przeważającym obszarze prace te zakończono. W drugiej i trzeciej dekadzie miesiąca sadzono ziemniaki, wykonywano siew buraków cukrowych oraz rozpoczęto siew kukurydzy uprawianej na zielonkę i na ziarno. Lokalnie w drugiej, a na znacznym obszarze województwa w trzeciej dekadzie kwietnia żyto i pszenżyto ozime, a nieco później pszenica ozima i trawy łąkowe weszły w fazę strzelania w źdźbło. W drugiej dekadzie miesiąca na plantacjach rzepaku ozimego rozpoczęło się wykształcanie pąków kwiatowych, a pod koniec miesiąca obserwowano jego kwitnienie. W trzeciej dekadzie kwietnia zaczęły kwitnąć drzewa owocowe.

Warunki agrometeorologiczne w maju 2015 r. były zróżnicowane. W wyniku chłodnych dni tempo wzrostu i rozwoju roślin zostało spowolnione. Niedobór opadów deszczu, miejscami znaczny, przyczynił się do zmniejszenia zapasów wody w glebie, lokalnie w miejscach z lżejszymi glebami wystąpiło przesuszenie wierzchniej warstwy gruntu. Również lokalnie wzrost zbóż ozimych i jarych w okresie ich największego zapotrzebowania na wodę przebiegał w warunkach niedostatecznego uwilgotnienia gleby. Pogoda na ogół sprzyjała powszechnie prowadzonym pracom polowym. W pierwszej dekadzie miesiąca kończono rozpoczęte w kwietniu sadzenie ziemniaków, siewy buraków cukrowych oraz siewy kukurydzy uprawianej na ziarno i zielonkę. Stopniowo w całym województwie pojawiały się wschody tych roślin. W pierwszej połowie maja powszechnie kwitły drzewa owocowe. W drugiej i trzeciej dekadzie miesiąca pszenica jara, jęczmień jary i owies wchodziły w fazę strzelania w źdźbło, a pod koniec maja rozpoczęło się kłoszenie tych zbóż. Żyto w pierwszej, pszenżyto w drugiej, a pszenica ozima w trzeciej dekadzie maja rozpoczęły kłoszenie. W maju kwitł rzepak ozimy. W połowie maja trawy łąkowe wykłosiły się i rozpoczęło się ich kwitnienie. Pogoda sprzyjała dosuszaniu siana.

Warunki wegetacji i przeprowadzania prac polowych w czerwcu były nadal zróżnicowane, głównie ze względu na niedostatek opadów. Pogłębiający się w ciągu miesiąca niedobór opadów, miejscami znaczny, przyczynił się w wielu rejonach województwa do wyczerpywania zapasów wilgoci w glebie. Największe przesuszenia wierzchniej warstwy gruntu wystąpiły w południowej części województwa. Najbardziej dotkliwe przesuszenie gleby miało zasięg lokalny, a stan wielu upraw występujących w tych rejonach (szczególnie zbóż jarych i roślin strączkowych), zwłaszcza na glebach słabszych, uległ w czerwcu pogorszeniu.

W pierwszej połowie czerwca obserwowano kwitnienie żyta i pszenżyta ozimego, a w ciągu miesiąca pszenicy ozimej. Na przełomie drugiej i trzeciej dekady miesiąca żyto i pszenżyto ozime weszły w fazę dojrzewania, a pod koniec czerwca rozpoczęło się dojrzewanie pszenicy ozimej. W drugiej połowie miesiąca rozpoczęło się kwitnienie pszenicy jarej, jęczmienia jarego i owsa, a lokalnie pod koniec czerwca zboża te weszły w fazę dojrzewania. Na terenach, gdzie wystąpił duży niedobór opadów, obserwowano słabe wyrośnięcie upraw zbóż jarych, słabe wykłoszenie oraz niedostateczne wykształcenie i wypełnienie kłosów. W trzeciej dekadzie miesiąca zakwitły ziemniaki. W połowie czerwca zbiór pierwszego pokosu siana łąkowego i wieloletnich roślin motylkowych dobiegł końca. Pogoda sprzyjała dosuszaniu siana; jednak na warunki odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych taki przebieg pogody wpływał niekorzystnie.

Warunki wegetacji i prowadzenia prac polowych w lipcu opisywanego roku były zróżnicowane, głównie ze względu na niedostatek opadów. Narastający w miesiącu niedobór opadów, miejscami znaczny, przyczynił się do wyczerpywania zasobów wilgoci w glebie. W pierwszej połowie lipca obserwowano przyspieszone dojrzewanie właściwie wszystkich gatunków zbóż. Na przełomie drugiej i trzeciej dekady miesiąca przystąpiono do koszenia rzepaku i rzepiku, a następnie poszczególnych zbóż, zwłaszcza żyta, pszenżyta ozimego oraz owsa. Na terenach, gdzie wystąpił duży niedobór opadów przeprowadzanie uprawek późniwnych było bardzo utrudnione, a siew poplonów niemożliwy. W połowie lipca lokalnie, gdzie odpowiednie uwilgotnienie pozwoliło na odrost runi po zbiorze pierwszego pokosu, zebrano drugi pokos siana łąkowego. Upalna pogoda sprzyjała dosuszaniu siana, wystąpiły natomiast bardzo złe warunki odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych, w szczególności na pastwiskach.

Upalna i na ogół bezdeszczowa pogoda w sierpniu sprzyjała przeprowadzaniu prac żniwnych, natomiast niekorzystnie wpłynęła na stan uwilgotnienia gleby. Deficyt opadów, w połączeniu z upałami doprowadził lokalnie do zagrożenia suszą rolniczą roślin strączkowych, ziemniaków, buraków cukrowych, kukurydzy na ziarno i zielonkę, warzyw gruntowych, a także drzew i krzewów owocowych. Wystąpiły także złe warunki odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych, szczególnie na pastwiskach.

Na początku sierpnia zakończono zbiór rzepaku i rzepiku, a do końca miesiąca – zbóż ozimych i jarych. W rejonach dużego niedoboru opadów przeprowadzanie uprawek późniwnych było nadal bardzo utrudnione, a siew poplonów prawie niemożliwy.

Ciepła i słoneczna pogoda we wrześniu stwarzała dobre warunki dla przeprowadzania zbioru upraw, ale wciąż niekorzystnie wpływała na stan uwilgotnienia gleby. Pomimo występujących opadów nadal obserwowano przesuszenie gleby, które utrudniało wykonywanie prac polowych, a przede wszystkim – orkę przedsięwziętych i siewów ozimin. Niedobór wilgoci w glebie stwarzał również niekorzystne warunki dla kiełkowania ziarna i wschodów roślin ozimych.

Na początku września zakończono rozpoczęte w sierpniu siewy rzepaku ozimego. W pierwszej dekadzie miesiąca rozpoczęto siewy żyta i pszenżyta, a w połowie miesiąca pszenicy ozimej. W ciągu

miesiąca kontynuowano wykopki ziemniaków oraz prowadzono zbiór kukurydzy na zielonkę, a w drugiej połowie miesiąca lokalnie rozpoczęto także zbiór kukurydzy na ziarno.

Warunki agrometeorologiczne w październiku były dość zróżnicowane. Na początku miesiąca pogoda sprzyjała powszechnie wykonywanym pracom polowym, głównie zbiorom upraw. Występowanie chłodniejszych dni nieznacznie wpłynęło na spowolnienie procesów życiowych roślin. Notowane wówczas opady deszczu poprawiły stan uwilgotnienia przesuszonej wierzchniej warstwy gleby i miały korzystny wpływ na siew ozimin, procesy kiełkowania ziarna i wschody roślin. Do końca drugiej dekady października zakończono rozpoczęte we wrześniu siewy żyta i pszenżyta oraz pszenicy ozimej. Pod koniec miesiąca zaczęły się krzewić oziminy wysiane we wrześniu.

W drugiej dekadzie miesiąca zakończono wykopki ziemniaków; nadal prowadzono zbiór buraków cukrowych oraz kukurydzy uprawianej na ziarno. Pod koniec października na ogół prace te zakończono. W ciągu miesiąca trwał sprzęt poplonów ścierniskowych. Powszechnie wykonywano orki przedzimowe, które z powodu niedostatecznego uwilgotnienia gleby były utrudnione.

Przebieg pogody w listopadzie był na ogół korzystny dla rolnictwa. Utrzymująca się wysoka, jak na tę porę roku temperatura powietrza i gleby podtrzymywała wegetację i stwarzała dobre warunki dla wschodów, wzrostu i rozwoju późno zasianych ozimin. Umożliwiała także wykonywanie jesiennych prac polowych oraz zbiory roślin okopowych i pastewnych. Na początku miesiąca dobiegał końca zbiór buraków cukrowych i kukurydzy uprawianej na ziarno. Kończono także zbiór poplonów ścierniskowych oraz wykonywanie orki przedzimowych.

Tabl. 17. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Płony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	35,1	40,8	36,7
rzepak i rzepik	23,6	34,3*	28,5
ziemniaki ^a	219	278	210
buraki cukrowe	484	683	520
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b :			
bydło	38,6	40,7	41,0
trzoda chlewna	102,6	80,5	80,0
owce	1,8	1,5	1,5
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	1031,5	892,0	1004,6

^a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

Tabl. 17. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA (dok.)			
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	59,84	68,36	66,83
ziarno żyta za 1 dt	42,12	53,34	51,42
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	50,86	51,99	51,15
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,56	5,96	6,02
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	4,82	4,30
mleko krowie za 1 l	1,07	1,37	1,13
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	84,97	75,59
ziarno żyta za 1 dt	48,58	63,91	58,67
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	98,51	100,19	82,04
prosię na chów za 1 szt.	130,20	164,52	154,03
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	44,5	51,7	48,8
rzepak i rzepik	25,7	37,4	30,1
ziemniaki ^a	232	309	306
buraki cukrowe	459	624	578
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b :			
bydło	11,5	12,4	12,2
trzoda chlewna	41,8	35,5	35,2
owce	0,8	0,6	0,6
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	1098,5	743,4	620,0
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	58,39	69,58	69,97
ziarno żyta za 1 dt	43,35	55,69	53,31
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	67,57	70,06	48,90
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,65	5,94	5,78
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,91	5,01	4,48
mleko krowie za 1 l	1,10	1,44	1,15
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	64,84	82,34	80,08
ziarno żyta za 1 dt	49,29	72,91	72,78
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	101,61	111,34	93,83
prosię na chów za 1 szt.	125,27	.	.

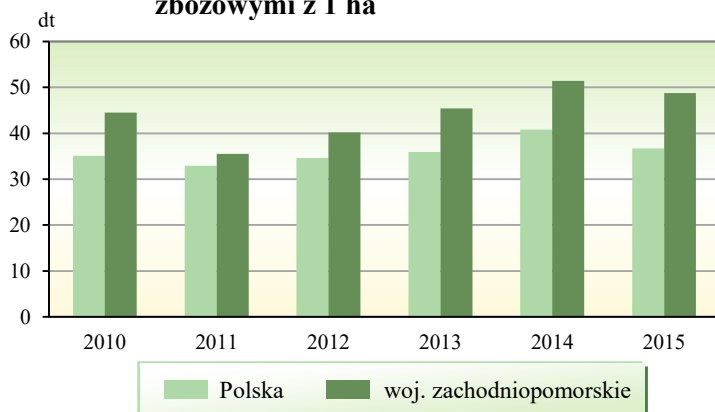
^a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

■ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2015 r. w województwie zachodniopomorskim przy większej powierzchni uprawy uzyskano wyższą niż przed rokiem produkcję zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, pomimo zmniejszonej wydajności z jednostki powierzchni. Zbiory rzepaku i rzepiku w omawianym roku były niższe niż w 2014 r. Na niższy poziom produkcji tej uprawy istotnie wpłynęła zmniejszona wydajność z jednostki powierzchni, przy większej powierzchni uprawy. Zbiory ziemniaków, pomimo niższej wydajności z jednostki powierzchni były wyższe niż w 2014 r. ze względu na znaczne zwiększenie areału ich uprawy. Zbiory buraków cukrowych były dużo niższe niż w 2014 r. i wynikały ze znacznie niższego plonowania oraz zmniejszonej powierzchni ich uprawy.

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2015 r. wyniosła 360,3 tys. ha i była o 5,9% wyższa niż w 2014 r., a w porównaniu z notowaną w 2010 r. niższa o 12,0%. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2015 r. osiągnęły poziom 48,8 dt z 1 ha i były niższe w stosunku do uzyskanych w 2014 r. o 5,1%, ale w porównaniu do 2010 r. zwiększyły się o 9,7%.

Wyk. 36. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**

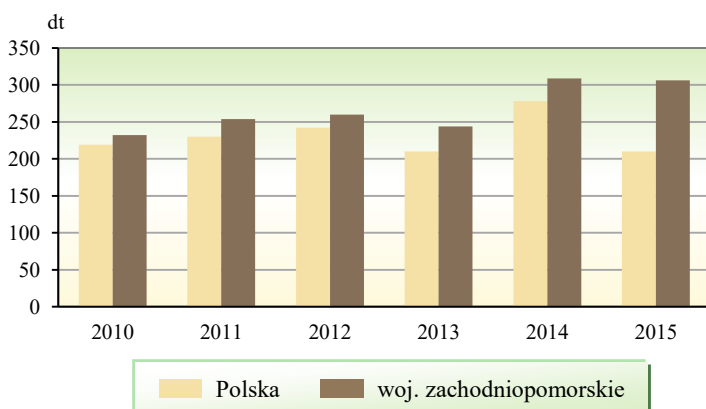

Średnie plony z 1 ha w województwie zachodniopomorskim w 2015 r. były o 33,0% wyższe niż w kraju. W omawianym roku zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w regionie oszacowano na 1758,7 tys. ton, czyli o 0,6% więcej niż w 2014 r., ale o 3,4% mniej w porównaniu do 2010 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2015 r. wynosiła 113,3 tys. ha i w porównaniu z 2014 r. zwiększyła się o 2,3% (zmniejszyła się w stosunku do 2010 r. – o 2,8%). W omawianym roku plony wyniosły 30,1 dt z 1 ha i osiągnęły poziom o 5,6% wyższy niż średnie plony tej uprawy w kraju. W porównaniu z plonami uzyskanymi

w 2014 r. zmniejszyły się one o 19,7%, ale w odniesieniu do 2010 r. zwiększyły się – o 17,1%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie w omawianym roku oszacowano na 341,2 tys. ton i były one niższe o 17,9% od uzyskanych w 2014 r., ale o 13,8% wyższe od notowanych w 2010 r.

Wyk. 37. **Plony ziemniaków z 1 ha**

Powierzchnia uprawy ziemniaków uległa znacznemu zwiększeniu. W 2015 r. zasadzono je na powierzchni 11,8 tys. ha, czyli o 50,1% większej niż w 2014 r. ale w porównaniu do 2010 r. zmniejszyła się o 23,3%. W omawianym roku z 1 ha zebrano 306 dt ziemniaków, tj. mniej niż w 2014 r. o 1,0%, ale w porównaniu do 2010 r. więcej o 31,9%. Uzyskane plony były o 45,7% wyższe od średnich w kraju. Produkcja ziemniaków w regionie w 2015 r. wyniosła 361,6 tys. ton i była wyższa od uzyskanej w 2014 r. o 48,9% i o 1,0% od notowanych w 2010 r.

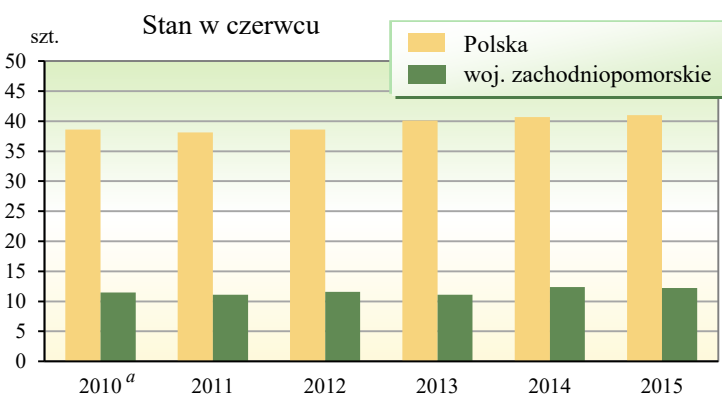
■ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W 2015 r. odnotowano zmniejszenie (w skali roku) pogłowia bydła, trzody chlewnej, owiec oraz drobiu.

W 2015 r. pogłowie bydła w województwie liczyło 102,0 tys. szt., co stanowiło 1,7% ogólnego pogłowia bydła w kraju. W stosunku do 2014 r. liczebność stada bydła zmniejszyła się o 1,5% (w Polsce zwiększyła się o 0,7%), natomiast w odniesieniu do 2010 r. odnotowano spadek o 2,2% (w kraju – wzrost o 3,8%).

Badania pogłowia trzody chlewnej prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Wyk. 38. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**

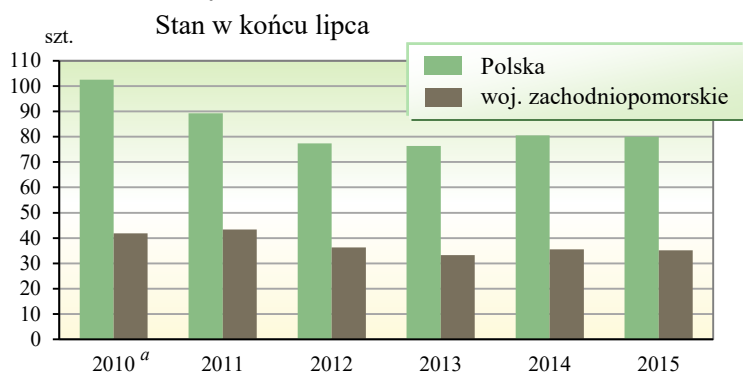

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

Według danych z czerwca 2015 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie ukształtowało się na poziomie 294,7 tys. szt. (w tym 27,7 tys. szt., tj. 9,4% stanowiły lochy). Udział województwa w ogólnokrajowym pogłowie świń wyniósł 2,5%. W odniesieniu do stanu w 2014 r. wielkość stada trzody chlewnej nieznacznie zmniejszyła się – o 0,3% (w Polsce spadek o 0,7%). W porównaniu z 2010 r. odnotowano spadek pogłowia świń o 22,6% (w kraju – o 23,6%).

W 2015 r. z ogólnej liczby pogłowia bydła 39,4% stanowiły krowy, w tym 65,9% krowy mleczne (dla Polski odsetki te wyniosły odpowiednio 41,0% i 93,2%). Struktura stada bydła i zmniejszający się udział krów mlecznych w stadzie wskazuje na wzrost znaczenia chowu bydła w kierunku produkcji żywca wołowego.

Wyk. 39. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

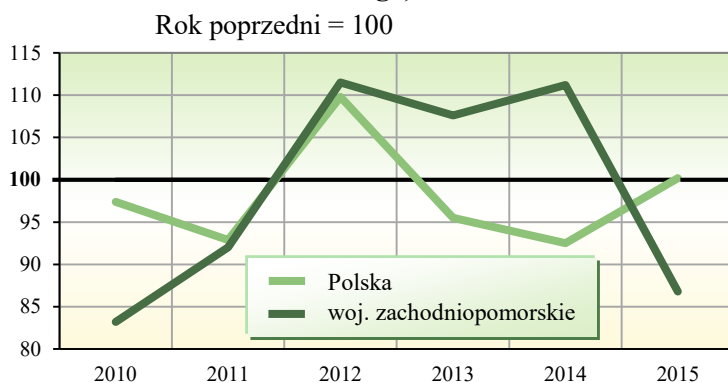
W 2015 r. stado drobiu ogółem w województwie zachodniopomorskim ukształtowało się na poziomie 5377,9 tys. szt. i stanowiło 3,3% ogólnego погоłowia w Polsce (w tym drobiu kurzego 5189,9 tys. szt., co stanowiło 3,6% погоłowia kurzego w Polsce). W porównaniu z 2014 r. jego liczebność w województwie spadła o 15,2% (w kraju – wzrosła o 11,3%). W odniesieniu do stanu notowanego w 2010 r. w województwie погоłowia drobiu było niższe o 48,0%, a w Polsce – o 6,3%.

■ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W 2015 r., w porównaniu z 2014 r., obserwowano wzrost skupu ziemniaków, żywca wołowego i drobiowego. Pszenicy, żyta, żywca wieprzowego i mleka skupiono mniej niż w 2014 r.

W 2015 r. skupiono 1085,5 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowi 11,1% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do 2014 r. skup był niższy o 13,2%, (w kraju wzrost o 0,2%), a w porównaniu z 2010 r. – większy o 6,5% (w kraju wzrost o 19,1%). W omawianym roku w regionie skupiono 544,5 tys. ton

Wyk. 40. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**

pszenicy, tj. o 19,1 % mniej niż w 2014 r., i o 14,0% mniej niż w 2010 r. Skup żyta wyniósł 192,2 tys. ton i zmniejszył się o 14,5% w odniesieniu do 2014 r., ale w stosunku do 2010 r. zwiększył się o 35,6%.

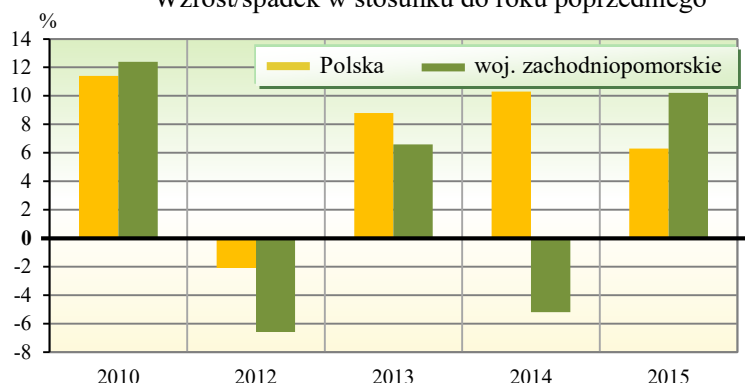
Skup ziemniaków w 2015 r. ukształtował się na poziomie 117,3 tys. ton, co stanowi 7,7% ogólnego skupu w kraju. W porównaniu

z 2014 r. nastąpił wzrost ilości skupionych ziemniaków o 7,0%, a w stosunku do 2010 r. odnotowano wzrost o 1,7% (w kraju odnotowano wzrost o 5,2% w odniesieniu do 2014 r. i wzrost o 33,8% względem 2010 r.).

W omawianym roku skupiono 159,0 tys. ton żywca rzeźnego (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami) w wadze poubojowej ciepłej (wbc), co stanowi 4,4% skupu krajowego (tj. o 10,2% więcej niż w 2014 r.). W skali kraju zaobserwowano wzrost o 6,3% w odniesieniu do 2014 r.

Wyk. 41. **Zmiana wielkości skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)**

Wzrost/spadek w stosunku do roku poprzedniego

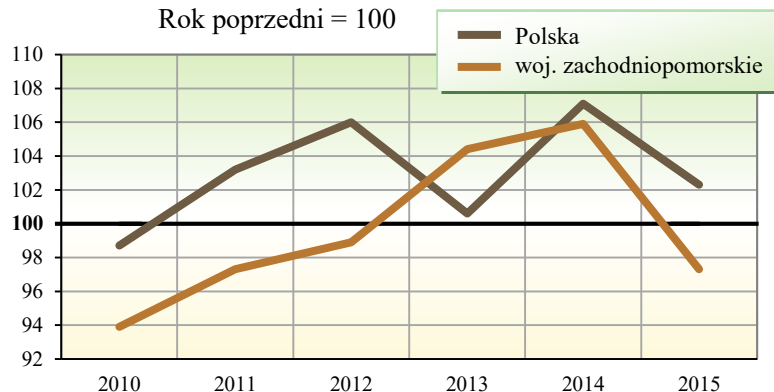

UWAGA. Od 2011 r. dane są nieporównywalne z danymi dla okresów wcześniejszych z uwagi na zmianę wskaźnika do przeliczeń bydła w wadze żywej na mięso.

W 2015 r. skupiono 50,0 tys. ton żywca wieprzowego, tj. o 8,0% mniej niż w 2014 r. i o 29,3% mniej niż w 2010 r. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 9,0 tys. ton i był o 7,5% większy niż w 2014 r., ale o 10,1% mniejszy niż w 2010 r. Żywca drobiowego skupiono 164,7 tys. ton, czyli o 18,2% więcej niż w 2014 r. i o 37,5% więcej w porównaniu z 2010 r.

Wyk. 42. **Dynamika skupu mleka krowiego**

Rok poprzedni = 100

W 2015 r. skup mleka krowiego wyniósł 153,2 mln litrów (co stanowi 1,4% ogółu mleka skupionego w kraju), tj. o 2,7% mniej niż w 2014 r., ale o 3,4% więcej niż w 2010 r. (w skali kraju w odniesieniu do 2014 r. zanotowano wzrost o 2,3% i o 20,6% w porównaniu z 2010 r.).

■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

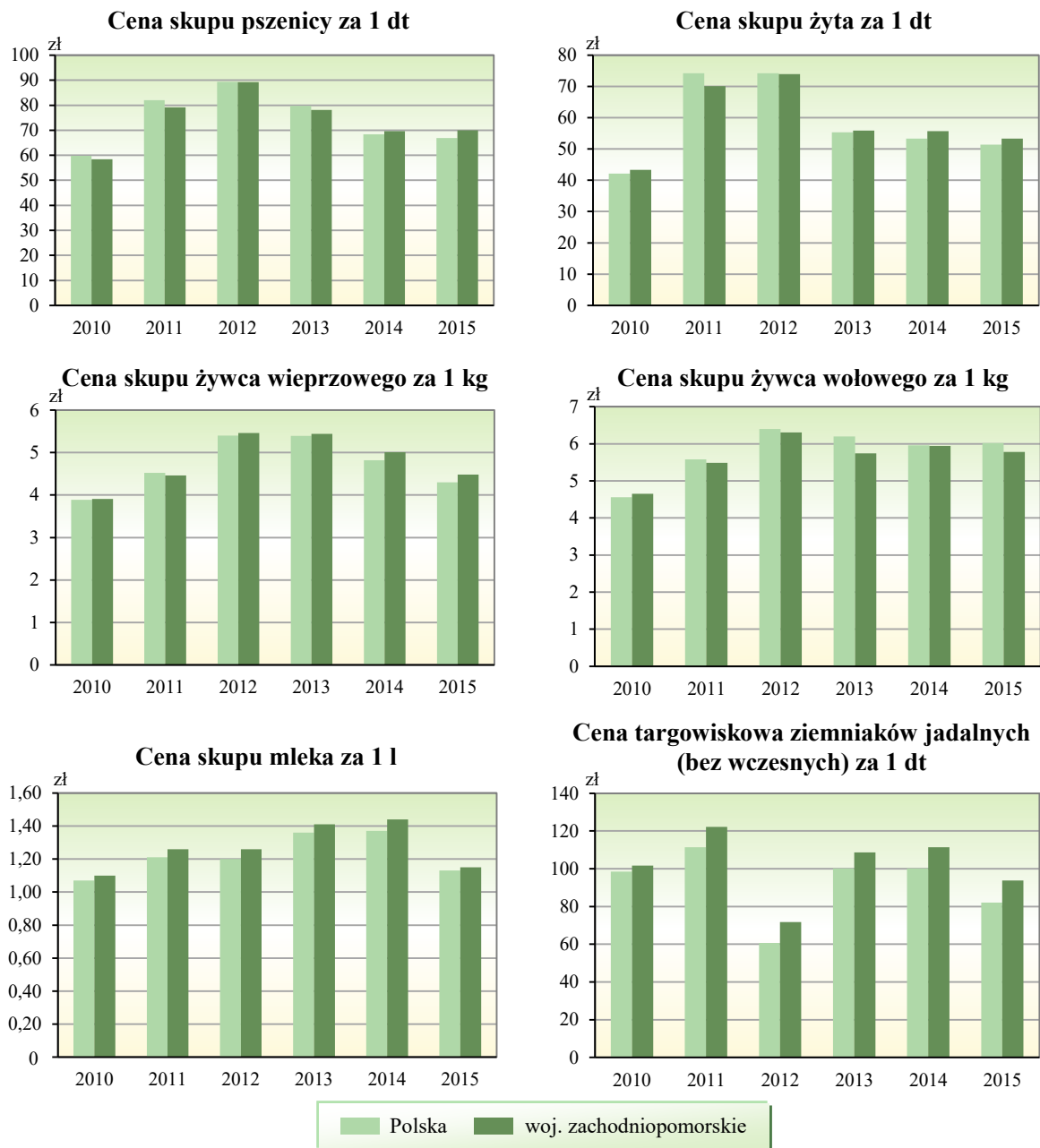
W 2015 r., w odniesieniu do 2014 r., odnotowano spadek cen większości produktów rolnych zarówno w skupie (z wyjątkiem pszenicy), jak i na targowiskach (z wyjątkiem owsa).

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2015 r. wyniosła 69,97 zł za 1 dt (w kraju – 66,84 zł) i była o 0,6% wyższa niż w 2014 r. i o 19,8% wyższa

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

w porównaniu z 2010 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 80,08 zł (w kraju – 75,59 zł), tj. o 2,7% mniej niż w 2014 r., ale o 23,5% więcej niż w 2010 r.

Wyk. 43. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

W analizowanym roku cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 53,31 zł za 1 dt (w kraju – 51,42 zł), tj. o 4,3% niższym w porównaniu z zanotowanym w 2014 r., natomiast w porównaniu z 2010 r. cena była wyższa o 23,0%. W obrocie targowiskowym cena żyta spadła w stosunku do 2014 r. o 0,2%, ale w odniesieniu do uzyskanej w 2010 r. – wzrosła o 47,7%, osiągając poziom 72,78 zł (w Polsce – 58,67 zł).

W 2015 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 48,90 zł za 1 dt (w kraju – 51,15 zł), tj. o 30,2% mniej niż w 2014 r., i o 27,6% mniej niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków ukształtowała się

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

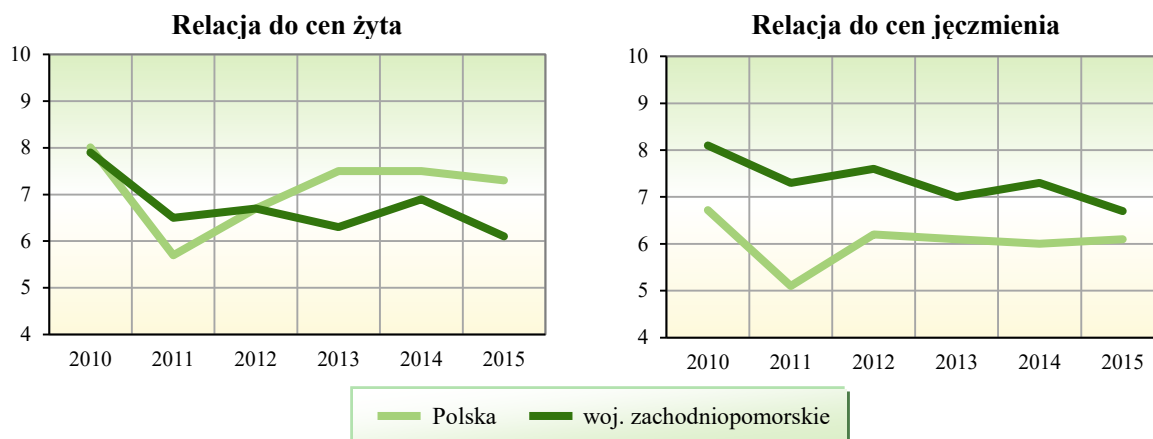
na poziomie 93,83 zł za 1 dt (w Polsce – 82,04 zł), tj. o 15,7% niższym w stosunku do zanotowanego w 2014 r., i o 7,7% niższym niż w 2010 r.

W omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 5,78 zł za kg (w kraju – 6,02 zł), i zmniejszyła się o 2,7% w stosunku do uzyskanej w 2014 r., natomiast w odniesieniu do 2010 r. – była wyższa o 24,3%.

Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 4,48 zł za kg (w kraju – 4,30 zł), tj. o 10,6% niższą niż w 2014 r., ale o 14,6% większą w porównaniu z zanotowaną pięć lat wcześniej.

W 2015 r. relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta ukształtowała się na poziomie 6,1 (wobec 6,9 w 2014 r. i 7,9 w 2010 r.). W kraju relacja wyniosła 7,3 (wobec 7,5 w 2014 r. i 8,0 w 2010 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w analizowanym okresie wyniosła 6,7 (wobec 7,3 w 2014 r. i 8,2 w 2010 r. – w kraju odpowiednio: 6,1, 6,2 i 6,7).

Wyk. 44. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

W 2015 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 3,52 zł za kg (w kraju – 4,08 zł) i była o 7,1% niższa w porównaniu z zanotowaną w 2014 r., ale o 6,7% większa niż w 2010 r.

Za 1 l mleka w omawianym roku płacono 1,15 zł (w kraju – średnio 1,13 zł), tj. o 20,2% mniej niż w 2014 r. i o 4,5% więcej niż pięć lat wcześniej.

■ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W 2014 r., w odniesieniu do 2013 r., nastąpił wzrost globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała zarówno wyższa wartość produkcji roślinnej jak i zwierzęcej. Podobne kierunki zmian w skali roku notowano w produkcji końcowej i towarowej, tj. nastąpiło zwiększenie produkcji ogółem, przy wzroście produkcji roślinnej i zwierzęcej.

W porównaniu z 2013 r. zanotowano wzrost produkcji globalnej o 14,3%, o czym zadecydowała o 15,0% wyższa niż w 2013 r. produkcja roślinna i o 13,0% wyższa produkcja zwierzęca. W analizowanym roku udział województwa zachodniopomorskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 3,5% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 4,3%, a zwierzęcej – 2,5%. W 2014 r. produkcja globalna w kraju wzrosła w stosunku do produkcji notowanej w 2013 r. o 9,1%, przy czym wzrost w produkcji roślinnej i zwierzęcej wyniósł odpowiednio 10,1% i 8,0%. W stosunku do 2010 r. globalna produkcja rolnicza była wyższa w województwie o 44,3%, a w Polsce – o 48,7%.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Z wartości końcowej produkcji rolniczej w województwie zachodniopomorskim w 2014 r. 58,8% stanowiła produkcja roślinna, natomiast na produkcję zwierzęcą przypadało 41,2%. Wartość produkcji końcowej w 2014 r., w porównaniu z 2013 r., była o 15,9% wyższa, wskutek wzrostu o 18,0% produkcji roślinnej i produkcji zwierzęcej o 13,0%.

W analizowanym roku w towarowej produkcji rolniczej nastąpił wzrost produkcji ogółem (o 9,3%), przy wzroście wartości produkcji roślinnej (o 8,0%) i produkcji zwierzęcej (o 11,0%).

W 2014 r. udział regionu w ogólnokrajowej produkcji końcowej oraz towarowej wyniósł odpowiednio: 3,8% i 3,9%.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m. in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

Dane prezentujące rolnictwo w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Rolnictwo w województwie zachodniopomorskim” – publikacja dostępna co rok (również w wersji książkowej),

jak również w Banku Danych Lokalnych.

PRZEMYSŁ

W 2015 r. utrzymał się wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku i był on wyższy od notowanego w 2014 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost wydajności pracy ^a, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

^a Mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2015 r. w województwie osiągnęła wartość 37174,7 mln zł (w cenach bieżących) i była o 15,8% (w cenach stałych) wyższa w odniesieniu do zanotowanej w 2014 r. W skali kraju w tym czasie produkcja sprzedana zwiększyła się odpowiednio o 4,9%. W województwie, w kolejnych kwartalnych okresach narastających 2015 r. notowano wzrost dynamiki produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku (odpowiednio: w I kwartale – 3,0%, w półroczu – 12,1%, a w okresie trzech kwartałów – 13,3%).

*Dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:*

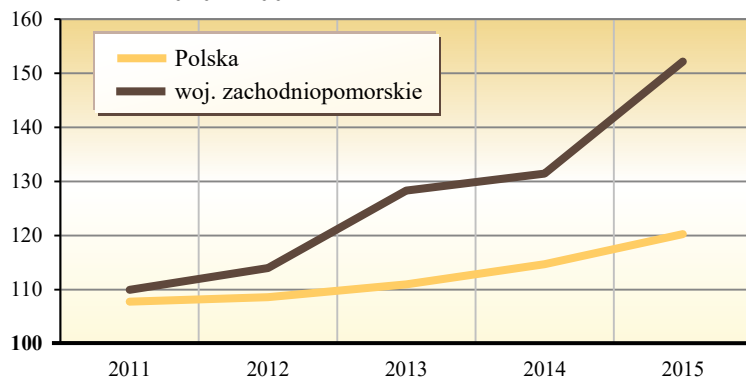
- *wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;*
- *wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;*
- *zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;*
- *wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;*
- *produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.*

Tabl. 18. **Przemysł**

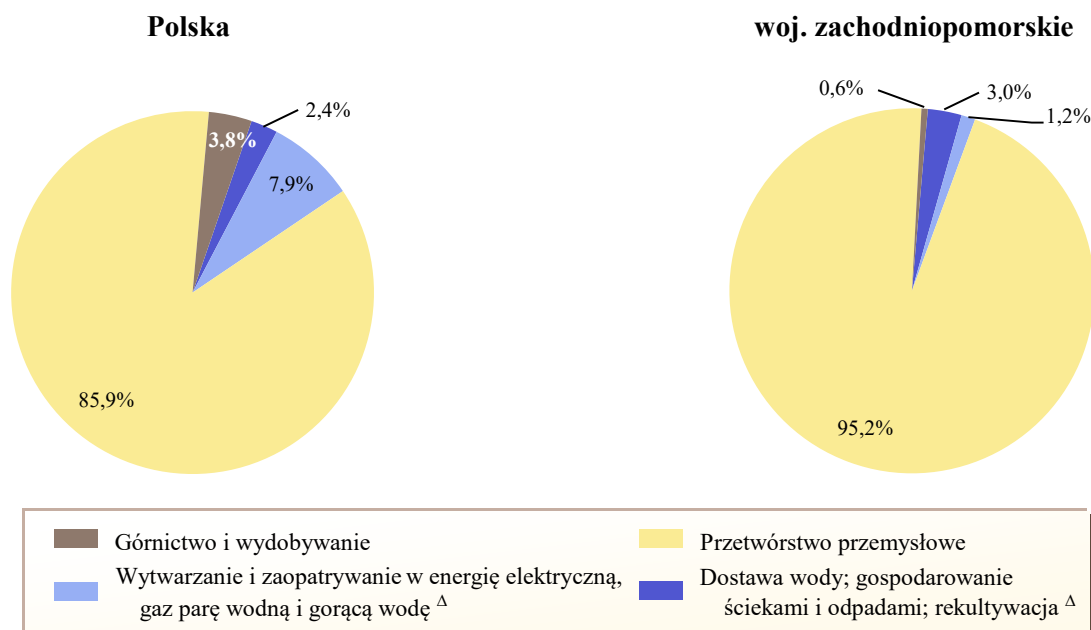
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	945306,9	1166591,0	1197028,5
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	85,4	85,9
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2442,2	2472,9	2510,7
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	24974,1	32535,7	37174,7
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	90,0	94,7	95,2
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	78,7	83,1	85,7

Tabl. 18. Przemysł (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
M. SZCZECIN			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	4544,7	5226,0	8446,6
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	88,6	88,0	92,4
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	13,1	12,7	12,9

Wyk. 45. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(ceny stałe)
2010 = 100

Na ogólną wartość produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) w 2015 r. w województwie zachodniopomorskim złożyła się produkcja w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz górnictwo i wydobywanie (wartość produkcji odpowiednio: 35394,4 mln zł; 1113,6 mln zł; 459,8 mln zł; 206,9 mln zł).

Wyk. 46. Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2015 r.
(ceny bieżące)

Wzrost produkcji sprzedanej uzyskany w 2015 r. był wynikiem zwiększenia produkcji sprzedanej (w cenach stałych) w przetwórstwie przemysłowym – o 16,3% (przy udziale 95,2% w ogólnej wartości produkcji sprzedanej przemysłu w regionie – w kraju ten udział wyniósł 85,9%), w dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 8,6% oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 4,5%. W górnictwie i wydobywaniu produkcja sprzedana zmniejszyła się o 10,3%.

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem była m. in. produkcja odzieży (o 29,7%), maszyn i urządzeń (o 25,5%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (po 19,1%), poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji (o 17,2%), produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 14,1%), a także produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 10,1%). W analizowanym okresie spadek produkcji sprzedanej dotyczył m. in. produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 7,1%), artykułów spożywczych (o 2,9%) i wyrobów z metali (o 1,5%).

*Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.*

Tabl. 19. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie zachodniopomorskim**
(ceny stałe)

Sektory i działy	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	112,6	102,1	103,8	102,5	103,0	112,1	113,3	115,8
Górnictwo i wydobywanie	155,6	125,3	117,3	110,8	101,4	98,1	93,5	89,7
Przetwórstwo przemysłowe ...	113,4	102,2	103,8	102,2	103,0	112,4	113,6	116,3
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	88,3	67,6	69,8	68,2	74,5	98,0	96,9	97,1
Produkcja wyrobów tekstylnych	104,2	105,3	101,4	92,8	98,3	99,2	98,4	105,6
Produkcja odzieży	99,9	99,8	100,0	98,4	160,3	147,4	132,6	129,7
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	113,8	113,0	104,8	105,3	103,4	102,9	109,7	110,1
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	109,8	115,1	114,2	115,2	110,0	107,8	107,9	108,7
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji ...	97,7	98,0	98,3	100,0	114,6	120,6	116,8	117,2
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	120,5	125,4	124,3	119,5	124,7	118,7	117,7	119,1
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	119,6	117,1	112,5	114,3	113,1	114,6	110,7	107,4
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	114,0	109,9	109,5	103,3	92,4	97,2	97,9	98,5

Tabl. 19. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie zachodniopomorskim (dok.)**

Sektory i działy	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)								
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	162,7	152,4	132,6	123,6	117,5	101,6	105,4	114,1
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	146,7	168,7	186,8	198,4	170,5	149,3	128,8	125,5
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	60,3	57,2	53,9	52,0	104,6	111,7	115,5	119,1
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	151,0	148,6	156,7	146,8	125,2	90,6	87,8	92,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	86,6	89,1	101,1	110,5	103,3	107,7	107,3	104,5
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	99,2	100,2	103,7	105,2	106,1	108,0	108,7	108,6
w tym:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	110,1	106,7	105,9	106,2	101,1	103,2	104,6	104,6
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	91,3	90,5	98,0	98,6	102,6	105,6	104,1	103,8
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^Δ	95,4	100,4	105,1	107,9	112,4	113,4	114,9	114,5

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie zachodniopomorskim w porównaniu z 2014 r. towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia (o 3,1%, natomiast w stosunku do 2010 r. przeciętne zatrudnienie wzrosło o 8,8%). W kraju zanotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle w odniesieniu do 2014 r. o 1,5% (w stosunku do 2010 r. – o 2,8%).

Wyk. 47. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**

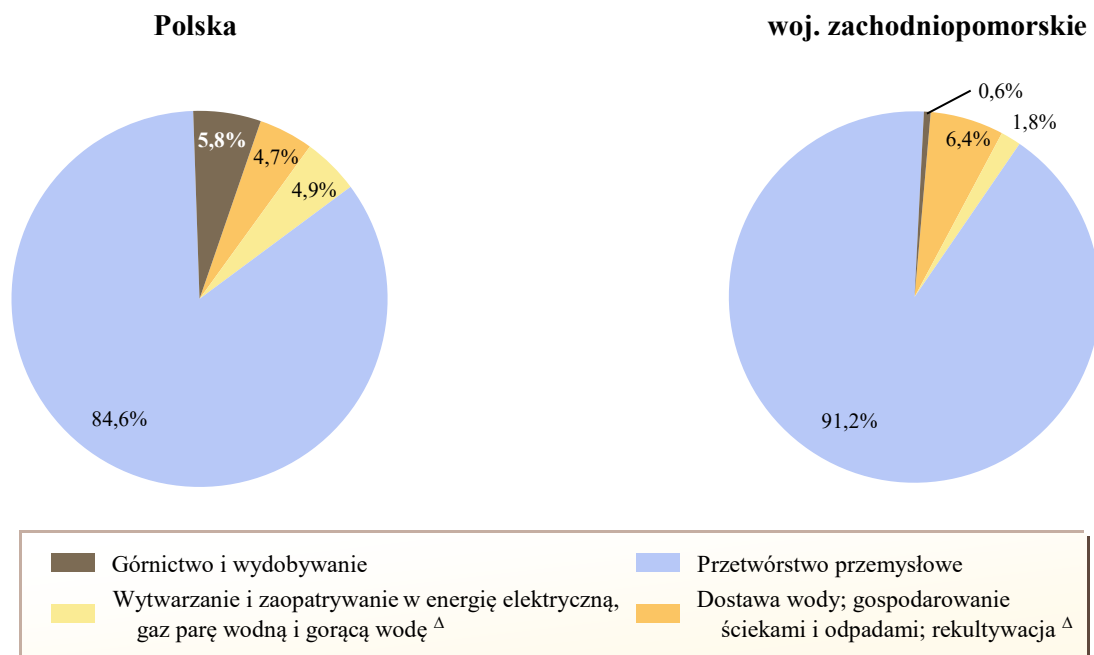
Analogiczny okres 2010 = 100

W 2015 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 85,7 tys. osób i w stosunku do 2014 r. wzrosło w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (o 3,4%) i dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,6%), a zmniejszyło się w górnictwie i wydobywaniu (o 6,5%) oraz w wytwa-

rzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,7%).

Wyk. 48. Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2015 r.

Wydajność pracy w przemyśle w 2015 r. mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego była o 12,3% wyższa (w cenach stałych) niż w 2014 r. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 3,3%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

BUDOWNICTWO

W 2015 r. notowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do 2014 r. (w 2014 r. zaobserwowano nieznaczny wzrost w porównaniu z poprzednim rokiem). Wyższa niż w 2014 r. była również wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. W omawianym okresie wzrosła wydajności pracy w budownictwie, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia.

W 2015 r. w województwie zachodniopomorskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 5063,3 mln zł i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 7,0% (w skali kraju wzrost odpowiednio o 1,3%).

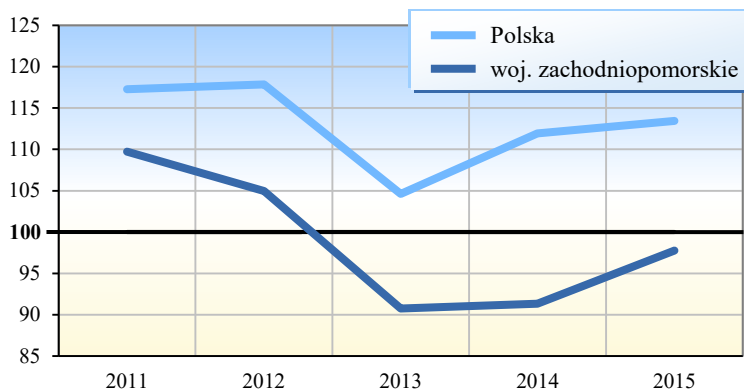
Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 20. **Budownictwo**

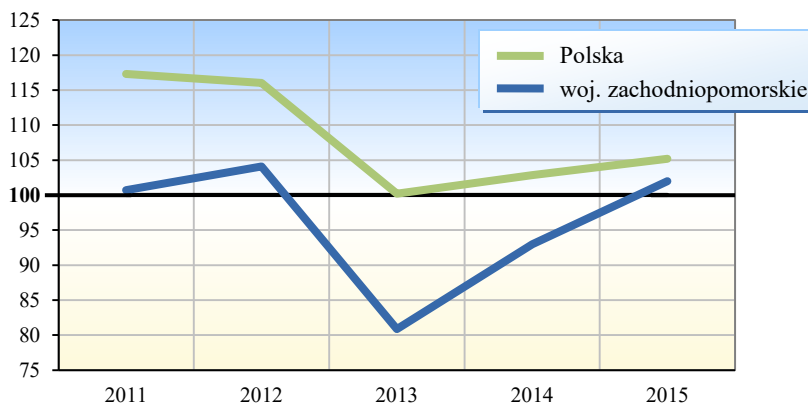
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	160403,9	179569,5	181990,4
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	51,5	47,4	47,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	442,8	409,9	386,0
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	5178,9	4730,4	5063,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	69,7	70,9	72,7
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	14,8	12,6	11,5
M. SZCZECIN			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	2363,7	2126,6	2713,8
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	72,5	71,0	72,4
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	4,8	3,7	3,6

Wyk. 49. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa**
(ceny bieżące)
2010 = 100

W województwie produkcja budowlano-montażowa w analizowanym okresie wyniosła 3679,9 mln zł (72,7% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w 2014 r. o 9,7%. W kraju odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej o 2,3%.

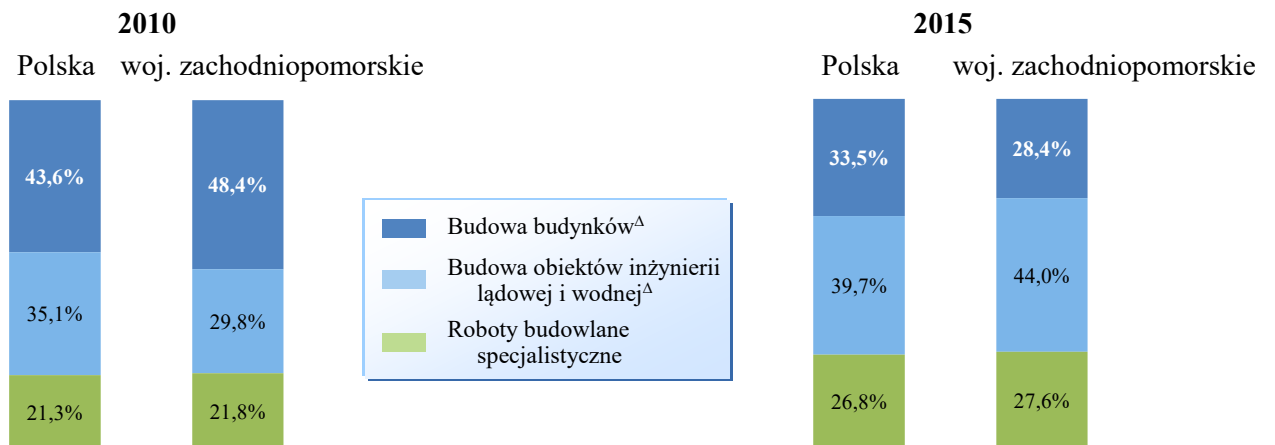
Wyk. 50. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2010 = 100

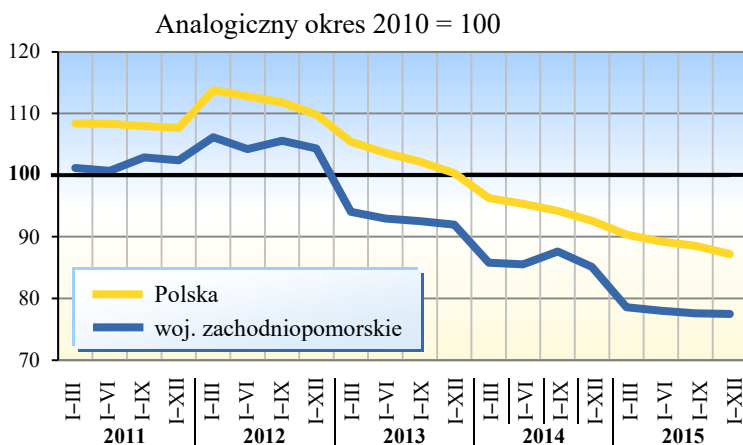
Tabl. 21. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie zachodniopomorskim**
(ceny bieżące)

Działy	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	108,0	120,9	117,0	115,0	133,2	110,7	117,6	109,7
Budowa budynków ^Δ	87,1	108,1	110,2	110,7	135,1	96,1	104,6	91,5
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	127,2	125,2	120,1	115,9	112,7	119,7	133,1	119,9
Roboty budowlane specjalistyczne	126,5	139,2	123,3	119,8	164,8	119,2	113,1	117,8

Wśród przedsiębiorstw budowlanych znaczący udział posiadały jednostki specjalizujące się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (44,0% sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w 2015 r.), których produkcja była o 19,9% wyższa niż rok wcześniej. W podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków (udział 28,4%) produkcja zmniejszyła się o 8,5%, a w jednostkach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (udział 27,6%) – wzrosła o 17,8%.

Wyk. 51. **Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007 (ceny bieżące)**

W 2015 r. rosnącej produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zmniejszenie się przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji (o 9,0%, wobec spadku o 5,8% w skali kraju).

Wyk. 52. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**

Wartość produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2015 r. w województwie zachodniopomorskim ukształtowała się na poziomie 441,3 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 17,6% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W 2015 r. spadła liczba mieszkań oddanych do użytkowania, natomiast wzrosła liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenie oraz liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto. Zwiększyła się przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania.

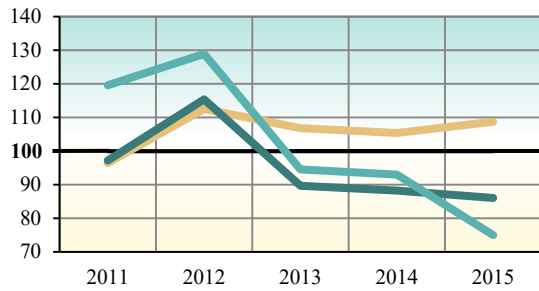
W 2015 r. w regionie oddano do użytkowania 5277 mieszkań, tj. o 2,6% mniej niż w 2014 r. (o 14,0% mniej niż w 2010 r.). W kraju liczba mieszkań oddanych do użytkowania wzrosła o 3,2% w porównaniu z 2014 r. (i o 8,7% względem 2010 r.).

Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Tabl. 22. **Budownictwo mieszkaniowe**

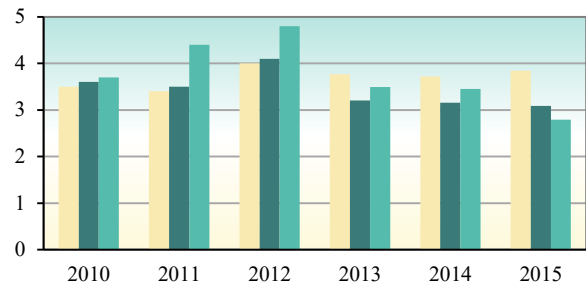
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,5	3,7	3,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	106,1	100,9	99,8
Mieszkania, na których realizację wydano pozwolenia na 1000 ludności	4,5	4,1	4,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,1	3,8	4,4
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,6	3,2	3,1
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	97,2	95,8	96,4
Mieszkania, na których realizację wydano pozwolenia na 1000 ludności	4,6	3,6	4,8
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,2	3,0	3,9
M. SZCZECIN			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,7	3,4	2,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	79,0	74,2	77,3
Mieszkania, na których realizację wydano pozwolenia na 1000 ludności	6,6	4,4	7,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	7,5	3,7	6,5

Wyk. 53. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**
2010 = 100

— Polska — woj. zachodniopomorskie — m. Szczecin

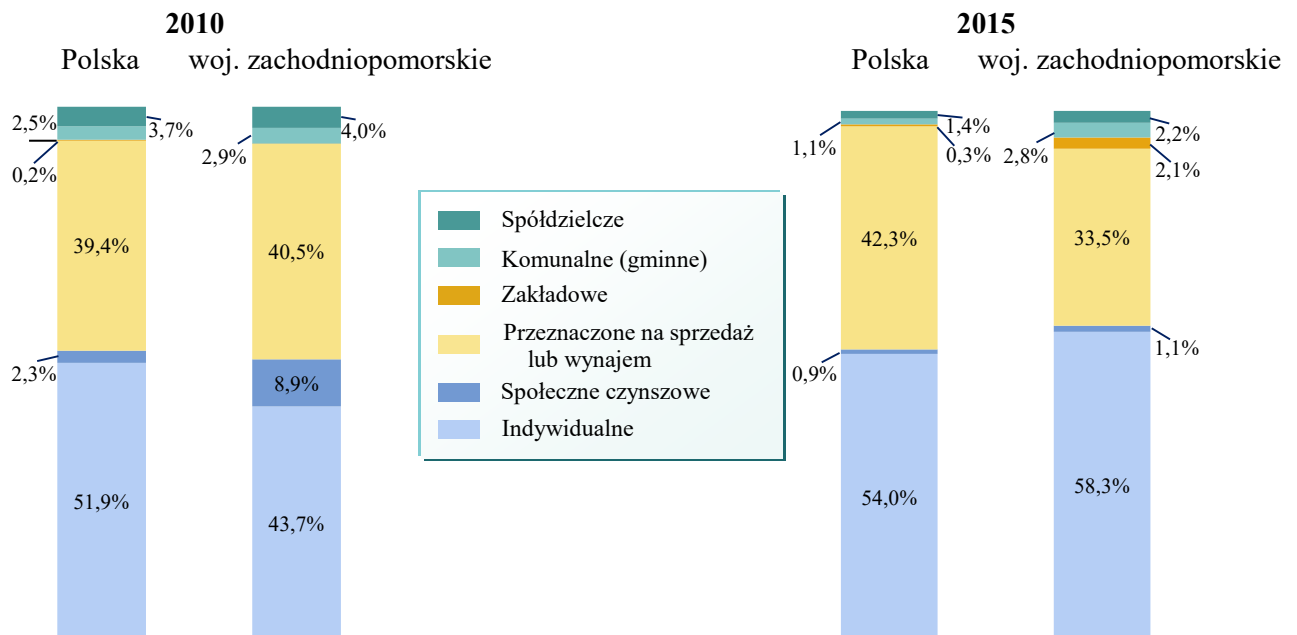
Wyk. 54. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

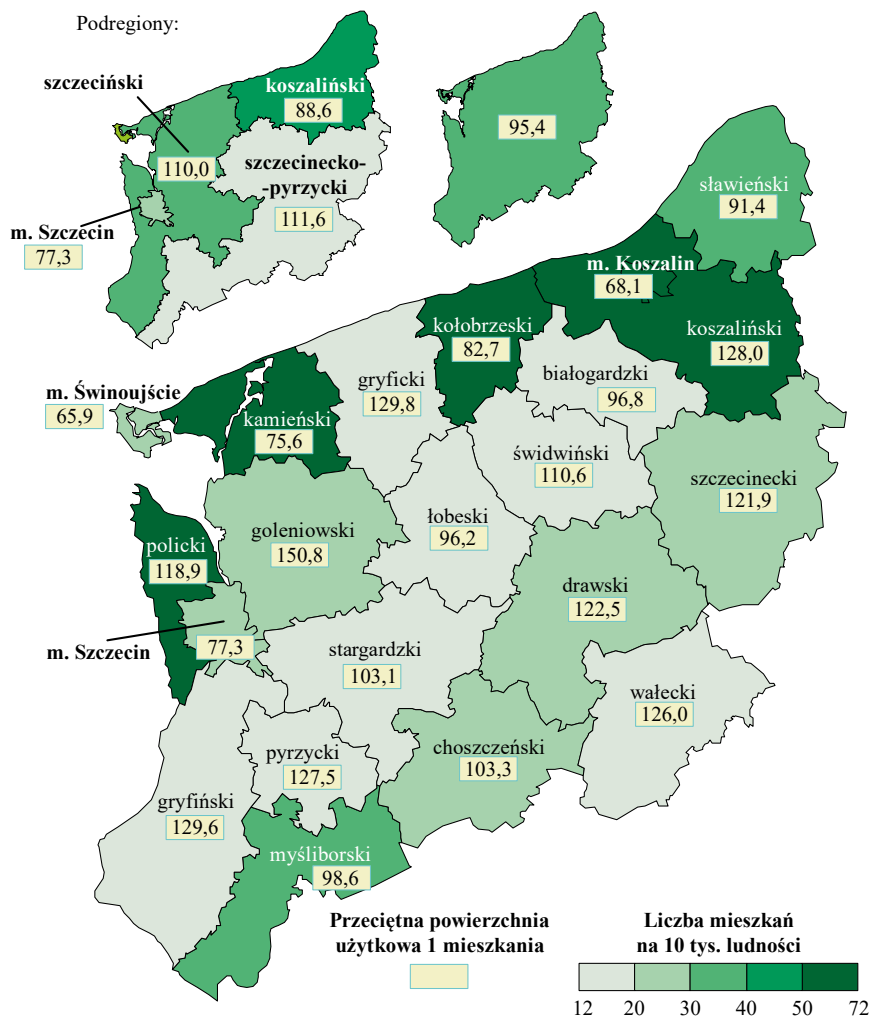
— Polska — woj. zachodniopomorskie — m. Szczecin

W 2015 r. w województwie zachodniopomorskim liczba mieszkań oddanych do użytkowania spadła o 2,6%. W formach budownictwa o największym ich udziale, tj. w budownictwie indywidualnym nastąpił wzrost (o 1,1%, przy udziale 58,3%), natomiast w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem zanotowano spadek (o 12,0%, przy udziale 33,5%).

Wyk. 55. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

Wyk. 56. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie zachodniopomorskim według podregionów i powiatów w 2015 r.**

Tabl. 23. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie zachodniopomorskim**

Formy budownictwa	2014				2015			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2013 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2014 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	5416	100,0	98,4	95,8	5277	100,0	97,4	96,4
Indywidualne	3042	56,2	94,4	127,4	3074	58,3	101,1	124,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2008	37,1	102,7	56,8	1768	33,5	88,0	58,5
Spółdzielcze	75	1,4	56,0	61,3	118	2,2	157,3	58,2
Komunalne (gminne)	287	5,3	152,7	42,8	149	2,8	51,9	44,1
Zakładowe	4	0,1	66,7	142,5	108	2,1	27 razy	68,4
Spoleczne czynszowe	-	x	x	x	60	1,1	x	52,8

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie zachodniopomorskim w 2015 r. wyniosła 96,4 m² (w kraju – 99,8 m²) i zwiększyła się o 0,6 m² w stosunku

do 2014 r. (w kraju spadek o 1,1 m²). W porównaniu z 2010 r. zmniejszyła się ona o 0,8 m² (w kraju o 6,3 m²).

Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w budownictwie indywidualnym wyniosła 124,0 m². Najmniejszą powierzchnią charakteryzowały się mieszkania komunalne (44,1 m²).

W województwie zachodniopomorskim w 2015 r. największe mieszkania budowano w powiecie goleniowskim (przeciętna powierzchnia użytkowa – 150,8 m²), a najmniejsze – m. in. w powiecie kamieńskim (75,6 m²).

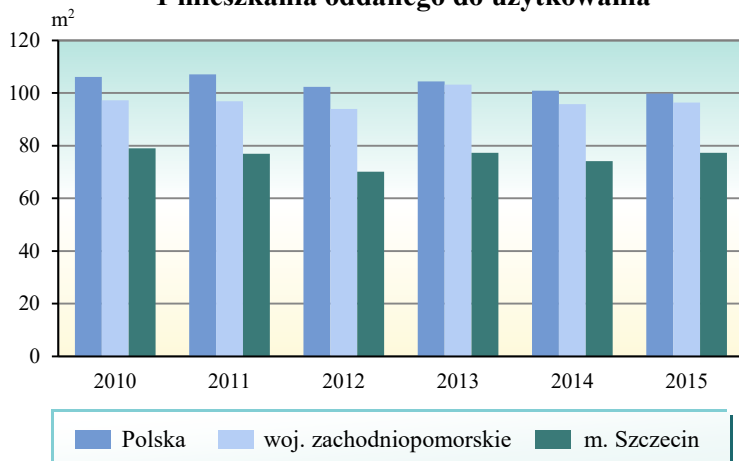
W m. Świnoujściu przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wyniosła – 65,9 m², w m. Koszalinie 68,1 m², a w m. Szczecinie 77,3 m².

W ciągu 2015 r. w regionie wydano pozwolenia na budowę 8255 mieszkań, tj. o 32,5% więcej niż w 2014 r. i o 4,2% niż w 2010 r. (w skali kraju nastąpił wzrost o 20,5% w stosunku do 2014 r. i o 7,9% w odniesieniu do 2010 r.).

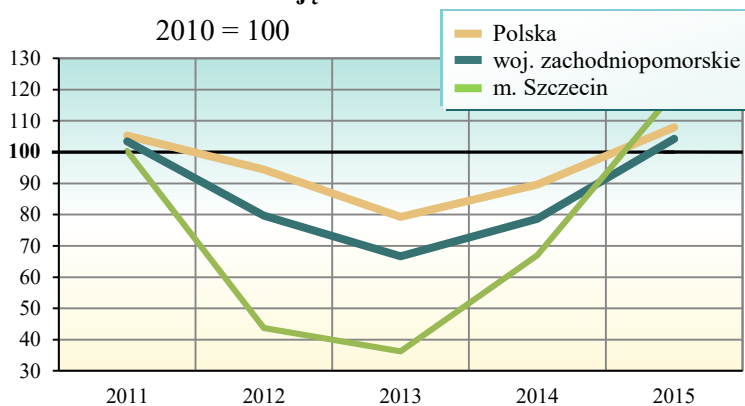
W województwie zachodniopomorskim najwięcej pozwoleń na budowę mieszkań wydano z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (54,4% ogólnej liczby) oraz budującym indywidualnie (44,1%).

Liczba pozwoleń na budowę uzyskanych przez inwestorów indywidualnych wzrosła w porównaniu z 2014 r. o 8,9%, a deweloperów – o 76,8%.

Wyk. 57. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

Wyk. 58. **Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań**

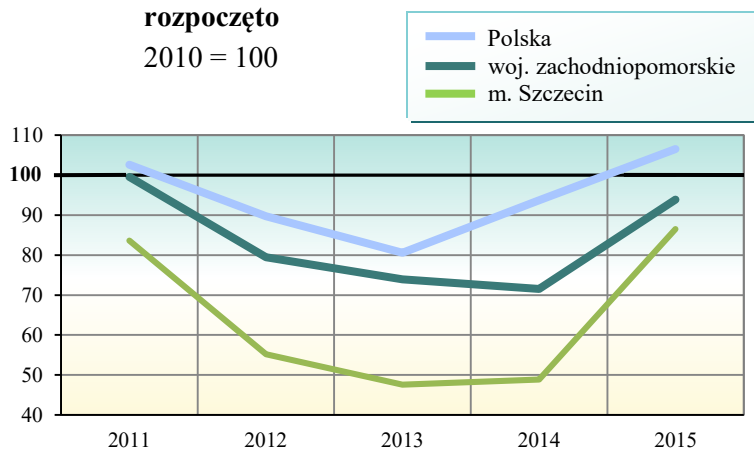

Tabl. 24. **Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie zachodniopomorskim**

Formy budownictwa	2014			2015		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2013 = = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2014 = = 100
O g ó ł e m	6230	100,0	118,0	8255	100,0	132,5
Indywidualne	3340	53,6	98,3	3637	44,1	108,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2542	40,8	173,9	4493	54,4	176,8
Spółdzielcze	134	2,1	125,2	95	1,1	70,9
Komunalne (gminne)	178	2,9	58,9	30	0,4	16,9
Zakładowe	36	0,6	4 razy	-	x	x

Wzrost liczby mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia odnotowano w trzynastu powiatach regionu, przy czym najwyższy wzrost nastąpił w powiecie kołobrzeskim (o 133,4%) oraz białogardzkim (o 110,9%), natomiast wyraźny spadek zaobserwowano w m. Świnoujściu (o 67,8%) oraz w powiecie świdwińskim (o 55,7%).

W 2015 r. rozpoczęto budowę 6732 mieszkań, tj. o 31,2% więcej niż w 2014 r. (w skali kraju wzrost wyniósł 13,7%). W porównaniu do 2010 r. liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto spadła w województwie o 6,1% (w kraju wzrosła – o 6,5%).

Wyk. 59. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto**
2010 = 100

W regionie w 2015 r. największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto zanotowano w budownictwie indywidualnym – 3431 (o 26,2% więcej niż w 2014 r.) oraz w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 3125 (o 68,0% więcej).

W województwie zachodniopomorskim w odniesieniu do 2014 r. wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w trzynastu powiatach, najwyższy – w m. Koszalinie (blisko 4-krotny) oraz w m. Świnoujściu (o 154,3%), natomiast wyraźny spadek wystąpił w powiecie białogardzkim – (o 60,1%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie zachodniopomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co rok, jak również w Banku Danych Lokalnych.

RYNEK WEWNĘTRZNY

W 2015 r. sprzedaż detaliczna była wyższa niż w 2014 r. (w 2014 r. również odnotowano zwiększenie się sprzedaży detalicznej w ujęciu rocznym) i wzrost ten był większy niż w skali kraju. W porównaniu z 2014 r. zanotowano wzrost sprzedaży hurtowej w jednostkach handlowych.

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2015 r. zwiększyła się w odniesieniu do 2014 r. o 6,7% (w kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 0,9% wyższym niż w 2014 r.).

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

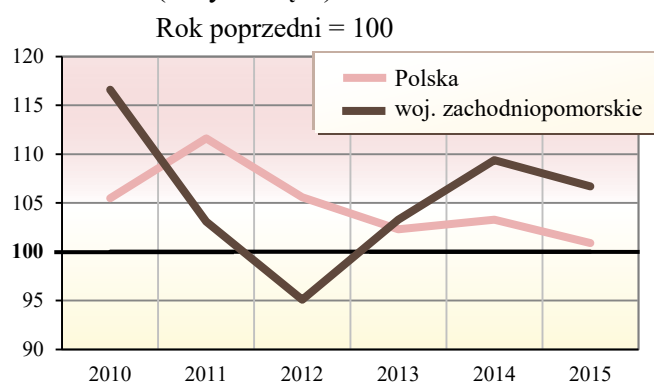
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	105,5	103,3	100,9
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	107,9	101,8	108,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	95,9	89,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	101,2	104,9	102,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	113,6	106,1	109,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,2	109,7	106,3
Tekstylia, odzież, obuwie	113,1	111,9	108,2
Meble, RTV, AGD	123,0	101,2	104,3
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	83,6	104,4	115,9
Pozostałe	95,9	103,3	87,7
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE			
O g ó ł e m	116,6	109,4	106,7
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	99,6	96,3	119,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	126,8	110,8	103,4
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	139,1	105,8	105,4
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	135,3	60,2	153,6

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE (dok.)			
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	135,6	115,1	107,8
Tekstylna, odzież, obuwie	180,7	106,7	102,9
Meble, RTV, AGD	86,7	110,1	110,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	79,0	117,8	127,9
Pozostałe	86,8	130,4	94,2

^a Patrz notka na str. 85.

Wyk. 60. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)

Dynamika sprzedaży detalicznej towarów ogółem w województwie zachodniopomorskim wahała się w kolejnych kwartalnych okresach narastających 2015 r., jednakże w każdym z tych okresów była niższa od notowanej w analogicznych okresach 2014 r. Zwiększenie się sprzedaży detalicznej ogółem w 2015 r. było wynikiem wzrostów notowanych w większości grup. Zwiększyła się m. in. sprzedaż w grupach: „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 53,6%), „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 27,9%), „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 19,1%), „meble, RTV, AGD” (o 10,2%) oraz „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 7,8%). W grupie „żywność, napoje i wyroby tytoniowe”, która stanowiła 48,5% ogólnej wielkości sprzedaży detalicznej, zanotowano wzrost o 5,4%. Niższy niż w 2014 r. poziom sprzedaży uzyskano w grupie „pozostałe” (o 5,8%).

W strukturze sprzedaży detalicznej w 2015 r. największy udział miały przedsiębiorstwa z kategorii „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (48,5%), „pozostałe” (15,4%), zajmujące się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (9,2%) oraz paliw stałych, ciekłych i gazowych (8,3%).

W strukturze sprzedaży detalicznej w 2015 r. największy udział miały przedsiębiorstwa z kategorii „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (48,5%), „pozostałe” (15,4%), zajmujące się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (9,2%) oraz paliw stałych, ciekłych i gazowych (8,3%).

Tabl. 26. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie zachodniopomorskim**
(ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	113,0	112,6	111,0	109,4	107,7	106,5	106,4	106,7
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	112,2	101,4	96,2	96,3	111,8	107,6	113,1	119,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	118,6	111,6	108,5	110,8	109,8	106,5	107,7	103,4

^a Patrz notka do Tabl. 25 na str. 85.

Tabl. 26. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie zachodniopomorskim (dok.)**

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	106,8	111,1	108,1	105,8	104,9	103,0	104,7	105,4
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	67,4	65,6	61,2	60,2	140,7	150,5	149,7	153,6
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	105,8	105,8	112,8	115,1	118,4	119,0	109,7	107,8
Tekstylnia, odzież, obuwie	118,5	119,9	112,9	106,7	102,9	92,7	99,7	102,9
Meble, RTV, AGD	129,4	126,4	111,2	110,1	114,5	115,2	114,7	110,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	137,0	126,0	120,9	117,8	134,6	140,1	131,2	127,9
Pozostałe	136,4	128,0	133,5	130,4	96,0	98,1	94,6	94,2

a Patrz notka do Tabl. 25 na str. 85.

W 2015 r. w województwie zachodniopomorskim wartość **sprzedaży hurtowej** towarów (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych zwiększyła się o 3,7% w porównaniu z 2014 r. (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych wzrost wyniósł 3,0%). W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w omawianym roku była wyższa o 4,9% niż w 2014 r. (w tym zrealizowana przez jednostki hurtowe odpowiednio o 4,1%). W regionie w skali roku najbardziej zwiększyła się wartość sprzedaży hurtowej narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej (ponad 8-krotnie), a zmniejszyła – sprzedaż hurtowa artykułów użytku domowego (o 3,4%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał.

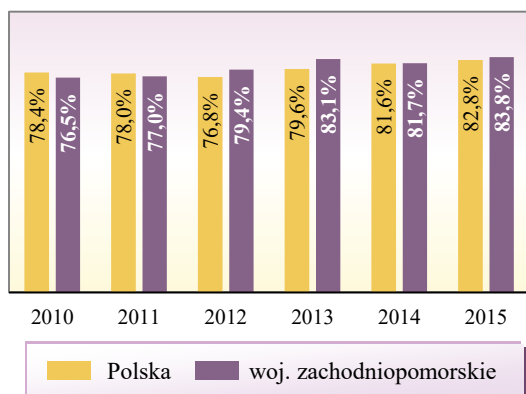
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw w 2015 r. były lepsze od uzyskanych w 2014 r., z wyjątkiem wyniku na pozostałej działalności operacyjnej. W efekcie szybszego wzrostu przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania polepszył się wskaźnik poziomu kosztów. Większość pozostałych wskaźników ekonomiczno-finansowe również uległa poprawie.

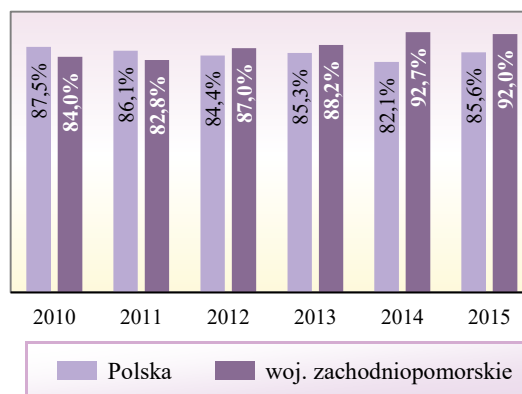
Wyniki finansowe (brutto i netto) uzyskane w 2015 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie zachodniopomorskim były wyższe niż w 2014 r. Znacząco poprawił się wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów. Wyższy w porównaniu z 2014 r. był również wynik na działalności gospodarczej, zmniejszyła się także strata na działalności finansowej – z minus 364,5 mln zł w 2014 r. do minus 245,3 mln zł w 2015 r. W porównaniu z 2010 r. większość wyników finansowych uzyskanych przez przedsiębiorstwa w województwie zachodniopomorskim była wyższa (zwiększyła się jedynie strata na operacjach finansowych). W kraju wyniki finansowe uzyskane w 2015 r. były na ogół lepsze od notowanych w 2014 r. (z wyjątkiem wyniku na pozostałej działalności operacyjnej, na operacjach finansowych oraz wyniku zdarzeń nadzwyczajnych) oraz lepsze w porównaniu z 2010 r. (pomimo znacznego spadku wyniku na operacjach finansowych wynik finansowy netto był wyższy niż w 2010 r.).

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2013 r., poz. 330).

Wyk. 61. **Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

Wyk. 62. **Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

W 2015 r. zysk netto wykazało 83,8% badanych przedsiębiorstw, wobec 81,7% w 2014 r., a ich udział w przychodach ogółem zmniejszył się z 92,7% zanotowanych w 2014 r. do 92,0% w 2015 r.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

Przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 49565,1 mln zł i w odniesieniu do 2014 r. były o 10,7% wyższe, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 47123,2 mln zł i zwiększyły się o 10,4%. Wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na polepszenie się wskaźnika poziomu kosztów (z 95,3% w 2014 r.

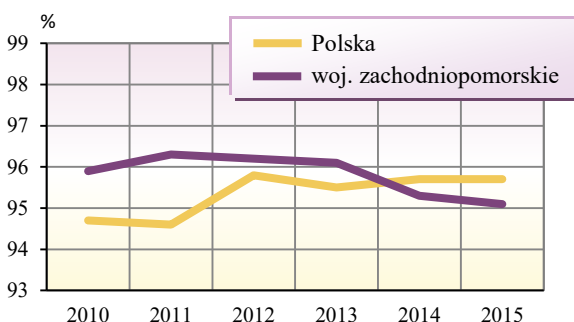
do 95,1% w 2015 r.). W kraju w analizowanym okresie wskaźnik poziomu kosztów nie zmienił się i wyniósł 95,7%. W 2015 r. zarówno w województwie zachodniopomorskim, jak i w kraju, w odniesieniu do 2014 r. odnotowano lepszy wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2015 r. w województwie zachodniopomorskim osiągnęły wartość 48476,1 mln zł (wzrost o 10,7% w stosunku do 2014 r.), a koszty ich uzyskania wyniosły 46012,2 mln zł (wzrost odpowiednio o 10,5%). Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (na poziomie 2463,9 mln zł) był o 13,5% wyższy niż w 2014 r. Polepszył się również wynik na operacjach finansowych (z minus 364,5 mln zł do minus 245,3 mln zł), pogorszył z kolei wynik na pozostałej działalności operacyjnej (z 286,9 mln zł w 2014 r. do 223,3 mln zł w 2015 r.). W rezultacie, wynik finansowy na działalności gospodarczej był o 16,7% wyższy od zanotowanego w 2014 r. (wyniósł 2441,9 mln zł). Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 2442,9 mln zł i w porównaniu z 2014 r. zwiększył się o 16,7%. Po odliczeniu obciążeń (podatku dochodowego), wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 2108,1 mln zł i był o 13,0% wyższy w stosunku do uzyskanego w 2014 r.

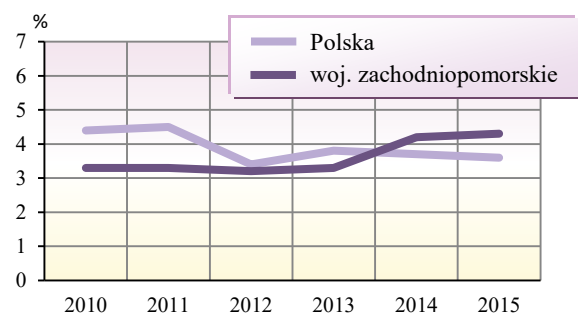
Wyniki finansowe:

- wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a w 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

Wyk. 63. Wskaźnik poziomu kosztów

Wyk. 64. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

W województwie zachodniopomorskim w 2015 r. wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów poprawił się w porównaniu z 2014 r. (z 5,0% do 5,1%). Wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto poprawiły się odpowiednio o 0,2 p. proc. i o 0,1 p. proc. (odpowiednio z 4,7% do 4,9% i z 4,2% do 4,3%). Ponadto, zwiększył się względem 2014 r. wskaźnik płynności finansowej II stopnia (z 89,1% do 93,4%), zmniejszył z kolei wskaźnik płynności finansowej I stopnia (z 34,7% do 34,2%).

W kraju w 2015 r. wskaźniki: poziomu kosztów, rentowności ze sprzedaży produk-

tów, towarów i materiałów oraz rentowności obrotu brutto utrzymały się na poziomie notowanym przed rokiem. Wskaźnik rentowności obrotu netto, a także wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia były niższe niż w 2014 r. (odpowiednio o 0,1, o 0,6 i o 1,5 p. proc.).

Tabl. 27. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,7	95,7	95,7
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,2	4,5	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,3	4,3	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,4	3,7	3,6
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	39,7	38,9	38,3
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia ..	105,5	102,5	101,0
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	95,9	95,3	95,1
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	4,0	5,0	5,1
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	4,1	4,7	4,9
Wskaźnik rentowności obrotu netto	3,3	4,2	4,3
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	32,2	34,7	34,2
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia ..	83,8	89,1	93,4

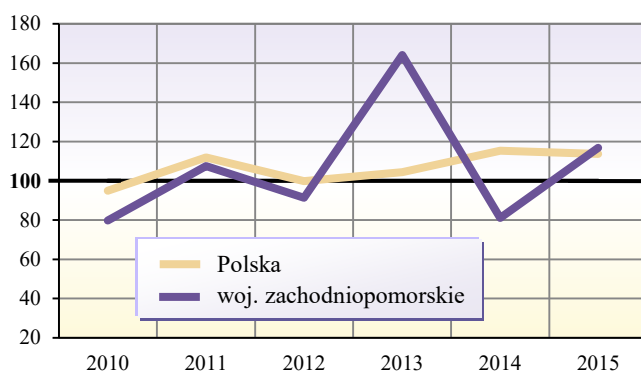
Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

NAKLADY INWESTYCYJNE

Nakłady inwestycyjne zrealizowane w 2015 r. przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa zachodniopomorskiego były wyższe niż w 2014 r. (w 2014 r. odnotowano spadek nakładów w odniesieniu do 2013 r.). W porównaniu z 2014 r. łączna wartość kosztorysowa nowych inwestycji była ponad 4-krotnie wyższa.

Wyk. 65. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące)**
Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2015 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa zachodniopomorskiego wyniosły 3044,3 mln zł i były wyższe od zrealizowanych w 2014 r. o 16,7%. W kraju w 2015 r. wartość nakładów inwestycyjnych zwiększyła się o 13,7% w odniesieniu do poziomu zrealizowanego w 2014 r.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

W omawianym roku z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych poniesionych przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa zachodniopomorskiego na budynki i budowle wydatkowano 1370,5 mln zł (o 19,5% więcej niż w 2014 r.), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 1413,8 mln zł (o 16,2% więcej), a na środki transportu – 246,6 mln zł (o 7,7% więcej). Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 1660,4 mln zł i w porównaniu z 2014 r. zwiększyła się o 14,9%, a udział tych zakupów w nakładach ogółem zmniejszył się w skali roku o 0,9 p. proc.

W 2015 r. inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (na które przypadało 46,4% ogółu poniesionych nakładów) oraz wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (23,3%). W strukturze nakładów według sekcji, w porównaniu z 2014 r. najbardziej zwiększył się udział nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,0 p. proc.), natomiast najbardziej zmniejszył się udział nakładów przedsiębiorstw zajmujących się transportem i gospodarka magazynową (o 5,8 p. proc.).

Tabl. 28. **Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
O g ó ł e m w mln zł	89236,8	119982,2*	136474,6
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	42,1	40,8	39,3
Zakupy	56,8	57,9	59,4
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	45,5	45,9	46,4
środków transportu	11,3	12,0	13,0
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE			
O g ó ł e m w mln zł	1995,8	2608,1	3044,3
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	53,6	44,0	45,0
Zakupy	44,8	55,4	54,5
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	36,5	46,6	46,4
środków transportu	8,3	8,8	8,1

Wzrost nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2014 r. odnotowano m. in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 57,2%), budownictwie (o 26,1%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 17,5%), przetwórstwie przemysłowym

(o 11,8%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 11,5%). Spadek nakładów notowano m. in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 34,2%), a także w górnictwie i wydobywaniu (o 20,8%).

W 2015 r. inwestorzy rozpoczęli realizację 1144 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 2269,6 mln zł (w 2014 r. rozpoczęto 987 nowych inwestycji o wartości 556,3 mln zł). W kraju w omawianym okresie liczba rozpoczętych inwestycji zwiększyła się o 7,6%, a ich wartość kosztorysowa była niższa o 0,1%.

Najwięcej nowych inwestycji rozpo-

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

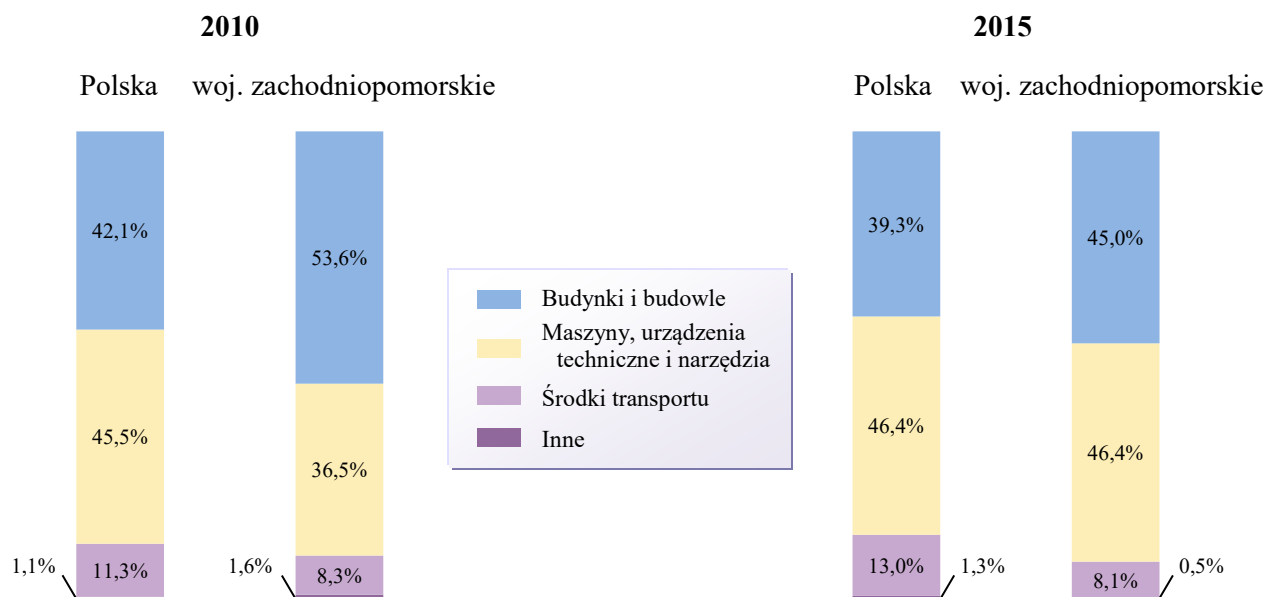
- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m. in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

częto w przemyśle – 87,3% ich ogólnej liczby (w 2014 r. – 82,6%), w tym w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 37,7%; w przetwórstwie przemysłowym – 35,8% (w 2014 r. odpowiednio 35,5% i 27,9%). Na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 80,1% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych (przed rokiem – 34,3%).

W porównaniu z 2014 r. zwiększyła się wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych przez przedsiębiorstwa działające m. in. w przetwórstwie przemysłowym (prawie 8-krotnie), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 103,5%), budownictwie (o 75,0%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 9,0%), natomiast spadek zanotowano w transporcie i gospodarce magazynowej (o 80,1%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 14,0%).

Wyk. 66. **Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)**

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

GOSPODARKA MORSKA

▪ ŻEGLUGA MORSKA I PRZYBRZEŻNA

W województwie zachodniopomorskim morska i przybrzeżna flota transportowa w 2015 r. liczyła 82 statki o łącznej nośności 2192,9 tys. ton oraz pojemności brutto GT 1503,7 tys., tj. 74 jednostki morskiej floty transportowej o nośności 2192,5 tys. ton i pojemności brutto GT 1502,8 tys. oraz 8 statków morskiej floty przybrzeżnej o pojemności brutto GT 0,9 tys.

Tabl. 29. **Morska flota transportowa^a w województwie zachodniopomorskim**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE a – liczba statków b – nośność (DWT) w tys. ton c – pojemność brutto (GT) w tys.	2010	2014	2015		
				2014 = 100	
POLSKA					
O g ó l e m	a	121	104	102	98,1
	b	2941,5	2721,0	2514,7	92,4
	c	2110,5	1894,0	1778,3	93,9
Statki pływające pod banderą polską	a	15	23	25	108,7
	b	27,3	41,2	40,2	97,6
	c	42,8	31,7	31,3	98,8
Statki pływające pod banderą obcą	a	106	81	77	95,1
	b	2914,3	2679,7	2474,4	92,3
	c	2067,7	1862,3	1747,0	93,8
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE					
O g ó l e m	a	101	75	74	98,7
	b	2651,2	2397,8	2192,5	91,4
	c	1855,5	1618,0	1502,8	92,9
Statki pływające pod banderą polską	a	10	8	11	137,5
	b	21,7	10,7	10,8	100,7
	c	38,7	9,0	9,1	101,5
Statki pływające pod banderą obcą	a	91	67	63	94,0
	b	2629,5	2387,0	2181,7	91,4
	c	1816,8	1609,0	1493,7	92,8

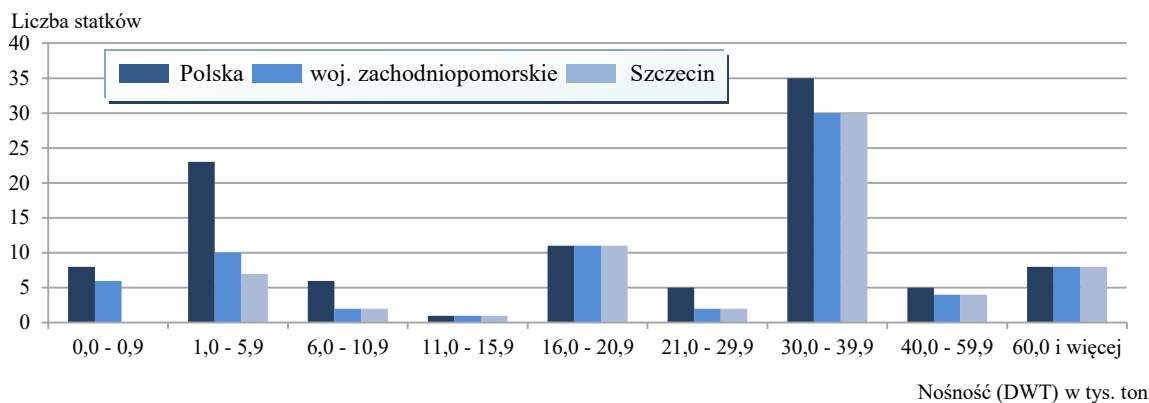
^a Dane obejmują statki o polskiej własności i współwłasności.

Na koniec 2015 r. pod polską banderą pływało 11 statków, które stanowiły 14,9% ogólnej liczby jednostek, 0,5% nośności i 0,6% pojemności brutto morskiej floty transportowej.

Średni wiek statku wyniósł 14,7 lat (dla statków pływających pod polską banderą – 36,6 lat, natomiast dla statków pływających pod banderą obcą – 10,8 lat). Większość (59 z 74) stanowiły statki do przewozów ładunków suchych.

Wyk. 67. **Morska flota transportowa według nośności (DWT) w 2015 r.**

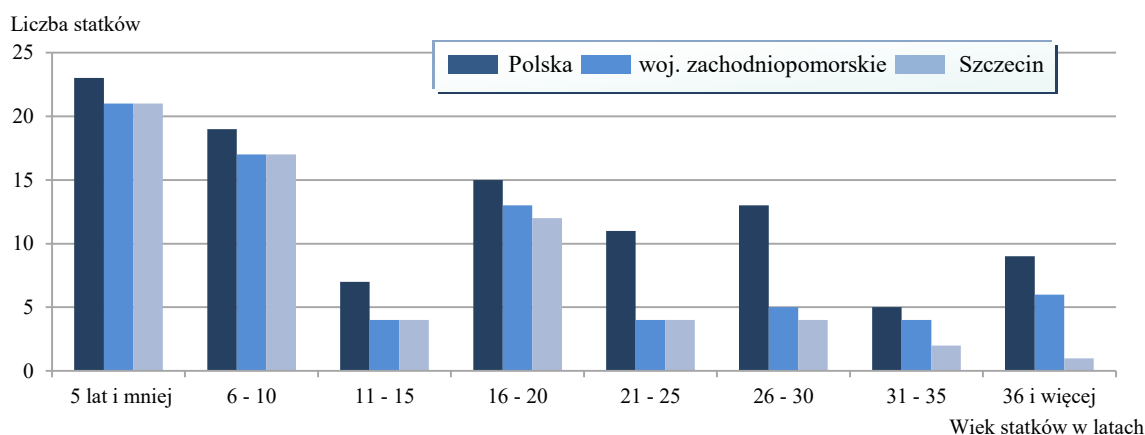
Stan w dniu 31 XII

W porównaniu z 2014 r. przybyło 5 statków o łącznej nośności 4,3 tys. ton i pojemności brutto GT 30,1 tys., natomiast ubyło 6 statków o nośności 209,5 tys. ton i pojemności brutto GT 145,3 tys. (dodatkowe zmiany parametrów statków to efekt przeklasyfikowań). W rezultacie liczebność floty morskiej zmniejszyła się o 1,3%, nośność o 8,6%, natomiast pojemność brutto GT spadła o 7,1%.

Wyk. 68. **Morska flota transportowa według wieku statków w 2015 r.**

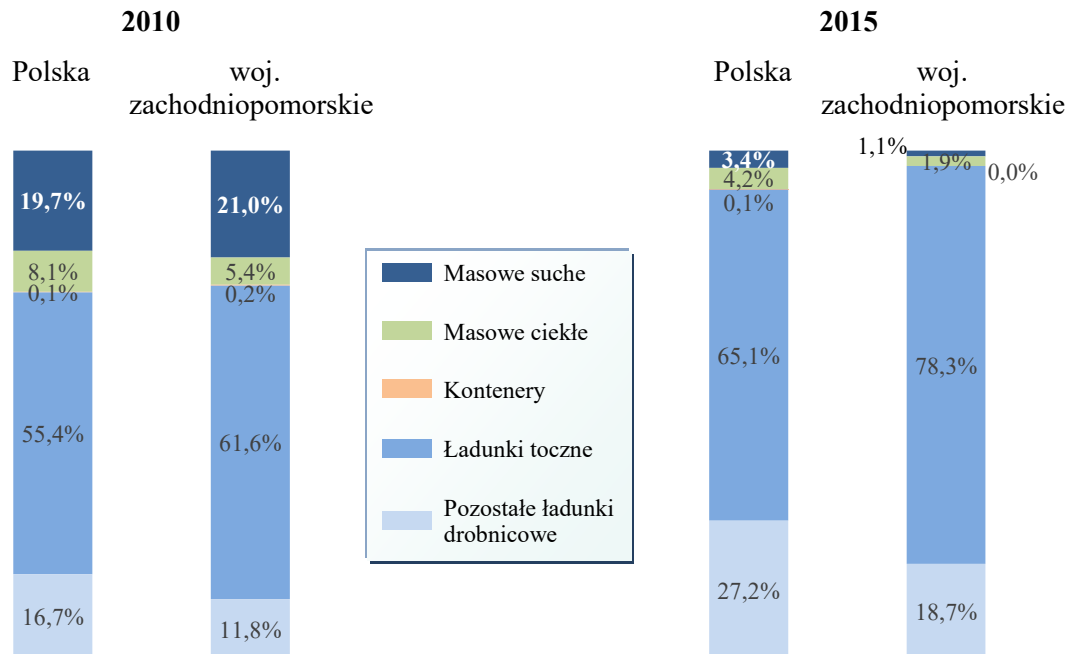
Stan w dniu 31 XII

Polscy przewoźnicy morscy z województwa zachodniopomorskiego w 2015 r. przewieźli 5790,2 tys. ton ładunków (o 0,7% więcej niż w 2014 r.), wykonując pracę przewozową 1298,8 mln tonokilometrów (spadek o 20,9%).

W 2015 r. w Szczecinie (zgodnie z siedzibą prowadzonej działalności) przewieziono 3944,4 tys. ton ładunków (spadek o 5,0% w porównaniu z 2014 r.), co stanowiło 68,1% ogólnej liczby przewozów w województwie. Wykonana praca przewozowa wyniosła 886,2 mln tonokilometrów i była o 31,8% niższa niż w 2014 r.

Dane o przewozach żeglugą morską obejmują przewozy ładunków i pasażerów wykonane w rejsach zakończonych w roku sprawozdawczym, statkami własnymi i statkami dzierżawionymi pływającymi pod banderą polską i obcą, armatorów lub operatorów polskich.

Wyk. 69. **Struktura przewozów morską flotą transportową według grup ładunkowych w województwie zachodniopomorskim**

W żegludze regularnej przewieziono 5614,5 tys. ton ładunków (wszystkie promami w zasięgu bałtyckim), tj. o 5,8% więcej niż w 2014 r., natomiast w żegludze nieregularnej – 175,7 tys. ton ładunków, tj. o 60,4% mniej.

Tabl. 30. **Przewozy ładunków morską flotą transportową według rodzajów żeglugi i zasięgów pływania w województwie zachodniopomorskim w 2015 r.**

Wyszczególnienie	Przewozy		Praca przewozowa		Średnia odległość przewozu 1 tony ładunku w kilometrach
	w tys. ton	2014 = 100	w mln tonokilometrów	2014 = 100	
O g ó ł e m	5790,2	100,7	1298,8	79,1	224,3
Żegluga regularna	5614,5	105,8	1075,7	108,0	191,6
bliskiego zasięgu	5614,5	105,8	1075,7	108,0	191,6
zasięg bałtycki (promy) .	5614,5	105,8	1075,7	108,0	191,6
Żegluga nieregularna	175,7	39,6	223,2	34,5	1269,9
bliskiego zasięgu	175,7	39,6	223,2	34,5	1269,9
zasięg: europejski	113,3	26,5	167,6	26,5	1480,0
bałtycki	62,5	4 razy	55,5	4 razy	889,0

W relacji z polskimi portami przewieziono 5734,2 tys. ton ładunków (o 0,3% mniej w stosunku do 2014 r.). W porównaniu z rokiem poprzednim z portów morskich województwa zachodniopomorskiego wywieziono statkami morskiej floty transportowej o 6,8% mniej i przywieziono o 7,5% więcej ładunków.

Przewozy ładunków polskiego handlu zagranicznego dokonane przez polskich przewoźników morskich w 2015 r. stanowiły 18,3% przewozów ładunków żeglugą morską ogółem (w 2014 r. odpowiednio 15,7%) i były wyższe o 17,5% w porównaniu z rokiem poprzednim.

W 2015 r. morską flotą transportową polscy armatorzy i operatorzy przewieźli w komunikacji międzynarodowej 824,3 tys. pasażerów, tj. o 0,9% mniej w porównaniu z 2014 r. W 2015 r. liczba pasażerów (bez kierowców samochodów ciężarowych) morskiej floty transportowej wyniosła 591,1 tys. osób, tj. o 3,0% mniej w stosunku do roku poprzedniego. Liczba kierowców samochodów ciężarowych korzystających z przewozów promowych w 2015 r. zwiększyła się o 4,9% w odniesieniu do 2014 r. i wyniosła 28,3% pasażerów morskiej floty transportowej ogółem. W komunikacji wewnątrzportowej przewieziono 3,6 tys. pasażerów morskiej floty transportowej, natomiast w ruchu pomiędzy portami polskimi nie odnotowano pasażerów.

W 2015 r. praca przewozowa ogółem, wraz z pracą zrealizowaną przy przewozach promowych kierowców samochodów ciężarowych, wyniosła 182350,9 tys. pasażerokilometrów (o 3,4% mniej niż w 2014 r.). W przewozach promowych pasażerów (wraz z kierowcami samochodów ciężarowych) odnotowano spadek o 0,8%, natomiast przewozy pozostałymi statkami wzrosły o 21,3% w stosunku do 2014 r.

Morska przybrzeżna flota transportowa na koniec 2015 r. liczyła 8 statków pasażerskich (o 11,1% mniej niż w roku poprzednim), o łącznej nośności 0,3 tys. ton i o pojemności brutto GT 0,9 tys. Wszystkie statki floty przybrzeżnej pływały pod banderą polską. Średni wiek tych statków na koniec 2015 r. wyniósł 36,5 lat.

W 2015 r. morską przybrzeżną flotą transportową polscy przewoźnicy z województwa zachodniopomorskiego przewieźli 1200,0 tys. ton ładunków (o 7,1% więcej niż w 2014 r.), wykonując pracę przewozową 33,3 mln tonokilometrów (wzrost o 7,1%). Wszystkie przewozy dotyczyły żeglugi nieregularnej i wykonane były w relacji pomiędzy portami obcymi.

Statkami pasażerskimi morskiej przybrzeżnej floty transportowej przewieziono w 2015 r. 245,2 tys. pasażerów (o 3,7% mniej niż w 2014 r.). Rejsy wykonane pomiędzy portami polskimi stanowiły 1,8% ogółu przewiezionych pasażerów, natomiast przewozy wewnątrzportowe – 98,2%. Praca przewozowa w rejsach przybrzeżnych w 2015 r. wyniosła 994,2 tys. pasażerokilometrów i była niższa o 3,3% w porównaniu do 2014 r.

Stan załogi morskiej i przybrzeżnej floty transportowej na koniec 2015 r. wyniósł 1619 osób (o 4,0% mniej niż w roku poprzednim), z tego 1584 osoby stanowiły załogę w morskiej flocie transportowej (spadek o 3,9%) oraz 35 osób załogi statków morskiej floty przybrzeżnej (spadek o 7,9%).

▪ PORTY MORSKIE

Obroty ładunkowe w portach województwa zachodniopomorskiego w 2015 r. wyniosły 22,3 mln ton, tj. o 1,7% mniej niż w 2014 r. Największy udział w obrotach portów morskich woje-

Obroty ładunkowe w portach morskich jest to łączna ilość masy ładunkowej przemieszczonej przez porty w danym okresie czasu. Prezentowana jest masa brutto, tj. łącznie z opakowaniami, ale z wyłączeniem masy jednostki transportującej.

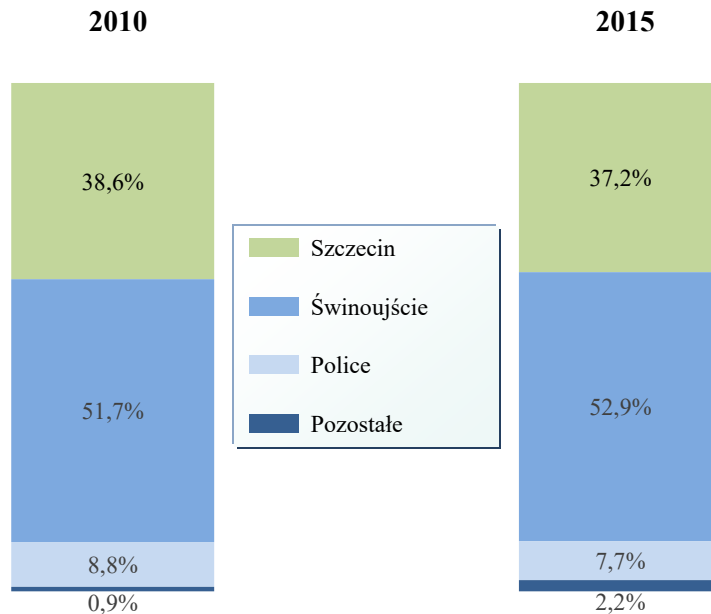
wództwa miały porty w Świnoujściu (52,9%) oraz w Szczecinie (37,2%). Obroty ładunkowe portu w Policach stanowiły 7,7%, a udział pozostałych portów wyniósł 2,2%.

W 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost obrotów ładunkowych w portach: w Stepnicy (4-krotny), w Darłowie (2,8-krotny) i w Szczecinie (o 1,6%), natomiast spadek odnotowano w portach w Kołobrzegu (o 23,4%), Świnoujściu (o 5,6%) i w Policach (o 1,5%).

Tabl. 31. **Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunkowych**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
	w tysiącach ton			2014 = 100
POLSKA				
O g ó ł e m	59506,5	68744,0	69735,5	101,4
Masowe ciekłe	18179,6	16033,7	18912,6	118,0
w tym ropa naftowa i produkty	16644,5	14110,6	16750,2	118,7
Masowe suche	24255,2	26644,0	25877,2	97,1
w tym:				
rudę i żłom	687,2	2375,4	2401,1	101,1
węgiel i koks	11833,9	9831,8	8189,8	83,3
Kontenery duże	7828,0	15448,0	13593,1	88,0
Ładunki toczne	5852,5	7109,0	7759,7	109,2
Pozostałe ładunki drobnicowe ..	3391,2	3509,3	3593,0	102,4
WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE				
O g ó ł e m	20671,7	22655,9	22263,4	98,3
Masowe ciekłe	1988,2	2696,9	3043,2	112,8
w tym ropa naftowa i produkty	1398,1	1620,9	1726,3	106,5
Masowe suche	12236,0	12144,9	10741,9	88,4
w tym:				
rudę i żłom	522,8	2123,2	2044,9	96,3
węgiel i koks	6847,5	4284,2	2507,6	58,5
Kontenery duże	464,2	519,6	515,8	99,3
Ładunki toczne	3952,7	5038,2	5552,9	110,2
Pozostałe ładunki drobnicowe ..	2030,6	2256,3	2409,6	106,8
M. SZCZECIN				
O g ó ł e m	7969,2	8156,3	8284,1	101,6
Masowe ciekłe	857,4	1044,9	1266,6	121,2
w tym ropa naftowa i produkty	308,7	295,9	478,3	161,6
Masowe suche	5049,7	4944,3	4798,6	97,1
w tym:				
rudę i żłom	330,6	565,8	600,6	106,1
węgiel i koks	2010,4	1311,7	903,9	68,9
Kontenery duże	463,7	519,5	511,0	98,4
Ładunki toczne	3,1	0,4	1,0	255,6
Pozostałe ładunki drobnicowe ..	1595,3	1647,3	1706,8	103,6

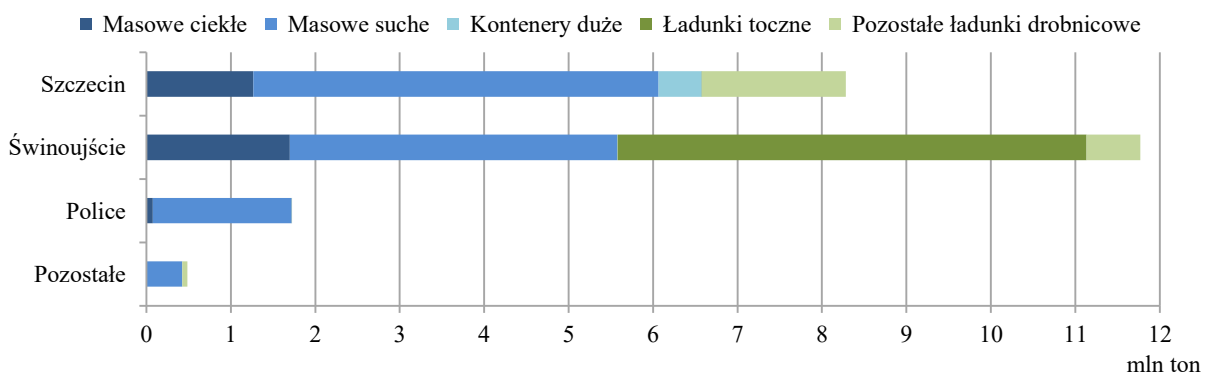
Wyk. 70. **Struktura obrotów ładunkowych w portach morskich województwa zachodniopomorskiego**

W 2015 r. struktura obrotów ładunkowych w portach województwa zachodniopomorskiego ukształtowała się następująco: masowe suche – 48,2% (w tym inne suche ładunki masowe – 19,4%, węgiel i koks – 11,3%), toczne samobieżne – 22,7%, masowe ciekłe – 13,7% (w tym ropa naftowa i produkty – 7,8%), pozostałe ładunki drobnicowe – 10,8%, kontenery duże – 2,3% i ładunki toczne niesamobieżne – 2,2%.

W obrotach portów województwa zachodniopomorskiego w 2015 r. największy udział miały następujące grupy towarowe: węgiel kamienny i brunatny (10,6%), ciekłe produkty rafinacji ropy naftowej (9,6%), minerały chemiczne i do produkcji nawozów (8,3%), rudy żelaza (6,6%), nawozy i związki azotowe (5,1%), kamień, piasek, żwir, glina, torf oraz inne produkty kopalnictwa (4,9%), produkty przemysłu samochodowego (4,3%), zboża (4,2%), żelazo, stal i żelazostopy oraz żeliwo (4,1%), produkty przemiału zbóż, skrobia i produkty skrobiowe oraz pasza dla zwierząt (4,0%) i towary mieszane (20,9%).

Wyk. 71. **Struktura obrotów ładunkowych według grup ładunkowych w województwie zachodniopomorskim w 2015 r.**

W 2015 r. krajowy obrót morski stanowił 3,2% obrotów ogółem (tj. 719,2 tys. ton), natomiast w międzynarodowym obrocie morskim przeładowano łącznie 21,5 mln ton ładunków (96,8% obrotów ogółem).

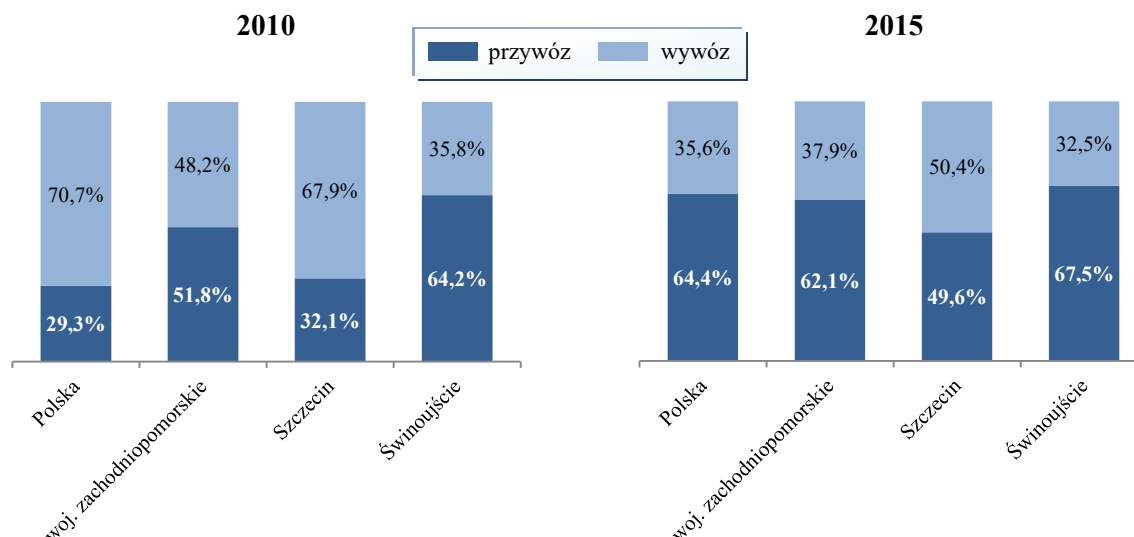
Tabl. 32. **Obroty ładunkowe w portach morskich województwa zachodniopomorskiego według relacji, portów i grup ładunkowych w 2015 r.**

Wyszczególnienie	Ogółem	Międzynarodowy obrót morski		
		razem	przywóz (wyładunek)	wywóz (załadunek)
w tysiącach ton				
O g ó ł e m	22263,4	21544,2	12611,3	8932,8
Szczecin	8284,1	7861,3	4828,1	3033,2
Świnoujście	11770,6	11511,0	6212,7	5298,3
Police	1724,5	1694,3	1277,2	417,1
Darłowo	331,8	331,8	280,1	51,7
Kołobrzeg	119,0	115,2	13,2	102,0
Stepnica	33,4	30,5	–	30,5
Masowe ciekłe	3043,2	2532,5	960,4	1572,1
w tym:				
ropa naftowa i produkty	1726,3	1215,5	376,4	839,2
Masowe suche	10741,9	10537,4	6902,5	3634,9
w tym:				
rudę i złom	2044,9	2044,9	1933,0	111,9
węgiel i koks	2507,6	2507,6	952,1	1555,5
Kontenery duże	515,8	513,9	296,5	217,4
Ładunki toczne	5552,9	5552,9	2777,2	2775,7
ładunki toczne samobieżne	5060,0	5060,0	2554,5	2505,5
ładunki toczne niesamobieżne	493,0	493,0	222,8	270,2
Pozostałe ładunki drobnicowe	2409,6	2407,5	1674,7	732,8

Największy udział w międzynarodowych obrotach miała wymiana z krajami europejskimi (74,2%, w tym z krajami Unii Europejskiej – 65,2%), Afryką – 14,1%, Ameryką Północną – 4,9%, Ameryką Środkową i Południową – 3,3%, Azją – 2,8% oraz z Australią i Oceanią – 0,7%. Największy udział w obrotach portów województwa zachodniopomorskiego miały ładunki transportowane w relacji ze Szwecją – 30,6%, Holandią – 9,0%, Norwegią – 5,9%, Rosją – 5,6%, Liberią – 5,4%, Niemcami – 5,1%, Hiszpanią – 3,5%, Finlandią – 3,0%, Stanami Zjednoczonymi – 2,7%, Danią – 2,7%, Marokiem – 2,7%, Wielką Brytanią – 2,6% i Algierią – 2,1%. W Szczecinie największy udział w obrotach miały ładunki transportowane w relacji z Norwegią – 11,5%, Niemcami – 9,5%, Rosją – 8,9%, Holandią – 8,0%, Hiszpanią – 7,9%, Finlandią – 7,7%, Szwecją – 7,3%, Wielką Brytanią – 6,2%, Danią – 5,2% oraz z Litwą – 3,6%.

Obrót ładunków tranzytowych w portach województwa zachodniopomorskiego w 2015 r. wyniósł 3076,7 tys. ton i zmniejszył się w porównaniu z poprzednim rokiem o 30,9%. Ładunki tranzytowe przeładowano w portach w Świnoujściu (69,7%) oraz w Szczecinie (30,3%). Przywóz ładunków tranzytowych zmalał w porównaniu z 2014 r. o 32,0%, a wywóz – o 29,0%.

Wyk. 72. **Struktura obrotów ładunków tranzytowych w portach morskich województwa zachodniopomorskiego na tle obrotów w polskich portach morskich**

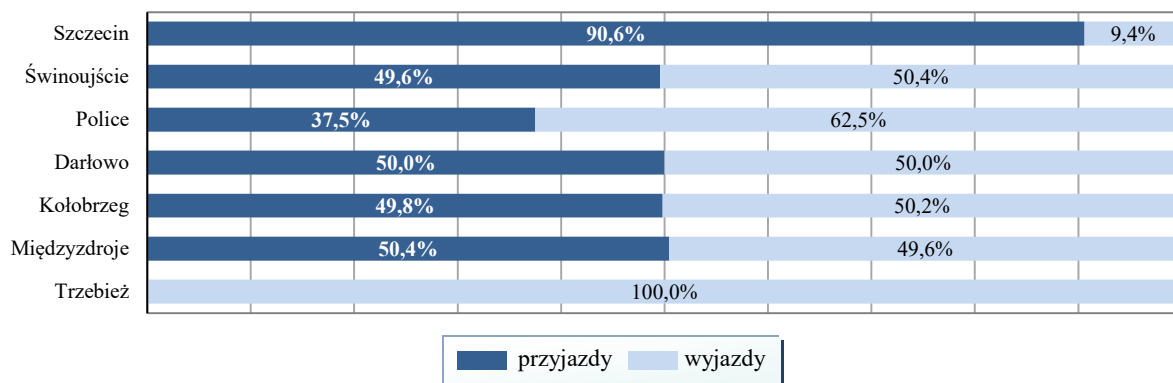

Największą część ładunków tranzytowych w portach województwa stanowiły ładunki masowe suche – 38,6% (w tym rudy i złom – 16,5%, węgiel i koks – 15,3%), toczne samobieżne – 32,8%, pozostałe ładunki drobnicowe – 22,5% (w tym wyroby z żelaza i stali – 15,1%) oraz ładunki toczne niesamobieżne – 5,6%.

Największy wzrost przeładunku ładunków tranzytowych w 2015 r. w porównaniu z poprzednim rokiem dotyczył innych ładunków drobnicowych (o 39,7%), innych suchych ładunków masowych (o 28,9%), wyrobów z żelaza i stali (o 28,1%) oraz innych ciekłych ładunków masowych (o 13,4%), natomiast spadek obrotów dotyczył zboża (o 98,5%), węgla i koksu (o 55,0%) oraz rudy i złomu (o 1,0%).

Tranzyt morsko-ładowy stanowił w 2015 r. 61,4% (w 2014 r. – 57,5%) obrotu ładunków tranzytowych, tranzyt lądowo-morski – 37,9% (w 2014 r. – 30,0%), tranzyt morski – 0,6%, (w 2014 r. – 12,5%). Główne kraje tranzytujące w tranzyście morsko-ładowym i lądowo-morskim w 2015 r. to: Czechy (33,9%), Słowacja (25,0%), Niemcy (18,8%), Węgry (4,6%) i Austria (3,8%).

Do portów morskich województwa zachodniopomorskiego w 2015 r. przyłynęło na wycieczkowcach w celach turystycznych 9129 osób, które po zwiedzeniu atrakcji turystycznych w porcie lub okolicy kontynuowały swoją zagraniczną podróż. Pasażerowie odwiedzili Szczecin (60,8%) i Świnoujście (39,2%). Turyści pływający na statkach szwajcarskich stanowili 51,9% pasażerów wycieczkowców ogółem, niemieckich – 26,2%, holenderskich – 21,2%.

Wyk. 73. **Struktura ruchu pasażerów w portach morskich województwa zachodniopomorskiego w 2015 r.**

W 2015 r. do portów morskich województwa zachodniopomorskiego zawinęło 9296 statków (o 7,1% więcej niż w 2014 r.) o pojemności brutto 91,8 mln i nośności 46,3 mln ton. Zmniejszyła się w porównaniu z 2014 r. średnia wielkość statków: pojemność brutto, pojemność netto oraz nośność (odpowiednio – o 4,2%, o 7,5% i o 6,6%). Większość statków stanowiły drobnicowce niespecjalistyczne (4816 statków o pojemności brutto 76,9 mln i nośności 24,9 mln ton), statki pasażerskie (1679 statków o pojemności brutto 0,6 mln i nośności 0,2 mln ton, w tym 155 wycieczkowców o pojemności brutto 0,1 mln), statki do transportu ładunków masowych suchych (1305 statków o pojemności brutto 8,8 mln i nośności 14,0 mln ton).

Najwięcej statków przyprawiających do portów morskich województwa zachodniopomorskiego to statki, których przewoźnik pochodził z Polski (3944 statki o pojemności brutto 60,6 mln i nośności 17,9 mln ton), Niemiec (odpowiednio – 2362, 15,9 mln i 6,5 mln ton), Norwegii (odpowiednio – 733, 2,8 mln i 3,6 mln ton) oraz Holandii (odpowiednio – 546, 1,9 mln i 2,8 mln ton).

▪ PRZEMYSŁ STOCZNIOWY ^a

Według stanu na koniec 2014 r. w województwie zachodniopomorskim zarejestrowanych było 1277 podmiotów, które zajmowały się produkcją, naprawą statków i łodzi oraz pozostałą działalnością stoczniową. Liczba pracujących wynosiła 7977 osób. Większość podmiotów (623 – o liczbie pracujących 4666) zarejestrowanych było w m. Szczecinie, w m. Świnoujściu (odpowiednio – 118, 779) oraz w powiecie polickim (odpowiednio – 105, 914). W województwie zachodniopomorskim w 2015 r. wyremontowano 218 jednostek, tj. o 12,4% więcej niż w 2014 r., natomiast portfel zamówień na remonty statków szacuje się na 2 jednostki. W 2015 r. w województwie zachodniopomorskim nie wyprodukowano jednostek pływających.

W województwie zachodniopomorskim w 2014 r. wyprodukowano 537 sztuk łodzi żeglugowych, wypoczynkowych lub sportowych, pełnomorskich (tj. o 8,3% więcej niż w 2013 r.)

^a W produkcji statków i portfelu zamówień wykazane są statki o GT 100 i więcej.

Tabl. 33. **Statki transportowe wchodzące do portów morskich województwa zachodniopomorskiego w 2015 r.**

KRAJ BANDERY a – liczba statków b – pojemność netto (NT) w tys.	Ogółem	W tym porty			
		Szczecin	Świnoujście	Police	
O g ó l e m	a	9296	2828	5353	275
	b	35816,4	5450,3	29286,9	772,6
W TYM RUCH MIĘDZYNARODOWY					
R a z e m	a	8276	2467	4849	248
	b	34848,1	5055,0	28786,1	721,6
POLSKA	a	265	117	26	1
	b	185,3	48,7	110,9	0,0
OBCE	a	8011	2350	4823	247
	b	34662,8	5006,3	28675,2	721,6
w tym:					
Antigua i Barbuda	a	494	378	70	16
	b	900,7	728,3	128,4	18,5
Bahamy	a	2031	119	1885	17
	b	16607,7	265,2	16154,8	177,7
Cypr	a	1653	191	1443	17
	b	10138,7	501,0	9515,6	120,4
Gibraltar	a	173	129	31	7
	b	301,0	224,3	63,7	7,3
Holandia	a	593	471	77	21
	b	1016,9	811,3	158,4	27,5
Liberia	a	62	44	14	4
	b	536,4	291,0	228,9	16,5
Malta	a	153	97	38	11
	b	638,1	330,8	239,3	58,5
Niemcy	a	1486	137	974	3
	b	860,2	266,8	515,4	1,0
Norwegia	a	131	90	23	1
	b	333,0	160,9	155,4	1,7
Panama	a	60	33	17	5
	b	669,2	337,3	298,6	29,6
Wyspy Marshalla	a	30	10	13	7
	b	452,0	80,5	310,4	61,0

▪ RYBOŁÓWSTWO MORSKIE

Według stanu na koniec 2014 r. w województwie zachodniopomorskim zarejestrowanych było 410 podmiotów, które zajmowały się rybołóstwem w wodach morskich. Liczba pracujących wynosiła 854 osoby. Większość podmiotów zarejestrowana była w powiecie kołobrzeskim (88 podmiotów, o liczbie pracujących 281), sławieńskim (odpowiednio 59 podmiotów, 107 pracujących) oraz kamieńskim (73 podmioty, 172 osoby pracujące).

W 2015 r. flota łodziowa w województwie zachodniopomorskim liczyła 319 jednostek (tyle samo co w 2014 r.), o łącznej pojemności brutto GT 2,4 tys., która nie uległa zmianie w stosunku do roku 2014 oraz o mocy 15,1 tys. kW (spadek o 0,2% w stosunku do 2014 r.). Najwięcej łodzi rybackich stacjonowało w portach w Darłowie – 46, Kołobrzegu – 42, Świnoujściu – 35, Trzebieży – 35, Jarośławcu – 19, Szczecinie – 17 i w Dziwnowie – 16.

Tabl. 34. **Flota rybacka województwa zachodniopomorskiego w 2015 r.**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Liczba jednostek		Pojemność brutto GT		Moc kW	
		2014=100		2014=100		2014=100
O g ó ł e m	319	100,0	2429,6	100,0	15114,6	99,8
w tym:						
Darłowo	46	97,9	210,1	100,4	1366,0	95,9
Jarosławiec	19	100,0	97,5	99,5	721,8	100,0
Kołobrzeg	42	102,4	890,0	101,7	4385,0	102,7
Szczecin	17	100,0	62,2	100,0	395,6	100,0
Świnoujście	35	97,2	281,2	95,4	2150,8	96,1
Trzebież	35	100,0	113,4	100,0	857,7	100,0

Tabl. 35. **Kontenery w międzynarodowym obrocie morskim w województwie zachodniopomorskim w 2015 r.**

PORTY a – szt. b – TEU	Ogółem		Wyładunek (przywóz)		Załadunek (wywóz)	
	z ładunkami	puste	z ładunkami	puste	z ładunkami	puste
O g ó ł e m	33301	11190	18128	2299	15173	8891
a	57302	18318	28533	4648	28769	13670
b						
Szczecin	33077	11099	17988	2272	15089	8827
a	56869	18138	28247	4595	28622	13543
b						
Świnoujście	224	91	140	27	84	64
a	433	180	286	53	147	127
b						

Tabl. 36. **Obrót ładunków tranzytowych według rodzajów tranzytu, grup ładunkowych i portów w województwie zachodniopomorskim w 2015 r.**

Wyszczególnienie	Tranzyt ogółem			Tranzyt morsko-ładowy i lądowo-morski			Tranzyt morski		
	razem	wyładunek (przywóz)	załadunek (wywóz)	razem	morsko-ładowy przywóz	ładowo-morski wywóz	razem	wyładunek (przywóz)	załadunek (wywóz)
	w tysiącach ton								
O g ó ł e m	3076,7	1909,7	1167,0	3057,0	1890,1	1166,9	19,7	19,6	0,1
Masowe ciekłe	18,5	–	18,5	18,5	–	18,5	–	–	–
Masowe suche	1186,3	982,9	203,4	1186,2	982,9	203,3	0,1	–	0,1
w tym:									
rudy i złom	507,0	493,4	13,6	507,0	493,4	13,6	–	–	–
węgiel i koks	469,3	451,5	17,8	469,3	451,5	17,8	–	–	–
Kontenery duże	0,1	–	0,1	0,1	–	0,1	–	–	–
Ładunki toczne	1180,6	498,9	681,7	1180,6	498,9	681,7	–	–	–
ładunki toczne samobieżne	1009,6	363,8	645,9	1009,6	363,8	645,9	–	–	–
ładunki toczne niesamobieżne ..	171,0	135,1	35,9	171,0	135,1	35,9	–	–	–
Pozostałe ładunki drobnicowe	691,3	428,0	263,3	671,7	408,4	263,3	19,6	19,6	–
w tym:									
wyroby z żelaza i stali ...	463,7	201,4	262,3	463,7	201,4	262,3	–	–	–

Tabl. 36. **Obrót ładunków tranzytowych według rodzajów tranzytu, grup ładunkowych i portów w województwie zachodniopomorskim w 2015 r. (dok.)**

Wyszczególnienie	Tranzyt ogółem			Tranzyt morsko-ładowy i łądowo-morski			Tranzyt morski		
	razem	wyładunek (przywóz)	załadunek (wywóz)	razem	morsko-ładowy przywóz	łądowo-morski wywóz	razem	wyładunek (przywóz)	załadunek (wywóz)
	w tysiącach ton								
Szczecin	931,6	462,2	469,4	911,8	442,6	469,3	19,7	19,6	0,1
Masowe ciekłe	3,4	–	3,4	3,4	–	3,4	–	–	–
Masowe suche	429,2	225,8	203,4	429,0	225,8	203,3	0,1	–	0,1
w tym:									
rudny i złom	201,4	187,8	13,6	201,4	187,8	13,6	–	–	–
węgiel i koks	17,8	–	17,8	17,8	–	17,8	–	–	–
Pozostałe ładunki									
drobnicowe	499,0	236,4	262,6	479,4	216,8	262,6	19,6	19,6	–
w tym:									
wyroby z żelaza i stali	272,1	9,8	262,3	272,1	9,8	262,3	–	–	–
Świnoujście	2145,2	1447,5	697,6	2145,2	1447,5	697,6	–	–	–
Masowe ciekłe	15,1	–	15,1	15,1	–	15,1	–	–	–
Masowe suche	757,1	757,1	–	757,1	757,1	–	–	–	–
w tym:									
rudny i złom	305,6	305,6	–	305,6	305,6	–	–	–	–
węgiel i koks	451,5	451,5	–	451,1	451,1	–	–	–	–
Kontenery duże	0,1	–	0,1	0,1	–	0,1	–	–	–
Ładunki toczne	1180,6	498,9	681,7	1180,6	498,9	681,7	–	–	–
ładunki toczne									
samobieżne	1009,6	363,8	645,8	1009,6	363,8	645,9	–	–	–
ładunki toczne niesamobieżne ..	171,0	135,1	35,9	171,0	135,1	35,9	–	–	–
Pozostałe ładunki									
drobnicowe	192,3	191,6	0,8	192,3	191,6	0,7	–	–	–
w tym:									
wyroby z żelaza i stali	191,6	191,6	–	191,6	191,6	–	–	–	–

Tabl. 37. **Ruch pasażerów w wybranych portach morskich województwa zachodniopomorskiego według kraju rozpoczęcia lub zakończenia podróży w 2015 r.**

Kraj rozpoczęcia/zakończenia podróży	Ogółem		Przyjazdy		Wyjazdy	
		2014=100		2014=100		2014=100
O g ó ł e m	1140634	107,3	566132	107,4	574502	107,2
Ruch krajowy	1336	58,1	671	58,3	665	57,9
Ruch międzynarodowy	1139298	107,4	565461	107,6	573837	107,3
w tym:						
Europa	1138957	107,4	565461	107,6	573496	107,2
kraje Unii Europejskiej	1138944	107,4	565460	107,6	573484	107,2
w tym:						
Dania	28153	94,2	14020	94,8	14133	93,5
Niemcy	138201	104,2	72653	104,1	65548	104,4
Szwecja	972551	108,3	478770	108,5	493781	108,1

Tabl. 37. **Ruch pasażerów w wybranych portach morskich województwa zachodniopomorskiego według kraju rozpoczęcia lub zakończenia podróży w 2015 r. (dok.)**

Kraj rozpoczęcia/zakończenia podróży	Ogółem		Przyjazdy		Wyjazdy	
		2014=100		2014=100		2014=100
SZCZECIN						
R a z e m	1267	82,7	1148	104,1	119	27,7
Ruch krajowy	38	4,6	9	2,2	29	7,0
Ruch międzynarodowy	1229	174,3	1139	165,6	90	5 razy
w tym:						
Europa	1226	175,1	1139	165,6	87	7 razy
kraje Unii Europejskiej	1225	175,8	1138	165,9	87	8 razy
w tym:						
Niemcy	1182	174,9	1125	167,9	57	10 razy
ŚWINOUSCIE						
R a z e m	1047289	107,9	519145	108,0	528144	107,8
Ruch krajowy	656	58,0	79	18,1	577	83,1
Ruch międzynarodowy	1046633	108,0	519066	108,1	527567	108,0
w tym:						
Europa	1046295	107,9	519066	108,1	527229	107,8
kraje Unii Europejskiej	1046283	107,9	519066	108,1	527217	107,8
w tym:						
Niemcy	73725	103,2	40292	102,8	33433	103,8
Szwecja	972549	108,3	478770	108,5	493779	108,1
KOŁOBRZEG						
R a z e m	27117	99,8	13508	100,7	13609	98,9
Ruch międzynarodowy / Dania	27117	99,8	13508	100,7	13609	98,9
MIĘDZYDROJE						
R a z e m	63097	105,0	31813	105,3	31281	104,6
Ruch krajowy	627	192,3	577	197,6	50	147,1
Ruch międzynarodowy / Niemcy	62467	104,5	31236	104,4	31234	104,6

Tabl. 38. **Przewozy pasażerów^a statkami pasażerskimi morskiej i przybrzeżnej floty transportowej w województwie zachodniopomorskim w 2015 r.**

Wyszczególnienie	Liczba przewiezionych pasażerów	Praca przewozowa w pasażerokilometrach	Średnia odległość przewozu 1 pasażera w kilometrach
	w tysiącach		
W komunikacji międzynarodowej	591,1	138476,5	234,3
Pomiędzy portami polskimi	4,3	32,0	7,4
W komunikacji wewnątrzportowej	244,5	975,5	4,0

^a Bez kierowców samochodów ciężarowych przewożonych promami.

Dane prezentujące gospodarkę morską w województwie zachodniopomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zachodniopomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa zachodniopomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM
SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Ludność ^{ad} w tys.	1694,2	1723,7	1722,7	1721,4	1718,9	1715,4	1710,5	Population ^{ad} in thous.
Na 1000 ludności ^d :								Per 1000 population ^d :
małżeństwa zawarte	4,99	5,52	5,00	4,97	4,50	4,76	4,87	marriages contracted
urodzenia żywe	9,52	10,06	9,29	9,27	8,97	9,04	8,80	live births
zgony	9,02	9,59	9,37	9,58	9,88	9,48	10,07	deaths
przyrost naturalny	0,50	0,47	-0,09	-0,31	-0,91	-0,44	-1,27	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały ^e	-1,02	-0,54	-0,50	-0,48	-0,60	-1,38	-1,27	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys.	149,6	160,4	164,1	165,8	166,4	165,7	167,1	Average paid employment in the enterprise sector ^b in thous.
rok poprzedni = 100	101,0	102,3	101,0	100,4	99,6	100,9	previous year = 100
udział sektora prywatnego w %	80,2	86,4	87,3	89,1	88,5	89,0	89,5	private sector participation in %
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	168,8	110,0	108,9	112,5	111,1	94,5	79,4	Registered unemployed persons ^a in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	25,6	17,8	17,6	18,2	18,0	15,5*	13,3	Registered unemployment rate ^a in %
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a w % ...	84,6	81,1	81,6	81,6	84,5	85,0	83,9	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a in %
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	237	98	130	107	66	47	24	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^{cd} w %	54,1	52,3	51,4	52,2	52,6	52,6	51,9	Activity rate by LFS ^{cd} in %
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^{cd} w %	41,8	45,8	45,2	46,5	47,2	48,3	48,0	Employment rate by LFS ^{cd} in %
Stopa bezrobocia według BAEL ^{cd} w %	22,7	12,4	11,8	11,0	10,0	8,5	7,5	Unemployment rate by LFS ^{cd} in %

a Stan w końcu roku. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *c* Przeciętna w roku. Dla lat 2010-2015 dane nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat, z powodu zmian metodologii i nowej podstawy uogólniania danych. *d* Dane za lata 2010-2015 opracowano na podstawie wyników NSP'2011. *e* Przy obliczaniu salda migracji uwzględniono: w przypadku migracji wewnętrznych – dane za 2015 rok, w przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 roku ze względu na niedostateczną jakość danych za 2015 rok (brak kompletności).

a As of the end of the year. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *c* Annual average. For 2010-2015 data are not fully comparable with the results of the surveys for previous years due to methodological changes and a new base for generalizing of the results. *d* For 2010-2015 data compiled on the basis of the results of Population and Housing Census 2011. *e* In calculating the net migration was taken into account: in case of the internal migration – data for 2015, in case of the international migration – data relate to 2014 due to the insufficient quality of the data for 2015 (lack of completeness).

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	2229,74	3059,96	3164,73	3325,99	3434,20	3570,07	3738,87	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a in zł
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	361,3	375,1	367,9	361,3	358,7	355,2	356,1	Average monthly number of retirees and pensioners in thous.
rok poprzedni = 100	99,6	98,1	98,2	99,3	99,0	100,3	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1089,53	1536,89	1615,86	1707,94	1793,88	1856,22	1912,37	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS in zł
rok poprzedni = 100	106,5	105,1	105,7	105,0	103,5	103,0	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	815,88	1032,29	1064,30	1136,39	1204,59	1225,84	1258,98	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers in zł
rok poprzedni = 100	104,7	103,1	106,8	106,0	101,8	102,7	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):								Price index of consumer goods and services (previous year = 100):
ogółem	101,8	102,7	104,3	103,7	100,9	100,3	99,7	total
żywność i napoje bezalkoholowe	101,3	102,6	104,7	104,2	102,1	99,8	99,4	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	94,1	97,7	99,6	96,2	94,2	93,9	95,0	clothing and footwear
mieszkanie	102,9	103,8	105,8	105,4	101,8	101,5	101,0	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	35,1	44,5	35,5	40,2	45,4	51,4	48,8	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha in dt
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt.:								Livestock per 100 ha agricultural land:
bydło ^b	10,6	11,5 ^c	11,1	11,6	11,1	12,4	12,2	cattle ^b
trzoda chlewna ^d	50,0	41,8 ^c	43,4	36,3	33,3	35,5 ^b	35,2 ^b	pigs ^d

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stan w czerwcu. ^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. ^d Stan w końcu lipca.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b As of June. ^c Data of Agricultural Census as of 30 June. ^d As of the end of July.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):								Price index of procurement (previous year = 100) of:
ziarna zbóż (bez siewnego)	82,3	127,3	142,6	109,5	82,2	93,9	99,0	cereal grain (excluding sowing seed)
żywcza rzeźnego wołowego (bez cieląt) ..	124,4	106,2	118,1	114,9	91,0	103,5	97,3	cattle for slaughter (excluding calves)
żywcza rzeźnego wieprzowego	93,0	83,7	114,1	122,4	99,6	92,1	89,4	pigs for slaughter
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:								Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:
1 kg żyta	12,9	7,9	6,5	6,7	6,3	6,9	6,1	per kg of rye
1 kg jęczmienia	9,9	8,2	7,3	7,6	7,0	7,3	6,7	per kg of barley
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	108,8	110,0	103,7	112,5	102,5	115,8	Sold production of industry ^b (previous year = 100; constant prices)
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b								Average paid employment in industry ^b
w tys.	83,8	78,7	81,0	81,2	83,1	83,1	85,7	in thous.
rok poprzedni = 100	96,5	102,8	100,3	102,3	100,1	103,1	previous year = 100
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	94,2	109,7	95,7	86,5	100,6	107,0	Sold production of construction ^b (previous year = 100; current prices)
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	121,5	100,7	103,3	77,7	115,0	109,7	Construction and assembly production ^b (previous year = 100; current prices)
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b								Average paid employment in construction ^b
w tys.	11,8	14,8	15,2	15,4	13,6	12,6	11,5	in thous.
rok poprzedni = 100	109,3	102,4	101,8	88,2	92,6	91,0	previous year = 100
Mieszkania oddane do użytkowania	5372	6135	5966	7079	5504	5416	5277	Dwellings completed
rok poprzedni = 100	101,5	79,3	97,2	118,7	77,8	98,4	97,4	previous year = 100
na 1000 ludności	3,2	3,6	3,5	4,1	3,2	3,2	3,1	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa								average usable floor space per dwelling
1 mieszkania w m ²	105,1	97,2	96,9	94,0	103,2	95,8	96,4	in m ²

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM (dok.)
SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	116,6	103,1	95,1	103,3	109,4	106,7	Retail sale of goods ^a (previous year = 100; current prices)
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c w %	95,9	96,3	96,2	96,1	95,3	95,1	Cost level indicator in non-financial enterprises ^c in %
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c w %:								Turnover profitability rate in non-financial enterprises ^c in %:
brutto	4,1	3,7	3,8	3,9	4,7	4,9	gross
netto	3,3	3,3	3,2	3,3	4,2	4,3	net
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c w mln zł (ceny bieżące)	1741,5	1995,8	2146,4	1960,5	3216,4	2608,1	3044,3	Investment outlays in enterprises ^c in mln zł (current prices)
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	79,7	107,5	91,3	164,1	81,1	116,7	previous year = 100 (current prices)
Obroty ładunkowe w portach morskich ^d w tys. ton	21136,2	20671,7	21111,0	21066,5	21611,4*	22655,9*	22170,7	Cargo traffic in seaports ^d in thous. tonnes
rok poprzedni = 100	138,2	102,1	99,8	102,6*	104,8*	97,9	previous year = 100
Międzynarodowy ruch pasażerów w portach morskich w tys.	954,2	948,8	948,6	960,8	955,3	1060,6	1139,3	Cargo international passenger traffic in seaports in thous.
rok poprzedni = 100	103,7	100,0	101,3	99,4	111,0	107,4	previous year = 100
Podmioty gospodarki narodowej ^b	206776	220404	214584	217045	219579	219406	220615	Entities of the national economy ^b
rok poprzedni = 100	102,4	102,5	97,4	101,1	101,2	99,9	100,6	previous year = 100
w tym spółki handlowe	11098	13884	14479	15406	16479	17464	18686	of which commercial companies
rok poprzedni = 100	104,8	105,0	104,3	106,4	107,0	106,0	107,0	previous year = 100
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	3683	4256	4345	4536	4715	4832	4874	of which with foreign capital participation
rok poprzedni = 100	105,1	101,9	102,1	104,4	103,9	102,5	100,9	previous year = 100

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^d Międzynarodowy obrót morski i kabotaż; bez statków o pojemności (GT) poniżej 100; bez wagi własnej jednostek ładunkowych.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons. ^d International maritime cargo traffic and cabotage; excluding ships of gross tonnage (GT) below 100; excluding tare weight of cargo units.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY
SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014													
B – 2015													
Ludność ^{ac} w tys.	A	.	.	1718,3	.	.	1718,0	.	.	1717,9	.	.	1715,4
Population ^{ac} in thous.	B	1713,8	1710,5
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys.	A	167,1	167,5	167,4	167,2	164,7	165,2	164,9	164,8	165,1	165,2	165,5	165,8
Average paid employment in the enterprise sector ^b in thous.	B	165,8	166,0	166,3	166,6	166,6	166,8	167,4	167,2	167,1	167,5	167,2	167,2
poprzedni miesiąc = 100	A	100,3	100,2	99,9	99,8	98,5	100,3	99,8	100,0	100,1	100,1	100,2	100,2
previous month = 100	B	100,1	100,1	100,2	100,1	100,0	100,1	100,4	99,9	100,0	100,2	99,8	100,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 .	A	100,6	100,8	101,2	101,2	99,8	99,9	99,5	99,5	99,5	99,4	99,4	99,5
corresponding month of previous year = 100	B	99,2	99,1	99,3	99,6	101,2	101,0	101,5	101,4	101,2	101,4	101,0	100,9
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	A	117,2	115,5	111,0	105,3	100,2	95,2	92,2	91,0	91,1	90,6	91,7	94,5
Registered unemployed persons ^a in thous.	B	100,4	99,5	95,6	90,8	85,7	81,4	78,3	77,2	76,6	76,4	77,6	79,4
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	A	18,7	18,5	17,9	17,1	16,4	15,7	15,3	15,2	15,2	15,1	15,2	15,5*
Registered unemployment rate ^a in %	B	16,3	16,1	15,6	14,9	14,2	13,6	13,1	13,0	12,9	12,8	13,0	13,3
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	4807	5240	5715	4766	4603	4892	5153	4887	5425	4710	3375	2896
Job offers declared during a month	B	4007	5678	6472	5809	6594	6513	6157	6381	7041	5850	4485	4364
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	44	45	36	36	31	23	20	22	20	29	34	47
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	41	30	22	22	17	14	15	15	15	18	21	24
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b w zł	A	3447,20	3377,70	3615,88	3578,11	3461,12	3527,25	3597,66	3526,67	3588,53	3608,54	3543,32	3934,38
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b in zł	B	3559,24	3507,93	3782,03	3680,65	3640,29	3727,53	3829,08	3720,34	3757,55	3771,50	3718,80	4059,98
poprzedni miesiąc = 100	A	91,9	98,0	107,1	99,0	96,7	101,9	102,0	98,0	101,8	100,6	98,2	111,0
previous month = 100	B	90,5	98,6	107,8	97,3	98,9	102,4	102,7	97,2	101,0	100,4	98,6	109,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 .	A	105,0	103,4	106,0	104,9	102,7	104,2	103,5	103,1	104,2	103,8	102,9	104,9
corresponding month of previous year = 100	B	103,3	103,9	104,6	102,9	105,2	105,7	106,4	105,5	104,7	104,5	105,0	103,2

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Dane opracowano na podstawie wyników NSP'2011.

a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c Data compiled on the basis of the results of Population and Housing Census 2011.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014													
B – 2015													
Wskaźnik cen: Price index of:													
towarów i usług konsumpcyjnych consumer goods and services													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 ... A	.	.	100,7 ^a	.	.	100,5 ^b	.	.	100,0 ^c	.	.	100,0 ^d	
corresponding period of previous year = 100 B	.	.	99,4 ^a	.	.	99,8 ^b	.	.	100,0 ^c	.	.	99,5 ^d	
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain:													
poprzedni miesiąc = 100 A	100,4	97,6	103,3	103,4	100,9	93,9	84,8	100,9	107,5	97,6	101,9	105,5	
previous month = 100 B	105,5	92,1	104,8	87,7	102,1	99,5	98,0	99,8	104,5	100,9	102,7	100,9	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	75,9	77,3	81,4	83,1	86,2	84,7	85,4	104,3	98,7	90,0	97,2	95,8	
corresponding month of previous year = 100 B	100,6	95,0	96,4	81,7	82,8	87,8	101,4	100,3	97,5	100,8	101,5	97,1	
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):													
poprzedni miesiąc = 100 A	100,8	97,7	99,5	104,9	97,2	100,0	102,8	98,5	101,0	96,7	97,3	102,6	
previous month = 100 B	98,3	98,1	106,7	94,7	101,0	105,1	99,3	98,2	103,2	101,0	97,8	102,5	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	95,9	95,0	94,4	101,0	96,5	97,4	102,3	102,0	99,0	98,2	95,1	98,8	
corresponding month of previous year = 100 B	96,4	96,8	103,7	93,7	97,3	102,3	98,9	98,5	100,7	105,1	105,5	105,4	
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:													
poprzedni miesiąc = 100 A	96,9	93,9	97,6	106,5	100,8	105,0	99,8	98,0	95,3	94,4	109,9	85,1	
previous month = 100 B	96,4	105,6	101,3	99,3	96,5	104,3	98,5	99,1	104,2	95,9	91,1	96,6	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	99,4	93,4	79,9	95,0	98,7	98,9	94,9	88,9	83,0	82,1	94,9	82,3	
corresponding month of previous year = 100 B	81,9	92,1	95,6	89,2	85,4	84,8	83,7	84,7	92,7	94,1	78,0	88,5	

a-d Dane dotyczą okresów (miesiące): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII.

a-d Data concern periods (months): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014													
B – 2015													
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	A	7,2	6,6	6,6	6,8	6,6	6,9	6,8	7,8	7,0	.	7,5	7,1
<i>Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>	B	5,8	7,2	6,6	6,5	5,6	5,9	5,4	5,7	6,5	6,6	5,8	5,6
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry ^b (constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	98,7	99,9	108,1	99,0	92,6	102,2	97,3	104,6	110,8	105,6	88,6	95,7
<i>previous month = 100</i>	B	95,0	109,8	108,4	90,9	109,7	112,4	85,9	114,9	109,5	101,8	86,5	100,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 .	A	111,9	114,5	110,4	111,2	103,4	99,1	104,9	109,4	103,8	103,2	96,9	100,6
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	96,9	106,5	106,8	98,1	116,2	127,9	113,0	124,1	122,6	118,2	115,4	121,4
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production ^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	34,8	99,9	122,0	143,1	92,3	139,6	85,8	98,0	110,9	115,4	100,9	132,2
<i>previous month = 100</i>	B	31,7	113,5	170,9	86,1	108,8	118,5	116,6	82,7	130,2	87,5	79,0	150,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 .	A	113,0	98,8	113,1	133,9	116,2	132,3	114,9	111,2	110,0	97,3	124,4	112,5
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	102,5	116,5	163,2	98,2	115,7	98,3	133,4	112,5	132,0	100,1	78,3	89,1
Mieszkania oddane do użytkowania ^c	A	519	1022	1350	1675	1996	2517	3381	3739	4022	4601	4892	5416
<i>Dwellings completed ^c</i>	B	497	973	1493	1780	2313	2720	3061	3501	3958	4357	4763	5277
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	71,0	87,7	86,8	89,9	91,9	94,1	100,9	101,5	99,8	100,2	97,4	98,4
<i>corresponding period of previous year = 100</i>	B	95,8	95,2	110,6	106,3	115,9	108,1	90,5	93,6	98,4	94,7	97,4	97,4
Sprzedaż detaliczna towarów ^b (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods ^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	84,2	100,1	114,1	107,9	93,3	99,8	111,9	97,3	99,1	101,6	88,3	111,3
<i>previous month = 100</i>	B	85,6	99,7	121,6	98,3	98,5	101,3	108,0	98,9	97,2	99,6	91,7	111,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 .	A	113,8	112,6	110,4	123,1	108,3	104,8	108,7	106,0	110,9	107,0	108,6	104,2
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	106,0	105,5	112,5	102,5	108,1	109,7	105,8	107,6	105,6	103,5	107,4	107,3

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^c Od początku roku.

^a Current prices excluding VAT. ^b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^c Since the beginning of the year.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)

SELECTED DATA ON ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014													
B – 2015													
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^b :													
<i>Profitability rate of turnover in non-financial enterprises ^b :</i>													
brutto w %	A	.	.	3,3	.	.	4,5	.	.	4,9	.	.	4,7
gross in %	B	.	.	4,5	.	.	4,8	.	.	5,0	.	.	4,9
netto w %	A	.	.	2,7	.	.	3,8	.	.	4,5	.	.	4,2
net in %	B	.	.	3,9	.	.	4,2	.	.	4,4	.	.	4,3
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^b													
w mln zł (ceny bieżące)	A	.	.	477,8	.	.	1043,1	.	.	1839,8	.	.	2608,1
<i>Investment outlays in enterprises ^b in mln zł</i>	B	.	.	451,3	.	.	1069,8	.	.	1765,6	.	.	3044,3
(current prices)													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100													
(ceny bieżące)	A	x	x	137,0	x	x	95,7	x	x	95,4	x	x	81,1
corresponding period of previous year = 100	B	x	x	94,5	x	x	102,6	x	x	96,0	x	x	116,7
(current prices)													
Obroty ładunkowe w portach morskich ^c w tys. ton	A	1882,4*	1725,8*	1864,3*	1792,2*	2122,6*	1904,9*	1954,5*	1905,6*	2072,3*	1768,4*	1753,4	1909,6*
<i>Cargo traffic in seaports ^c in thous. tonnes</i>	B	1862,2	1894,8	2083,2	2002,9	1737,7	1724,3	1744,6	1846,5	1924,3	1743,7	1851,4	1754,8
poprzedni miesiąc = 100	A	109,1*	91,7	108,0*	96,1*	118,4*	89,7*	102,6*	97,5*	108,7*	85,3*	99,2	108,9*
previous month = 100	B	97,5	101,8	109,9	96,1	86,8	99,2	101,2	105,8	104,2	90,6	106,2	94,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 ..	A	121,0*	103,5*	108,4*	106,2*	114,4*	110,5*	116,4*	92,5*	101,0*	87,6	94,0	110,7*
corresponding month of previous year = 100	B	98,9	109,8	111,7	111,8	81,9	90,5	89,3	96,9	92,9	98,6	105,6	91,9
Podmioty gospodarki narodowej ^a	A	219453	219755	220073	220092	220467	220800	220666	220424	220075	219269	219302	219406
<i>Entities of the national economy ^a</i>	B	219390	219509	219111	219558	219908	220730	221150	221413	221582	221898	221297	220615
w tym spółki handlowe	A	16560	16656	16712	16812	16898	16973	17052	17139	17217	17294	17379	17464
<i>of which commercial companies</i>	B	17535	17656	17761	17870	17954	18033	18102	18194	18295	18387	18546	18686
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	4727	4741	4743	4746	4762	4774	4784	4795	4802	4810	4825	4832
<i>of which with foreign capital participation</i>	B	4831	4829	4834	4859	4863	4860	4861	4878	4882	4876	4877	4874

^a W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco. ^c Międzynarodowy obrót morski i kabotaż; bez statków o pojemności brutto (GT) poniżej 100; bez wagi własnej jednostek ładunkowych (np. kontenerów).

^a In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period. ^b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively. ^c International maritime cargo traffic and cabotage; excluding ships of gross tonnage (GT) below 100; excluding tare weight of cargo units (e.g. containers).

GDZIE UZYSKAĆ INFORMACJE STATYSTYCZNE

URZĄD STATYSTYCZNY W SZCZECINIE

70-530 Szczecin, ul. Matejki 22
tel. 91 459-77-00 (sekretariat) fax 91 434-05-95
e-mail: SekretariatUSszc@stat.gov.pl

INFORMATORIUM

- udostępnianie danych statystycznych (telefonicznie i na miejscu)
 - z publikacji US,
 - z publikacji GUS,
 - bieżących wskaźników wojewódzkich i krajowych
- przyjmowanie zamówień na:
 - niepublikowane dane statystyczne ze zbiorów US,
 - wykonywanie opracowań w oparciu o informacje publikowane przez GUS,
 - publikacje

Szczecin, ul. Matejki 22
VIII piętro, pokój 727
tel. 91 459-75-00
91 459-75-73, 91 433-86-04

Koszalin, Al. Monte Cassino 4
parter, pokój 110
tel. 94 347-63-67

SPRZEDAŻ PUBLIKACJI

- na miejscu
- za pobraniem pocztowym
 - publikacje US,
 - publikacje GUS,

Zamówienia. Sprzedaż. Prenumerata
Szczecin, 70-530, ul. Matejki 22
I piętro, pokój 5B

KLASYFIKACJE I NOMENKLATURY

- Urząd Statystyczny w Łodzi**
Ośrodek Klasyfikacji i Nomenklatur
93-176 Łódź, ul. Suwalska 29
- przyjmowanie wniosków
 - wydawanie opinii interpretacyjnych

SYSTEM REGON

- przyjmowanie zamówień na wydruki o podmiotach:
 - adresowe,
 - wg miast, gmin i ulic,
 - wg rodzajów prowadzonej działalności,
 - wg liczby pracujących,
 - wg form własności,

Szczecin, ul. Matejki 22
VIII piętro, pokój 708
tel. 91 433-70-42, 91 459-75-12

- nadawanie numeru statystycznego REGON

Szczecin, ul. Matejki 22
I piętro, obok poczty
tel. 91 459-75-43, 91 459-75-70

Stargard Szczeciński
ul. Rynek Staromiejski 1
I piętro, pokój 27
tel. 91 834-62-73

Koszalin, Al. Monte Cassino 4
parter, pokój 112
tel. 94 347-63-66, 94 347-63-08

INTERNET

<http://szczecin.stat.gov.pl/>

Zapraszamy codziennie od wtorku do piątku 7⁰⁰-15⁰⁰, w poniedziałki 7⁰⁰-18⁰⁰